ږلۍ او ګولۍ

حبیب الله رفیع

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
3.532
RAF
1717

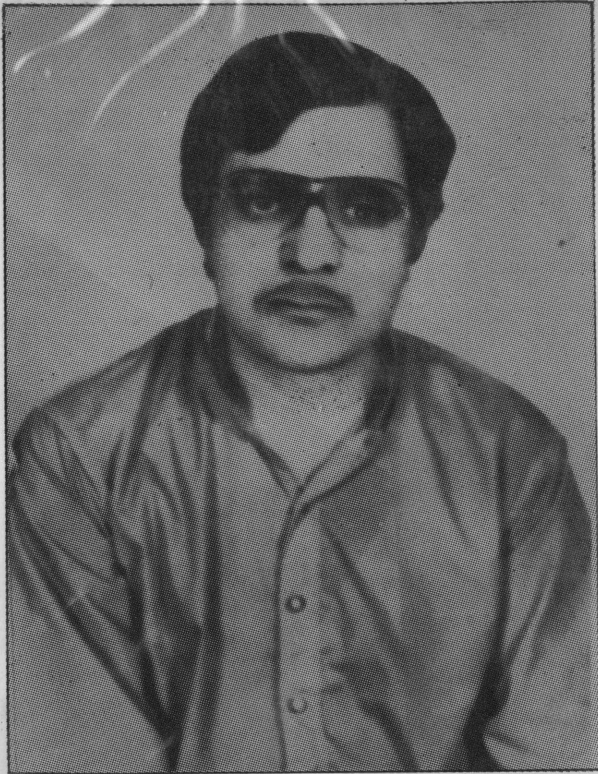

امان

د امان کتاب لەخپرونو څخه

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږلۍ او ګولۍ

ویناوال

حبیب الله رفیع

۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

● دکتاب نوم : بلبلاو گولبه
● وینا وال : حبیب الله رفیع
● د چاپ کال : ۱۳۶۷
● خطاط : شاه محمود پتنګ نقشبندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

تړون

د هغو سرلوړو شهیدانو په نوم

چې

په میړانه د ګولیو په بنلیو ور ګډ شول

خو

خپل ناولي دښمن ته یې سر ونه

ټیټ نه کړل

په مینه

حبیب الله رفیع

(c) ketabton.com: The Digital Library

لـــړ

سریزه	۱	افغان	۶۸
د استاد پژواک لیکنه	۳	سور خزان	۶۹
د بناغلي پسرلي لیکنه	۱۱	آبادي	۷۴
د بناغلي روحاني لیکنه	۱۴	د استقلال لمن	۷۵
د بناغلي تنکیال لیکنه	۱۷	وېر	۷۶
د بناغلي جهاني شعر	۲۱	مېړانه	۷۷
د بناغلي نور شعر	۲۵	د اختر دعا	۷۹
خپلې خبرې	۳۱	زندان	۸۱
لويه خدايه!	۴۷	سلسلې	۸۲
د ملر ښېره	۴۸	د پلار په لار	۸۳
ژړا	۵۰	لوبه سر	۸۳
د حق کور	۵۱	د کمونیزم ښېره	۸۴
د اختر ورځ	۵۸	خبرې نه کوي	۹۰
زما جرم	۶۴	د خره مینه	۹۱
غزل	۶۵	د آزادۍ شیبې	۹۲
متل	۶۶	د نور خلي	۹۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما خوښي له ما طرب مه غواړئ	۹۴	د ښاروی ګوند ترانه	۱۲۹
متي - بي	۱۰۰	وینه او مینه	۱۳۰
نقاهت	۱۰۰	سالنګ که سالنه	۱۳۲
د وینو باران	۱۰۱	کمونستی	۱۳۳
دولت که دو، لت	۱۰۲	د وینو رنګ	۱۳۴
زحمت کش او زحمت کش	۱۰۲	سرونه کړل	۱۳۶
راسره وتهل	۱۰۳	للون	۱۳۷
اکساء کام ء خاد	۱۰۴	داوطن	۱۳۸
شاه شجاع او ببرک شا	۱۰۴	د شهید وینه	۱۴۰
خاک من	۱۰۵	څه وینه وایې؟	۱۴۱
د لستوڼي مار	۱۰۸	جبه زار	۱۴۲
رجیم	۱۰۸	د شمال له خوا شمال دی	۱۴۳
د وینو بهیر	۱۰۹	ستالین او امین	۱۴۷
د نور خلی	۱۱۷	توقفګاه زمان	۱۴۸
بت پرستي	۱۲۰	د ننګ تدبیر	۱۵۰
زیری	۱۲۱	غوربدلی (؟) افغانستان	۱۵۱
د ورشو - ورشو	۱۲۷	دردانې	۱۵۴
پخه لار	۱۲۸	مناجات	۱۵۵

درزونه	۱۵۹
عقد	۱۶۰
د اتفاق صف	۱۶۰
زندان	۱۶۱
جوړه	۱۶۲
سیلانی	۱۶۳
پوړ	۱۶۴
د سپېدو خط	۱۶۵
برېښ نف	۱۶۶
ویني	۱۶۷
انجام	۱۶۸
اور پورې شو	۱۷۰
فرنګائېزی	۱۸۲
ردیف بندګی	۱۸۳
نوی دام	۱۸۴
د مسافر جنازه	۱۸۵
سپېدې	۱۸۶
دباغ	۱۸۷

بل جهان	۱۸۸
مجاهد، مهاجر	۱۸۹
زما قاتله	۱۹۰
د ملت لښکر	۱۹۱
غلامي	۱۹۱
د محبوب غېږ	۱۹۲
غزل	۱۹۳
ملی ماتم	۱۹۴
وطن پلوري	۱۹۵
تکل	۱۹۵
راز	۱۹۶
لوړ سروته	۱۹۷
تصویر	۱۹۸
د مور غېږ	۱۹۹
بریالی پاخون	۲۰۰
اسیر	۲۰۴
د زړه غوښته	۲۰۵
کربلا ته سلام	۲۰۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې کوي	۲۰۸
د یلدا شپه	۲۰۸
پیغام	۲۰۹
عمر	۲۱۶
لوړې شملې	۲۱۷
د مجاهدو ماشومانو ترانه	۲۱۸
د ایمان زور	۲۲۰
شهیدانو	۲۲۰
څرنګه ولاړ شم؟	۲۲۱
د تاریخ عبرتونه	۲۲۲
د حق لمر	۲۲۵
د ځان مرګ	۲۲۶
د تره کي په یاد	۲۲۷
د سر سیوری	۲۲۸
غم	۲۲۹
فلکه	۲۳۰
ګران	۲۳۱
یو لیک	۲۳۶
چار بیته	۲۳۷
د ننګ تاریخ	۲۳۹
سوی مسری	۲۴۰
د نیل پر غاړه	۲۴۱
د وحشت غېږ	۲۴۸
خرس مرګي	۲۴۹
د اقتدار جنګ	۲۴۹
نوړیږ	۲۵۰
امتحان	۲۵۱
د خوشال بابا په مزار	۲۵۲
مقابله	۲۵۳
ټیپي غاټول	۲۵۳
د ذبیح الله شهادت	۲۵۴
فردوس	۲۵۴
منظوم لیک	۲۵۵
لوی فاتح	۲۵۶
دروند غم	۲۵۶
د بمن	۲۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ښینه نه کې ...	٢٥٨
پرلیبیا تیری	٢٥٨
د مینې بقاء	٢٥٩
یو هدف	٢٦٠
د روس بچه	٢٦٠
نوې سا	٢٦١
د زړه قصه	٢٦٢
د زړه کور	٢٦٢
د بهار په لوری	٢٦٣
اصلي رنګ	٢٦٤
دار	٢٦٤
د افغان ننګ	٢٦٥
فاصله	٢٦٦
ولایت	٢٦٦
رشته	٢٦٧
د روس بار	٢٦٧
د شهید وینه	٢٦٨
پلی نوم	٢٦٨
صرام	٢٦٩
د سپېدو خنجر	٢٦٩
لفظي بشر دوستان	٢٧٠
حراوتونه	٢٧٠
د پړواك پړواك	٢٧١
آسیا	٢٧١
قدمونه	٢٧٢
ائتلاف	٢٧٢

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

له کوم وخت نه چې په افغانستان کښې د کمونستي وحشت له لاسه د اور، وینو، وېرې او وير سلسله را نښلېدلې ده، له همغه وخته زما د شعر دنیا هم د اورونو او ویرونو په حلقه کښې راګیره شوې او د یوه مظلوم ملت د اسویلیو او زګیرویو او په عین حال کښې د یوه مغرور ملت د بهادریو او تکبیرونو چیغې په خپله غېږه کښې رانغاړې.

څو کاله پخوا ما د جهاد له فرهنګي سنګر نه "اورونه او ویرونه" نشر کړل او خپل غمونه او دردونه مې له خپل غمځپلي او دردمن ملت سره شریک کړل دوی هم په مینه واورېدل، د وسله وال سنګر غازیانو هم ونغوښل او ازانګه یې هم راورسېدل.

ما په «اورونه او ویرونه» باندې د هېواد د نوي مبارز او مجاهد لیکوال او پیاوړي شاعر او ادیب استاد عبدالرحمن «پژواک» نه نظر غوښتی و، دوی په زړه ‌سواندۍ او ناروغ ځان تکلیف وګاله او ارزښتناکه مقدمه یې پرې ولیکله، ما غوښتل دا مقدمه د «اورونه او ویرونه» له دوهم چاپ سره خپره کړم خو د «اورونه او ویرونه» تر چاپ وروسته مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاد نور شعرونه هم ویلي دي او دا مې چې پرې ور زیات کړل
یوه بله مجموعه ترې جوړه شوه نو ځکه مې د دې مجموعې نوم
"بلې او ګولې" کېښود او د استاد پښواك دا ارځستنتا که لیکنه
مې یې په سر کښې راوړه او هم مې د ادبي دوستانو هغه لیکنې
چې په "اوروبنه او ویرونه" یې د نثر او د نظم په بڼه کښلې وې
ورسره ملې کړې او ورسره مې د اوروبنه او ویرونه کتاب د سریزې
یوه برخه چې د "اور او ویر داستان" دی
په دې مجموعه کښې راوړه او دا دې خیل جهادي شعرونه له
۱۳۵۷ کال نه تر ۱۳۶۵ کال پورې د "بلې او ګولې" په نوم ستاسو
درنو لوستونکو مجاهدو او مهاجرو وروڼو ځنې تر بندم او خپل
ګډ درونډ درد درسره سپکوم!

په مینه

ح - رفیع

پېښور - فقیرآباد

۱۳۶۵/۱۱/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بقلم استاد پژواک:

یاحق!

از کیان ما دگر شهنامه ها نتوان سرود
بعد ازین خواهیم گفت آوارگانی داشتم

نازیدن به کیان برای فرزندان کشوری باستانی مانند افغانستان در میان عواطف پاك سرمدی یك احساس فطری و ابدیست، چندان که انسان آرزومند است بعد از مرگ در وطن خودش بخاك سپرده شود. و اما چنانکه همه آوارگی ها یکسان نیستند همه آوارگان را نیز نمیتوان همسان شمرد. این چندگونگی در میان کیان هم هست: آنانیکه بنام شان باید نازید و آنانیکه نام شان مایهٔ ننگ است.

درود بر ارواح پاك آن آوارگانی که کودکان و فرزندان برهنه و گرسنهٔ شانرا در غربت گذاشته به وطن باز گشتند، با دشمن جنگیدند و جز کارنامه و سرافشان میراثی نگذاشتند و درود بر آوارگانی پی آنانرا میگیرند و سنت مقدس شهیدان راه حق و آزادی، جهاد و مبارزهٔ ملی را فرض عین میدانند جان می سپارند

(c) ketabton.com: The Digital Library

وراه ابدیت می سپرند .

همچنان

درود بر آوارگانی که با خامه و زبان مبارزه میکنند و با فکر و بیان در دفاع از نوامیس معنوی و ملی جان می کنند، اشعار شان سرود غازیان، مرثیهٔ شهیدان، زمزمهٔ بیوگان و نوازندهٔ یتیمان است، اینها تلامید رحمان هستند .

خوشال خان ختک آن مرد بزرگ ملی با خامه و شمشیر جنگید . خود شمشیری بود در دست زمان خویش که قدرت او را در افق شهامت ملت افغان در برابر بیگانگان آخته بود . هنگامیکه افتاب زندگانی وی نشست و آن تیغ برهنه در غلاف خاک گزارده شد قریحهٔ جاوید و خامهٔ سرمدیت آفرین وی کارنامه های سر افشان او و سربازان شهسوار همرکاب او را بر جریدهٔ روزگار و برگ های اعصار نبشت و بر لوحهٔ فرخندهٔ و آفرین فخر نامهٔ ملت او رسم کرد، ارژنگ نگارینی که حواشی آن با خون کشتگان راه آزادی مزین است، نگاری که نخواهد زدود و رنگی که نخواهد خشکود .

اگر قلم ها نبودی چشم معنویت ملت افغان آن علم ها را برافراشته ندیدی و برخود نگری های مقدس خویش روشن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نماندی .

کتاب « ایرونه او ویرونه » اثر منظوم حبیب الله رفیع همینکه بمن رسید مانند همه آثار شعرای ملی مرا ساعت ها مشغول نگهداشت و در تنهایی های تاریک دوراز وطن بمن تسلی بخشید که الحمدلله درست آموخته بودم که روح آزاد اسیر نمیشود و خون شهید نه می خشکد . سرافشان غازیان زنگ و ملت افغان ننگ نمی پذیرند .

من با رفیع در آوان مصیبت آشنا شدم . آشنائی در مصیبت رشتهٔ همدردی است که دلهای درد دیده را باهم می پیوندد . درینگونه آشنائی حقایق تلخ و دشـــــــــوار در همه چشمان بیک گونه جلوه می کنند و همه دست هائیکه همدیگر را می فشارند بیک ریسمان چنگ می زنند . آشنایان همدرد دوستان همسنگر میشوند .

رفیع را جوانی یافتم صمیم . اعتماد من بر این پندار یک احساس گوارا و یک امید شایان پرورش بود . پیرمردان درینگونه احوال خویشتن را با چشمان جویندهٔ آرزوهای خود شان ، بویژهٔ آرزوهائیکه خود توان بر آوردن آنرا ندارند، در روح جوانان می بینند که هرچند تنها بر سیمای شـــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

آشنا شده اند با دلهای شان نا آشنا نیستند .

هر هنرور یک شخصیت دارد که کم یا بیش در هنر وی هویدا میشود . اگرچه چون کلیه اگر نایاب نباشد فراوان کمیاب است نمیتوان این گفته را کلیه خواند زیرا گویندگانی را می‌شناسیم که در قصاید خویش گدایان طماع هستند و در غزل‌های خویش در ادعای مناعت و قناعت غلو میکنند و نیز هستند کسانی که قهرمان پرست اند و معصومانه آدمپرستی میکنند . ارتباط هنر و هنرور حقیقی است که نمیتوان باختصار و اجمال بآن پرداخت که آنگاه نیز نمیتوان از دریافتن حقایق مطمئن بود .

در نظر من صمیمیت رفیع در اشعار او نمایان است و نیز « ایرونه او ویرونه » سراپا بیانگر آلام و مصائبی است که ناگزیر شعرای دورهٔ مصیبت عظمای ملی را همه گان صمیم و حقیقت گو نگهمیدارد زیرا همهٔ شان شاهدان عینی حقیقت‌های عجیبتر از افسانه هستند .

رفیع تنها شاعر نیست . جوانیست طالب العلم و دانشجو . احساسات و عواطف جوانی او را دانش و معرفت وی هدایت میکند و به ساحهٔ وسعت نظر رهنمون میگردد . رفیع مسلمان و افغان است از ینرو « ایرونه او ویرونه » مجموعهٔ از مناجات وحماسه های ملی است . باتوکل و ایمان یک جوان مؤمن و باعقیده و باور به شهامت ملت افغان سخن

(c) ketabton.com: The Digital Library

میگوید . آنچه خودش در آغاز کتاب در « داستان اور و ویر » نوشته است محلی برای شرح مزید نمیگذارد . اما باید بافزایم در اینکه میگوید این اشعار او کیف ادبی ندارد تواضع میکند . نظم و نثر او کیف ادبی دارد بویژه که لهجهٔ دری که از مزایای خاص بهره مند است که زادهٔ بر کنار بودن آن در قلب افغانستان از تاثیرات زبانهای دیگر در شرق و غرب حتی جنوب کشور است.

رفیع در تصویر مصایب و شهامت غازیان و مبارزین ملی قیام عام و تام ملت افغان را در سرتاسر کشور تمثیل میکند و پاس تقدس وحدت ملی را بحد اعلی نگهمیدارد و بهر دو زبان مردم خود سخن می سراید.

پیشتر از حقیقت پسندی شعرای دورهٔ مصیبت سخن کردیم ، حقیقت را شناختن ، آنرا پسندیدن و برگزیدن کار متفکرین است. این امر دماغ انسان است . ربط آن با روحیهٔ انسان بویژه گویندگان شایان اعتناست . روح ناتوان از کشف حقایق تلخ و دشوار که کار دماغ است متاثر می شود و به آنچه آنرا بدبینی می گویند می گراید و اما روح توانا و نیرومند در برابر آن قیام می کند و به اصطلاح خوشبین می پاید .

من از ستایشگران حقیقت پسندان خوشبین هستم یا آنکه میخواهم باشم . رفیع را به این گروه اخیر منسوب میدانم . چون مؤمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

است از رحمت خدا نومید نمی شود. وچون افغان است به اندیشهٔ ناکامی تن در نمی دهد. اکثر اشعار وی به پیام پیروزی به مقطع میرسد و پایان شب سیاه را سپید می سازد. میگوید:. . . .

زه باوري یم چې دا کېږي
او ډېر ژر کېږي . . . .

روحیهٔ این باور در اکثر اشعار رفیع نمایان است وچنان مینماید که میترسد مبادا خوانندهٔ خود را بتاریکی مناظر مصیبت ملی برده باشد ومی شتابد که شمعی از امید بافروزد و اورا بروشنی های پیروزی برآلام رهبر شود. من مسرورهستم که خود را بااین شاعر جوان ملی باهمه ناتوانی و پیری همنوا می یابم:

آن کشور بامی که خراسان جهان بود
از شامت بد یکدو دمی تیره چو شام است

ایندم چو خسوفیست که تا چشم زنی، باز
خورشید ببینی که فزا از لب بام است

امید من آنست که نومید نگردی
زیراک چو نومید شدی کار تمام است

در پارچهٔ زیبای د « آزادۍ شپې » نیز روح آرزومند شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

چون سپیدهٔ امید در افق تیرهٔ حوادث سیاه و شوم تبسم میکند و بر هنگامه های هولناک می خندد و از پیروزی روشنائی بر ظلمت و غلبهٔ حق بر باطل نوید میدهد .

هنگامیکه من این پارچه را خواندم پنداشتم برمزار شهیدی ایستاده ام که از خاك اوگل سرخ روییده است و سکوت ژرف مرا به ثنا ودرود وامیدارد . ربط این احساس روحی با شعر از مجهولات است وآنرا باید در ورای بینش ودانش خویش جستجو کنیم . آیامی توانیم به این سؤال که « رابطهٔ آب وگوهر چیست؟» پاسخ بگوئیم؟ ! شاید دردی که دل مرا فرامیگیرد و رنجی که روح مرا می آزارد زادهٔ حزن و سوگ نیست واحساس حقیقتی است که بر سعادت و شهامت آن شهید کرامت که رفیع در بارهٔ وی سخن میکند ، رشک می برم :

د شهید وینه به رنګونه راوړي
د امید وګلان به وغـــــوړېږي

یاآنکه می پندارم در پهلوی آرزوی راستین خویش ایستاده ام ، خواستنهٔ بهین خود را می بینم و در برابر آمال آفرین خویش جا گرفته ام امّا نمیتوانم بر آن برسم . چندانکه دامن آرزوها وامیدها دراز میگردد دست من کوتاه میشود زیرا هنوز زنده هستم وبا

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر شکسته و بال پریده در فضائیکه پهنای آن خلای میان زندگی ومرگ است پر افشان میکوشم این جوتهی را بانفس های آخرین خویش پُر کنم و ذره های خاک را با منقار پریدهٔ خویش ببوسم.

این شعر مانند اکثر اشعار رفیع از سلاست و روانی بهره منداست و رشتهٔ آن گره ندارد بدرستیکه :

آب بود معنیٔ روشن کلیم
خوب اگر بسته شود گوهر است

اکثر شعرای زبان پښتو در عصریکه من به آن تعلق داشته ام شاعران طبیعی بوده و هستند .

این گفته تا حد زیادی درباره شعرای عالم و ادیب پشتو و شعرائیکه کمتر سواد داشته ویا بیسواد بوده اند درست است . در گروه اول سخن آفرین آفرین سخن گل پاچا الفت و در گروه دوم شاعر مست و ملنگ ملنگ جان را میتوان مثال اعلی خواند . شعر رفیع نیز از تکلف آزاد است وطبع او را می شاید خداداد قلم داد .

داوګړي پرکړي خدایه!

عبدالرحمن پژواک

مه ۱۹۸۵ / واشنگتن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي محمد صدیق پسرلي لیکنه:

اوروونه او ویروونه

د روان جهاد په دوران کښې که شاتلمو توریو توپک ته لاس او سینې یې د ملحد دښمن مرمیو ته ډال کړې، د قلم خاوندان هم دوېره بې تفاوته نه دي پاتې شوي. په زرګونو شعرونه مقالې او پر سلګونو رسالې او کتابونه د جهاد په ارتباط ولیکل شول چې یوه لویه برخه ممکن خپره شوې هم وي. د چاپ شویو آثارو په اعتبار دا ویلای شو چې د نن پرون ادبیات به مونږ راتلونکو زمانو کښې په ګوته شي. تله تلل کېږي لکه څرنګه چې له یوه دېر ستومانونکي تاریخي پړاو څخه عملاً تېرېږو دغه شان ادبیات هم په بل مرحله کښې دي.

هره دوره دېر آثار او ادبیات منځ ته راوړي چې ځینې یې د کمیت او کیفیت له مخې ډېر بډاي وي. تراوسه خو اوسنۍ دوره د کمیت په لحاظ ډېره د توجه وړ ده او د اوچت کیفیت له پلوه هم د ګوتو د شمېر آثار په لاس راغلي دي چې یو یې هم دغه د محترم ورور حاجي حبیب الله رفیع صاحب د جلا دي شعرونو مجموعه ده چې د «اوروونه او ویروونه» په نوم خپره شوې ده. رفیع صاحب

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو تکړه لیکوال - ښه محقق او حساس شاعر دی، چې پښتو ګلوی ته یې ضرورت نشته او لنډ به یې د کتاب پاملې سره ولولو «اوروونه او ویروونه» په دوه سوه دوو مخونو کښې په وړو قطع په دې وروستیو وختو کښې چاپ شوی دی. کتاب د اشعارو د نوعیت په لحاظ پنځه برخې دی: نظمونه، آزاد شعرونه، قصیدې، غزلې او ټوټې.

دده دا اثر هم د دوی د نورو آثارو په څیر خوندور او ارزښتناک دی. ډېر پاخه نظمونه او نازک خیالونه یې په مختلفو قالبونو کښې ځای کړي دي. که یې د «لمر ځیره» او د «وینو بهیر» د پخوالي معیار وګڼو نو د «ژوندې ترانې» او قطعات یې له ډېرو ښو ټنزونو ډک دي او په الفاظو یې هم ښې لوبې ورسره کړې دي.

د کتاب سریزه ډېره خوږه ده، د غوایي د الې ټوټې د ناڅاپي پېښې ښه عکاسي یې کړې ده، یعنې هم مطلب ښه جوت شوی دی، هم د نثر خوږوالی او جمله بندي په ځانګړي ډول او سبک سړی ځانته متوجه کوي.

آزاد نظمونه یې هم تر ډېره حده کامیاب دي، د جهاد مسأله هغه هم په آزاد او نوي شعر د هر چا کار نه دی، د ښاغلي رفیع غوندې تکړه ادیب پکښې خوند او رنګ پیدا کولای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلی محمد روحاني ږويا ليکنه:

اوږونه او ويږونه

روان سپيڅلی جهاد هومره چې غمونه او ټپونه لري هومره خوښۍ او بريالیتوبونه لري، هومره چې توره او ټوپک لري، هومره قلم او کتابونه لري. په هیواد کښې د يرغلګرو د اوږدونو او ږدوړل او ديوه ملت هستي لوټول او انسان وژل د هر انسان زړه ږېږدوي او دې خونړۍ فاجعې ترېخ ياد به د تل له پاره په سرو وينو د تاريخ په تندي پاتې وي. خو ښاغلسي چې تاريخ تل ځې پر ورانديې ځي او دنيا بدلون مومي د افغان ملت توره هم لا په ځلیدو شوې ده او ږيږ او ښځه را پاڅيدل او ملي پاڅونونه او غورځنګونه يې پيل او رامنځ ته کړل او په ټول افغانستان کښې يو ستر انقلاب د ښکېلاک خلاصون له پاره دادی مخ په وړاندې ځي او ښکېلاک ته اړ دی چې زموږ د سپيڅلي ايمان په مرسته به خپل د ګران هیواد استقلال بيا تر لاسه کړو.

د افغانستان د ملت برياليتوبونه يوازې په توره وجهو او جګړو پورې نه دي ولاړ، بلکې قلمي جهاد، علمي، ادبي او هنري هلې ځلې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره مل دی . دا هغې ځلېدونکو برياليتوبونو څخه دي چې زمونږ درنو ليکوالو، شاعرانو، اديبانو او هنرمندانو خپل ګران ملت ته وړاندې کړي ، خپلو هر اړخيزو هڅو ته په پوره حوصلې سره دوام ورکوي او په روان سپېڅلي جهاد کښې پوره ونډه اخلي .

« اورونه او ويرونه » هم يوه برياله ونډه ده ، د شعرونو په ټولګه پوري مجموعه ده ، د تېرو اوو غملړلو کلونو محصول ده . « اورونه او ويرونه » د چا اثر دی ؟

.... وايي چې په ۱۹۴۴ کال کښې الماني فاشيستانو پاريس نيولی ؤ ، نوميالی نقاش او انځورګر « پيکاسو » هم په پاريس کښې کار او ژوند کاوه . يو شمېر صاحب منصبان دده ننداړتون ته ورتلل او دده د آثارو ننداره يې کوله . « پيکاسو » بر هر يوه ته د « ګرانيکا » تابلو ور ښودله (ګرانيکا د اسپانيې يو ښار دی چې الماني يرغلګرو ځغلي وران کړی او له منځه وړی ؤ) . يوه ورځ د ګزمې يو صاحب منصب ننداړتون ته ورغی او د « ګرانيکا » تابلو ته يې پام شو، نو له پيکاسو څخه يې پوښتنه وکړه : « آيا دا ستا اثر دی ؟ » او پيکاسو ځواب ورکي : « نه ! دا ستاسو اثر دی ! »

« اورونه او ويرونه » هم هغه تابلو ده چې د روسانو د يرغل او ورانکاريو آثار پکښې پراته دي ، د هيواد لوی شاعر ، اديب او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکوال حبیب الله رفیع دا آثار د خپل لوړ هنرمندانه ذوق په مرسته راټول کړي دي ، د خپل خوږین زړه دردونه او سوي غږن انګازې یې ورسره مل کړي او یوه ښکلې مجموعه چې انسان ته امید ور وبخښي او دېرې زړې ، تړې جوړه شوې ده .

دا مجموعه "د دین او د وطن د لارې د سلهاؤ زرو سپېڅلو شهیدانو په نوم " وړاندې شوې . د " اور " او " وېر " داستان تر عنوان لاندې د غوایي د اوومې نېټې ورځ یې پکښې ترسیم کړې ، په دې داستان کښې لوستونکی لاس نیولی د کابل په ښار ګرځوي او د کمونستانو بې رحمي ، ناروا او هېواد پلورنه تکي په تکي ورته ښیي . او په پای کښې زړې ورکوي چې : " زموږ د مېړني ملت ایمان داسې راکوي چې دښمن ته به امان ورنکړي . "

دا مجموعه په پنځو برخو ویشله شوې : " لنډوټه " ، " آزاد - شعره " ، " قصیدې " ، " غزلې " او " توټې " پکښې رانغاړل شوي دي ، دا کتاب د مهاجرت په شرایطو کښې د " امان کتاب " پنځم توک دی ، او ښکلی چاپ شوی او د ښاغلي شاه محمود پتنګ خطاطي هم د یادولو وړ ده چې کتاب ته یې خاصه رنګیني ور په برخه کړې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو! دا ښکلې مجموعه د لوستلو ده، د ساتلو ده او د وېشلو ده، دا مجموعه ولولئ، د شاعر د شعري ولولو او حقیقي جذبو سره شریک شئ.

موږ هیله من یو چې د سپېڅلي جهاد پانګې به لا پراخې او وړانګې بر لا خورې کېږي. د ادب مینه وال د ښاغلي حبیب الله رفیع د نورو علمي او ادبي وړانګو درسیدو په تمه شېبې شمېري.

روحاني

نیویارک ۱۹۸۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي شهرت ننګیال لیکنه

"سکروټي" "اوروونه" "شول او" "ویروونه"

کومې « سکروټې » چې له نن نه ۱۸ کاله د محمد رفیع صاحب هغه وخت چې د خلق منډوړ ګوند د ودکا په بد مستۍ کښې د کمونیزم بې سر او تاله "ساز" ته نڅا پیل کړې وه بلې کړې وې نن اوروونه ګرځېدلي چې لمبې یې له تېرو اتو کلونو را هیسې په غرغړو دي .

هو سکروټې د رفیع صاحب لومړنی چاپي اثر او شعري مجموعه ده چې د لومړي ځل له پاره یې د مطبوعاتو پر آسمان د هوښدار او د خطر زنګ په توګه هغه وخت د تېرو ځان بایللو رژیمونو د بې بصیرته او بې غوره په تیاره کښې د روسي کمونیزم استعماري فعالیت د « خلق » په نامه پیل شو ، وځلولې او بیا یې له پنځوس څوکو زیات ځانګړي آثار او په سوونو مقالې ولیکلې او خپرې کړې .

او بیا چې هیواد د کمونیزم برېښو او وحشي روسانو وران کړ ، وې سوځاوه او ښکلې ښنې دره یې تانکونو غوبل او بمونو وسوځولې ، « سکروټې » بیا ژبغړانده شوې ، د مقاومت اوروونه شول او ورسره ویروونه هم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو! حساس شاعر نه یوازې د ټولنې عیني او ذهني زیږنده شرایطو او چاپیریال نه الهام اخلي او انځوروي یې بلکه وړاندې او وروسته هم په ټوره نظر کوي «تېر یادونه» هېرېدو ته نه پرېږدي او د راتلونکي اټکل کوي او تا بیا..

رفیع صاحب د خپلې اوږدې ځلاندې ادبي او مطبوعاتي سابقې په لړ کښې د ټولګلو، ادب، تاریخ څېړنې، کتاب ښودنې او د ادب پر تحقیقي او تخلیقي وربل دېر په زړه پورې، ښکلي او رنګارنګ ګلان ټولمبلي دي چې د هواد ادبي، تاریخي، او تحقیقي خپرونې، جراید، ورځپاڼې، مجلې کالنۍ پرې ډکې دي او ګواه.

خو د ښاغلي رفیع په جهادي لیکنو، څېړنو، ټوټو او اشعارو کښې چې ټوم سوز، کوم خوند او کوم کیف پروت دی هغه د جهاد د وږمګې پراخه جبهې پوخ سنګر ګڼلی شي او پیاوړی مورچل - او له دغه جبهې او دغه سنګر څخه د دین او وطن د ښمنانو ډېر کاري ګوزارونه خوړلي او لا خوري به یې.

« اورونه او ویرونه » د محترم رفیع د جهادي اشعارو زنګینه ګېډۍ ده چې د «تصویر»، «انجام»، «زندان»، «د وینو بهیر» «د شمال له خواشمال دی» له ښایسته او زړه وړونکو ګلانو نه جوړه شوې ده. دغه ګېډۍ د شعر د هرې څانګې لکه آزاد شعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم ، غزل ، قطعو او قصیدو له رنګینیو ګلانو ترکیب موندلی دی، او بیا د دې ټولګې څه برېوکل: « تصویر » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » ، « د شمال له خوا شمال دی » بېل-بېل په ځانګړې توګه د چاپ یوه ښایسته او موزونه لاس ته لوېدلي چې دغه شمېر رفیع صاحب په یوه واړ شېږ ارځښتمن او معیاري آثار د جهاد مطبوعاتي څولحه تر ورغورځولي دي .

محترم رفیع صاحب چې پر « اوروونه او ویروونه » کومه عالمانه او دیوه ځانګړي آهنګ لرونکي نثر مقدمه لیکلې ده ، سربېره پر دې چې دیوه نوي ادبي او خوندور نثري سبك لاره یې پرانستلې ده ، یو مستند او ځانګړی تاریخ هم ګڼل کېږي . او زما پیشنهاد دادی چې ددغه خواږه ادبي نثر مقدمه نوره هم وغځوي ، او د اوروونو ، ویروونو ، وینو او ویرې دغه رښتینې داستان نور هم پسې اوږد کا او ځانګړی تاریخ .

« اوروونه او ویروونه » ، « تصویر » ، « انجام » ، « د وینو بهیر » ، « زندان » او « د شمال له خوا شمال دی » آثار و کښې د رفیع صاحب مذهبي ټینګه عقیده ، وطن دوستي ، بې آلایشه درونده شخصیت ، ادبي قدرت او د زړه سوز او درد ښیله ځان ښکاره کړی ، داسې چې بیا د چا د تهمت ، حسد ، ناوړه او ناروا تبلیغاتو په پرده کښې نشي پټېدلی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن تعالیٰ دې ده ته نور هم توفیق، صحت او اوږد عمر ور په برخه کاندي چې د خپل مؤمن، مجاهد او ننګیال اولس د جهاد حماسې او کارنامې وکاږي او انځور او د خپلو ادبي او فرهنګي ارزښتناکه خدمتونو لړۍ نوره هم وغځوي.

ومن الله التوفیق

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي عبدالباري جهاني وینا :

منظوم لیک

ما د پښتو د خوږژبي شاعر ګران ورور « جهانی » په نوم امریکې ته « اوړونه او ویرونه » ورلیږلي وو او د خط د نه رالیږلو ګیله هم ورسره . او دوی هم مهرباني کړې وه زما لیک ته یې ځواب او زما ګیلې ته یې منظوم غبرګون رالیږلی و . دا غبرګون د « اوړونه او ویرونه » په باب و چې نو ځکه یې دلته سره لولو ؛

***

زړه ته را تېره ګیله من آشنا
ستا له خوږو - خوږو ګیلو وګرځم
ستا له سپېڅلو اسویلو قربان
ستا له ویرجنو ترانو وګرځم

ستا د اوړونو او ویرونو بهیر
نه سوځولی ، ژړولی یمه
ستا د تودو ویرجنو چیغو آواز
له درانه خوبه پاڅولی یمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته باوري يې چې دا سرې وينې بر
نن کړ سباوي چپېرته رنګې راوړي
د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا
د مستۍ بزم به په شرنګ راوړي

ما د هلمند سره د حال په ژبه
کيسې د فتحې د جشنونو کړې
ماېې ليدلي دي ياغي خوبونه
ماسلسلې د تعبيرونو کړې

نه وايې مه غواړئ له مانه مستي
ژوندى جهان دى تو پانو ځپلى
ستا ځنځير دى د پايزيب شرنګهار
وحشي لښکرو دې کوڅې وهلى

مالا پخوا دا خزانې قافلې
د خيل ژوندون پر منزل وايستلې
هېر مې کړه ته له د څوانۍ يادونه
هيلې مې هم ته لې نابنا دې شولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه یو ناکامه نابلده سفر
د پردو غېږې ته راوړې یمه
دلته پوښتنه د دردونو نسته
زه بې دردیو ګونګی کړې یمه

زما د احساس په تال کښې ورکې نغمې
د دې محفل د اورېدلو نه دي
زما د ګونګې ژبې خاموشې چیغې
دلته د چا د پوهېدلو نه دي

دلته یوې رڼلینې کړیکې سره
د تږو ویرو یو جهان وخوځېږی
چا به لا سترګې د پولې نه وي
دلته زرګونې اوښکې وبهېږي

زه یو پردیس یو نا امیده شاعر
زما اسویلي د آورېدلو نه دي
زه د نصیب ښکاري ویشتلې مرغه
نور مې وزر د الوتلو نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د خیالونو دنیا ونړېده
خو جهاني نړۍ جهان پاته دی
زما د آرزو پسرلی ورژېدی
نړۍ نسیم، نړۍ باغوان پاتې دی

نو ته را تېره کېږه منه آشنا!
ستا له خوږو - خوږو ګیلو وګرځم!
ستا له سپېڅلو اســـویلو قربان
ستا له ویرجنو ترانو وګــــرځم!

عبدالباري جهاني
واشنګټن
۱۹۸۵/۳/۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلی شیخ نورعلی نور وینا :

برېښ

زما ګران دوست شیخ نورعلی نور چې د پښتو حساس او دردمن شاعر او زموږ له خواخوږو انصارو څخه دی، تل د افغانستان په ویر او ښکلې توېوي او له موږ سره غمرازي کوي . لاندېنۍ آزاد نظم ده د «اوږو او ویرونه» په ارتباط ویلی او رالېږلی ، که څه هم زه یې له شاعرانه مبالغو او اغراق سره موافق نه یم خو د ده د مینې او اخلاص له امله یې دلته راوړم !

***

د پښتو ځلنده نمر دی

سمندر دی

دادعلم

خزانه ده

فرزانه ده

یوکلتور دی

مناره ده د ادب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ظلمت تورو تیارو لره
رڼا ده
یو بریښنا ده
هغه څړیکه، هغه «برېښ» دی
چې وحشت هم
ترې وحشت خوري

***

د ادب د آسمان ستوری
رهنما
د ګمراهانو
لاربنود
د عالمانو
دده ژوندیو فلسفه ده
یو څېړنیو لټون دی
تجربه ده
انقلاب دی
زلزله ده
د وحدت یوه نعره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو استاد دی

يو پوهاند دی

يو جهان دی

يوه پانړه د تاريخ ده

* * *

يو دردمند عوندي انسان دی

يو بلبل دی

د خزان وهلي

ګلستان بلبل

کوي فرياد

څو د هغو ګلونو

چې :

بې موسمه دي خزان وهلي

هغه ګلونه

چې يې تود باد هم ليدلی نه ؤ

نه پرې اوروونه

له آسمانه اوري

هغه غوټۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د سبا نسیم

هم لا سنګل کړی نه وي

نه د وحشت

پنجو کښې دل شوې

پاڅې - پاڅې شوې

ذره - ذره شوې

* * *

دا د افسوس

نغمه چې اورمه زه

د سوز او درده ډکه

دغه د چا د زړه د کومې آواز

چې مې تر غوږه راځي

د چا آواز دی دا

څرنګه سازدی دا

که سمندر

په غورځنګونو باندې سر دی

که آسمان جوش کښې راغلی دی غرهېږي

دا څه آورمه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه دي ؟
دا ته ښکارې ترانه ده
چې غږېږي
د تورخم نه پورې غاړه
د افغانستان
د دنګو غرونو په سر
څو :
دا ترانه د چا ده
دا سې له سوز نه ډکه
په آورېدو يې
چې کائينات
دا سې جوته وخوري
هن :
دا خو د "برېښ ، نغمه ده
چې پرې د غږه څوکه کېږي
خوشحا هد
خېل خوبن من نړه تر
دلا سه ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوې شومه

دا د سوزه ډکه

د « رفیع » نغمه ده !

شیخ نور علی نور

بهادر کلي – پېښور

۸۴/۵/۱۸

خپلې خبرې :

د اور او وير داستان

ورځې او شپې د زمان تسپې دي ، له همدې ورځونه هفتې او مياشتې جوړېږي او کلونه او پېړۍ ، موږ د همدې شپو او ورځو په وسيله د زمان بدلون شمېرو او د تاريخ يون .

د ۱۳۵۷ کال د غوايي اوومه نېټه هم د زمان د ناپاياوه سمندر په غېږ کښې يوه ورځ وه او يوه د شمېرلو مهره . د دې ورځې لمر د سر وهلو په وخت سره بڼه درلوده او خونړې ؛ چې د افغان په هسک کښې يې د يوې " سرې ورځې " ښکارندويي کوله او زموږ په "پلټهرليک" کښې يې د يوې تورې ورځې څرګندويي .

لمر هسک راغلی و خو نيژې هسک ، د سهار کارونه نوي پيل شوي وو او دفترونه نوي پرانستلي . د کابل ښار په شوحسکري قشلو کښې د ماشينګنو ډزو او بيا د ټانکونو غورهار د عسکري آرامې فضاء سکوت مات کړ او د دې منظم تظام نظم يې ګډوډ . . .

د هيواد پالو افسرانو تر سيلوګولو وتلې او د څرخي پله د زغورو قواؤ له اوسپينزې کلا نه د ټانکونو بهير را روان شو ، د بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاني حصار ته اوړ ورته کړ شو او د «ملي دفاع» د وزارت نړۍ د « ۸۱۵ »، نومره ټانک ګولۍ سوری کړ . .

راډيو افغانستان غوښنه خپرونه نوې پيل کړې وه ، دوې دړې سندرې يې نوې خلاصي کړې وې چې ټانکونه پرې ورننوتل او د « عزبند » امر يې ورکړ ، د خوښې نغمې غلې شوې او د راډيو په څپو يو ويرمن سکوت خور .

ارګ تر اوړ لاندې ونيول شو ، مغرور « داؤدخان » د خپلو بې کفايته ملګرو په حلقه کښې بې تدبيره شو . هرې خوا ته يې هڅې وکړې خو څوک يې د « زارستان » په وخت په کار نه شول او هيڅ د اميد لوری يې ونه موند ، هڅې يې بې ګټې شوې او تکلونه يې بې نتيجې .

نه له تېر ماښام راسې خواشيني ؤم ، ځکه په همدې شپه د هېواد يو مشهور ليکوال مړ ؤ او يو پياوړی اديب ؛ د هېواد نامتو قلمي څېره محمد ارسلان « سليمي » بنيم ؛ نه پر هاغه سهار ددې ليکوال په جنازه تللی ؤم ، د ماسپښين دوې دوې نيمې بجې وې چې بېرته ښار ته راغبرګه شوم ، « ميرويس ميدان » ته چې را ورسېدم د وضعې اکر بکر بدل ښکارېده ل ، ټکسي وانانو په تېرو خبرې کولې خو يوه ټکسي وان را واخيستلم ، د يرلي تخليک په څنډه کښې ټانکونه ولاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو، نه پوهېږم ولې ډېر وېرېدلی شوی وم، په بېړه مې ځان کور ته راورساوه. کورته چې ورننوتم د ورور مې په وارخطایي را ته وویل: «کودتا شوې؟» ما په ډاډمنه لهجه ورته وویل: «چا کړې؟ څوک کودتا کولی شي؟» هغه وویل: «وایي خلقیانو کودتا کړې! دا دي راډیو خبرې نه کوي! ...» او راډیو یې مخې ته کېښوده، د راډیو پیچونه مې تاو را تاو کړل هغه نه غږېده، دوه ځلې درې بجې به شوې وې، د مون کور د «باغ بالا» د لوړو غرو په لمنه کې پروت و، پر تخت بام کېناستم، دوه دی یې راوړه، اشتها مې سوځېدلې وه، وارخطا شوی وم، خو خبرې نه خوړلای شول، دوه څه اسي غلې او رنګ الوتلې پر څوکۍ ناست وم چې دوې جیټ الوتکې رابنکاره شوې، په کابل ښار یې دوره وهله او بیا یې د «خواجه رواش» په هوایي ډګر بمونه واچول او د الوتکو «الوت کرښه» یې ورانه کړه، ما دا هر څه په غوږ لو سترګو لیدل او د بت غوندې ورته ناست وم.

د الوتکو د الوتنې چټکې شوې، ارګ هم بمباري شو، په قرغه او قوای مرکز هم بمباري وشوه او په نور ښار هم.

لوړ مانېګر و، له کوره راووتم، «پروان مېنې» ته رابښکته شوم، هلته مې د یو دوست کور و، هغه د راډیو افغانستان مامور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ؤ، دی هم په کور کښې رنګ الوتلی او زبېښلی ناست ؤ، د پېښو پوښتنه مې ترې وکړه، ویل: «عسکري کودتا شوې، په پاو باندې دوولس بجو راډیو محاصره شوه او موږ یې ترې را وایستلو!».

د مابنام خړه را خورېدونکې وه چې د دوست له کوره مې راووتم او د "باغ بالا" په لور پلی را روان شوم، د "بهارستان سینما" په مخه کښې چپ‌ــــرتــي روان ؤم، د خلکو ګڼه ګوڼه نه وه، هېڅوک نه ښکارېدل، ټول خلک په کورو ننوتلي ؤ، د سینما په مخه کښې یو خیرن پېړن هلک ولاړ ؤ، خړې جامې یې اغوستې او یو خړ شادر یې په اوږه ؤ، غږ یې راته وکړ: «مه راځه!»، زه ور روان ؤم، رامنډه یې کړه، په وحشت یې غږ راته وکړ، خوله ما هم بې اختیاره لاس ورواچاوه، بېرته یې ژر پرېښودم او ترې روان شوم له روانېدو سره پوه شوم چې دا "خلقي ځوان" ؤ چې د دوی د ناروا قدرت له پیل سره د وحشت د تمرین قوماندو ورکړه شوې وه.

بېرته چې کور ته راورسېدم په راډیو کښې مستې نغمې پیل شوې وې، همدا نغمې موږ د ۱۳۵۲ کال د چنګاښ په شپږ ویشتم سهار هم اورېدلې وې، څو څه وخت ډېرې خوندورې او خوږې وې او نن ډېرې دردوونکې او ویرمنې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شیبې ورووسته راډیو د خونړۍ او وحشیانه کودتا بریالیتوب اعلان کړ او د «خلق» هغه رټل شوې کلمه یې چې زموږ په خپرونو او راډیو کښې یې ځای نه درلود په وار ـ وار لاندې باندې کړه .

د توپونو ډزې او د الوتکو بمبارۍ همداسې روانه وه ، پر آسمان هم له ماښام سره تورې وریځې را خورې شوې وې او د ویرجامې یې اغوستې وې ، لاندې د توپونو غورمبهار ، په هوا کښې د الوتکو غورهار او د بمونو کړسهار ؤ او په هسک کښې تونده بریښنا او تنا ، شپه یې ډېره مهیبه او ویرووونکې کړې وه ، چا له ډېرې خوب ونه کړای شو او په همدې شپه آسمان زموږ د بدحالۍ او بد بختۍ په پیل وژړل ، ډېر یې وژړل او د باران په جامه کښې یې له شمېره وتلې اوښکې تویې کړې .

سهار نږ د ارګ د لوړ «ګینټه ګړ برج» د زنګۍ ساعت غږ غلی شوی ؤ ، هغه کلنګ چې ساعت په ساعت یې شمېرلې زنګونه وهل ، له کاره لوېدلی ؤ ، د ګړیو عقربونو نور دقیقې او ساعتونه نه شمېرل او دوی د تل له پاره د آزاد افغانستان د آزادۍ وروستۍ شیبې ثبت کړې وې او ځای پر ځای پرې دریدلی وو ، د غلامانو د الوتکې بم ددې برج یوه برخه نړولې وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارګ د شرقي دروازې د پاسه لوی ، لوی درې رنګه د آزادۍ بیرغ چې هر سهار به یې د لمر زرینو وړانګو سلامي کوله ، د وحشت له ګوزار سره را نسکور شوی ؤ ، د دروازې د پاسه یې په نیم څوړنه ډول د ویر رپا کوله او د خپلواک افغانستان د استقلال ویر یې تمثیلاوه .

« داؤد خان » چې په افغانستان کښې یې د روسانو د رختې کولو لویه ګناه په غاړه وه ، هغوله شپه د روس له غلامانو سره جنګیدلی ؤ، د « تسلیم » - تسلیم! » چیغو ته یې په ګولیو ځواب ورکړی ؤ ، په زرهاوو ګولۍ یې وېشتلې وې او بیا یې د خپلو ګناهونو کفاره په خپلو وینو وینځلې او د سهار له رڼا سره یې سینه غلبیل غلبیل وه او په خپلو وینو کښې لژند پروت -

دا په افغانستان کښې د اور او وینو د داستان پیل ؤ ، ورپسې دلویو ویروونو او ملي بد بختیو لوی بهیر .

خلقیانو دې غلامانو او ځیره خورو ته روسانو د وحشت قوماندې ورکړه او دوی هم نوې - نوې وحشت ته لاس وغزاوه . د کورونو لټول او لوټل ، د عقیدو پلټل ، د دیندارو او هیوادپالو کسانو نیول او وژل ، د عزت د کسانو سپکول او تحقیرول ، د مالونو، جایدادونو او شتمنیو ضبطول ، د زړو دښمنیو تازه کول او د نویو دښمنیو پیداکول هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ته په شک او سپکه کتل او د هرې ودانۍ ورانول یې پیل کړل .

مغرورو خو یې مایې خلقیانو هر یوه یې دا حق درلود چې هر څومره کسان یې پوښتنې ووژني او په خلکو څپه میچنې وکړ څوي د وحشت او انسان وژنې مسابقه پیل شوه ، هر یوه کمونست به هڅه کوله چې تر بل زیات ووژني او له دې لارې ګوندي کرېډټ تر لاسه کړي او د چټک پرمختګ سند .

خاین تره کي به په راډیویي او تلویزیوني وینا ګڼې ویل کاوه : «چې په ملکي کټې له علاقه دار نه نیولې بیا ترما او په عسکرې کټې له دلګي مشر نه نیولې بیا ترما ټول خلقیان په کار و ګومارل شوي » او بیا به یې ورته ویل چې : « دا نوي موندلی موټی په سل میله کټې دوه سوه میله وزغلوئ ! لارې درته آزادې دي ! » .

هو ! دوی د ناروا قدرت دا موټی په زرهاو میله کټې وزغلاوه او هر څه یې پرې برباد کړل او په خپله یې د اقتدار د موټی پرزې هم ذرې ـ ذرې .

د خلقیانو په دستور د دهمزنګ د زندان او د ټولو ولایاتو دجنایي بندیانو د زندانونو ورونه پرانستل شول ، د جانیانو او قاتلانو دوسیې وسوځولې شوې او بیا یې دوی ټول خوشې کړل او له ځان سره یې تنظیم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغرنجي پله جهنمي زندان چې داؤد خان جوړ کړی وُ
د هغه د کوټو په پاتې غړو افتتاح شو او پکښې واچول شول
او ورپسې یې د « هل من مزید » خوله خلاصه کړه او په لس هاوُ
زره افغانان یې تر سلونې تېر کړل ، زندانیانو په جهنمي حالاتو
کښې ژوند کاوه او هره شپه به په لسهاوُ تنه ترې ایستل کېدل ،
په تورو موټرو کښې به « پولیګون » (وژل ځای) ته وړل کېدل
او لاس تړلي به د ماشینګنو نښه ګرځېدل ، په هر ولایت او هره
اولسوالۍ کښې زندانونه ډک شول او پولیګونونه جوړ .

د آزاد او آرام وطن هره خوا وحشت ونیوله او وژلو،
اور ونیوله او وېر ، وینو ونیوله او ویرې .

د روسانو د سنجش په خلاف افغانان د خلقیانو وحشت
نه یوازې دا چې علي نه کړل بلکه را ویښ یې کړل ، را ولاړ یې
کړل ، را ویې پارول ، را غونډ یې کړل ، را لښکر یې کړل او بیا پر
له پسې د هیواد په بېلا بېلو برخو کښې قیامونه پیل شول او پاڅونونه،
حملې پیل شوې او بریدونه ، جهاد پیل شو او د حق او باطل خونړۍ
جګړه .

څومره چې وحشت زیات شو ، هغومره مقاومت زیات شو
او څومره چې تېری زیات شو ، هغومره مقدس دفاع پیاوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هېواد هر دیوال او کنډو سنګر شو او د هېواد هر بچی سپاهي او عسکر .

مغرورو خلقیانو درانه او د ایمان پاخه سوکونه وخوړل ، په سپینه ورځ عسکري او ملکي ولاړ بدني ورته وشوې ، دوی په بې رحمۍ وکوټلې خو هغه په بېړه ډېرې شوې او خورې او په پای کښې د قیام سنګرونه دومره ډېر شول چې تر وس تېر شو د هغه ګټونه .

روسانو خلقیانو ته بې توله مهلکې وسلې راماتې کړې خو خلکو په تش لاس ماتې او له خلقیانو نه پاتې کړې ، له دې بې ایمانو نه یې د ایمان په زور ونیولې او د همدوی په وسلو یې ورپسې جهاد تود کړ .

د افغانستان د ایماندارو او مېړنیو خلکو د قهر د توپان په څپو کښې مغرور خلقیان رانسکور شول ، تس نس شول او خبر یې دې ته ورسېده چې په خپل منځ کښې سره ولوېدل ، پرچمیان یې سره وشړل ، نابغه استاد (؟) تره کی د خپل وفادار شاګرد په لاس باد روان او د دوزخ تورې کندې ته ور روان شو ، خاین امین د سقوط په پوله ولاړ ؤ ، د اولس د قهر سره اور ته رالوېدونکی ؤ چې روسان په وارخطایۍ سره را میدان ته شول ، دی یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژر ددې او خوراک کې خو خپل نارواقدرت یې د «لوټ تېري» په وسیله وزغوره او د شلمي پېړۍ شاه شجاع ببرک شا یې د ښکارې زرک په توګه تخت نشین کړ او رئیس جمهور (؟).

روسانو سل زر کسیز سوراو نه ماتېدونکی (؟) پوځ راووست او یې شمېره وسلې، بمونه او الوتکې. دوی نور افغانستان اشغال شوی وګاڼه او د افغانانو قیام او مقاومت ختم شوی.

پر هیواد باندې یو ځل بیا تر تورپان ورانډې چوپتیا خوره شوه خو ډېر ژر، د روسانو تر راتګ څو هفتې وروسته په کندهار ښار او هرات ښار کښې د «الله اکبر» ملکوتي غږ د اسکوت مات کړ، خلکو پاڅون وکړ او د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د «الله اکبر» د باعظمته غږ سره په کابل ښار کښې هم عمومي پاڅون وشو او ملي قیام د ۱۳۵۹ کال په پیل کېښې روښنفکري قیامونه پیل شول او پوهنتوني، نجونو او زلمو تش لاس سینې ټکولو ته لاس کړې، استعماري ښوونځي او روزنځي ته یې لته ورکړه او حتی د وړکتون ماشومانو هم د روسي شیدو «نه خوړل» اعلان کړل.

د روسانو ددې دوهم پړاویز وحشت نتیجه هم معکوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او د قیام په بل شوي اور « تېل » ، ددې اور لمبې ورځ په ورځ لا لوړېږي ، توندېږي او خورېږي او انشاءالله هغه ورځ لرې نه ده چې ددې اور لمبې به د نړۍ دا لوی شداديي او فرعوني قوت هم لوخړه کړي .

د اور او وینو دا تراژ یدي روانه ده او زمونږ دېرې مادي او معنوي شتمنۍ یې ونغړدلې خو زمونږ د اولس پاکې ، سرې او تودې وینې ګواهي لي : چې دا وینې به رنګ راوړي او دآزادۍ د ناوې دلاس او پښو نوکرینې به شي .

زمونږ د میهني ملت ایمان داګ راکوي چې د ښمن ته به امان ورنه کړي او د تېکې فرصت ته به یې پرینږدي .

مونږ باوري یو چې زمونږ ناولی او وحشي دښمن به دېر ژر زمونږ له خاورې نه ځي ، سروهلی بروهلی ، شرمېدلی او ماتې خوړلی .

* * *

د اور وینو او ویر د نړۍ ورنکی داستان زما دڅوندداستان هم دی ، زه هم ددې توپان دیوه کوچني خس په توګه لکه چې تاسو ولوستل له هماغه پیل څخه له ځایه خوځېدلی یم ، بیا می دخوښۍ او آرامۍ شېبه نه ده لیدلې او بیا له دې اور او وینو نه لرې نه یم پاتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی .

ددې وحشي توپان څپو کله په کابل کښې سالــــم
چې د خلقیانو او روسانو تر لاس لاندې ؤ او هر آن یې د عقیدو
تلاشي کوله او د کورونو لټول او هره لحظه به یې بیول کسول،
وژل او د عقدو تشول؛ کله یې دارالجهاد او تودو سنګرونو
ته ورد ګوته بیولم چې زموږ کلی هم هلته ؤ او د جهاد مرکز،
او هلته به د خلقیانو وحشیانه حملې وې، انسان وژنه او د ماشومانو
او ښځو د غرو غارونو او سمڅو ته تلل او د کورونو ورانېدل؛
کله به یې د زندان وسپینو پنجروته اچولم چې هلته به
وهل وو، تکول وو، برق ورکول او رانــ رانــ روحي او جسمي
تکلیفونه لیدل؛ او کله به یې د مهاجرت په کاروان کښې روان
کړم چې کډې وې، ماشومان او ښځې، سر وهلي بر وهلي، در
په در، بې سر سیوري او بې خیمې، د صوبهٔ سرحد په ګرمیو
او د بلوچستان په دښتو کښې .

زه په دې خه باندې شپږو کلونو کښې په دې دوان
بهیر کښې که هر څو سرګردات او پریشان شوم خو پښیمان او
ستومان نه شوم؛ که په کلي کښې وم یا په بند کښې، زندان کښې
وم یا په مهاجرت کښې، د قلم د سنګر نه په شاتګ نه شوم، مره سته

(c) ketabton.com: The Digital Library

به مې له ځان سره محاسبه کوله چې: « تا نن د نورو کارونو ترڅنګ د جهاد په لاره کښې توم کام اېښی او څه دې کړي دي؟»

په غونډو - منډو، په شبنامو، مقالو او خاطرو سربېره چې په دې دوران کښې مې لیکلې، شعر هم زما د دې دورې یو دایمي ملګری و، هر وخت به مې دې مارغه د فکر په سر سیوري کاوه او د دې حالاتو په ارتباط به یې یو څه را مینځ ته کول چې کله به داسې هم وشول چې هغه د لیکلو وخت به مې ونه موند او بېرته به په ذهن کښې ورک شول، کله به مې ولیکل د ساتلو ځای به یې نه و چې بیا به مې د خلقي لوېتمارانو له وېرې کله د کوټې په چت کښې ځای په ځای کړل او کله به مې په ځمکه کښې خښ کړل چې په دې سلسله کښې هم یوه برخه رانه ضایع شول.

یو وخت مې چېرت وواهه چې نوی لیک دود (رسم الخط) اختراع کړم، خپل شعرونه او خاطرات مې پرې ولیکم او که په تلاشه کښې را ووتل ورته وایم به چې: « دا ماله یوه زاړه قلمي کتاب نه رانقل کړي چې خط یې لا تراوسه نه دی پېژندل شوی او په دې امید مې دا نقل ساتلی چې که یو وخت ولوستل شي.» دا کار مې هم وکړ، مېخي خط ته ورته لږ څه بر مختللي توري مې جوړ کړل، لیک دود مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

«فونیمیک» بڼه درلوده یعنې حرکاتو او واولونو ته مې هم توري جوړ کړل چې د توروشمېره یې تر پنځوسو اوړېده؛ د لیک دود کلي مې بڼه ولیکله او یادداشتونه مې بیا بېل ولیکل؛ یوڅه شعرونه او یادداشتونه مې پرې خوندي کړل څو د «کلي» ساتل یې خطرناک وو نو دا لیک دود مې هم دود نه شو ددې لیک دود کلي او نمونې مې ساتلې چې په خپلو خاطراتو کښې به پرې مفصلې خبرې وکړم، (انشاءالله تعالی).

څه شعرونه مې چې په دېرکړاو ساتلي وو دېر حُل مې ددې خوړو- ورو شعرونو د راغونډولو او چاپولو تکل وکړ او هڅه؛ خو تراوسه یې په چاپولو بریالی نه شوم ځکه زما لاس تش و، خو دچا جیبونه چې ډک وو هغو ته یې د اوبدولو بې همتي نه منله نو دادی تر ننه دا شعرونه چې د جهاد له پاره وو، د مجاهدینو له پاره وو او د جهاد د سنګر له پاره؛ هداسې ناچاپ پاتې شول او نن یې هم په تش لاس او د مطبعې د مساعدت په هوا چاپ ته سپارم او ستاسو لاسونو ته یې در رسوم.

دا شعرونه له دېرو توغونو وتلي، دېرې سختۍ یې لیدلې او دېرې سختۍ مې پرې لیدلې؛ دېر ضایعات یې ورکړي او دېرې پارچې یې له منځه تللي خو دا څه چې پاتې دي دا د جهاد د سرمایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پانګې په توګه دلته خوندي کوم ، کېدای شي ګټوندې ددې شعرونو په وسیله زموږ او ستاسې په دې ګډه درد او غم کښې له تاسو دریو لوستونکو سره شریک شم او دې درانه پېښې ته د زغم او دحق د برې په هاړ لا ښه اوږه ورکړو .

زه باوري یم چې زما دا شعرونه نه ادبي کیف لري، نه یې ددې توان موندلی چې د افغانستان د بې ساري تراژیدی یوه کوچنۍ برخه انځور کړي خوپه دې هاډي ورانده کوم چې دا زما د احساس او ضمیر غږدی او د افغانستان د ملت په دې سخت شیبو کښې زما د درد او دوک یو کوچنی تصویر، نوځکه د ناموزونو او نامربوطو جملو ترڅنګ د ښاغلی ایوب صابر خبره یو - یو الهامي بیت هم پکښې شته ، داسې بیتونه چې بې اختیاره مې خولې ته راغلي او په بیړه مې کاغذ ته سپارلي دي ، په دې الهامي بیتونو کښې یې ځني راته یاد دي لکه :

زما قاتله ما چې نن ـــ دیل په لاسو وژلې
ښکاري ستالاس یې هـــم ترېلی د سبا د پاره

یا :

د وینې ـــ تېلو د همت ډیوه مې بله ساتې
له هرې خوا د تو پانو نو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا :

اوښکو! ژاړئ چې له سترګو راجلا شوئ؟
زما کال د بېلتون وشو لا خندېږم!

او داسې یو - یو نیم بل بیت هم.

داوي د ملت له تریخ داستان سره مل زما او زما د شعر تریخ داستان هم! که اوس هم زما شعرونه زما د زړه غږ تاسو ته ورسولای شي او ستاسو د زړه له غږ سره ملتیا وموهي ما د خپل نتول زحمت اجر موندلی دی.

په مینه

حبیب الله رفیع

کوزتا کال، پېښور

۸/ ۴/ ۱۳۶۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويه خدايه!

ډکې خوبې راوتلى يم له کوره
اميد ونه مې راوړې د تا کور ته
د افغان په کور د ظلم اور بليږي
ابراهيم غوندې لوېدلى دې سره اور ته
افغانان خو ستا مخلص بندګان دي
ستا په داده يې ملا تړلې، دوخت زور ته
په خپل فضل، په خپل رحم برى ورکړې
چې شي درس د تاريخ پاتې هر سر زور ته
لويه خدايه! لويه هيله مې سپوره کړې
چې مو سروې په سيالانو کښې تل پورته

۱۳۵۹/۸/۱۵

بيت الله شريف: مقام ابراهيم عليه السلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمر خیره

نن د شپې عمر ؤ پای ته رسېدلی
د نیارې په زړه خنجر د رڼا ښخ ؤ
هغه لمر په راختو ؤ په جهان کښې
چې د تول کون ومکان د مولا خوښ ؤ

د باطل د ژوند دانه په ختمېدو وه
د حق نور په ځلېدو ؤ هره خوا کښې
د ظلمونو د ظلمت په خاتمه کښې
ؤ دنیا ؤ د نظام زېری په دنیا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهالت په مجهول لوری ؤ په تېښته
علم ځلنده رڼا را خــــــورولــه
د تقدیر فیـصـلـه شـوې وه محکمه
د انسان د ژوند صحنـه یې رونـولــه

چې انسان ، انسانیت پرې سـلامت شي
د سـلام او د اسـلام د دین آغـــازؤ
چې شکونه او وهمونه ټول مغـلوب کړي
په نړۍ کښې دیو پوخ یــقین آغـاز ؤ

چې وروري ، برابري انسان ته ورکړي
دیوه داسې پاك آیین مـــقدمــه وه
د ایمـان داسې وسـله په راوتـــووه
چې په ټولو قوتـو یې غلبـــــــــــه وه

محمد رسول الله ځـکه پـیـدا شـو
چې اوږه ورکـړي دې نوي قیادت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی بشیر شو، دی نذیر شو ټول بشرته
د بشر مخزي وکړه هدایت ته

درود ونه دي پرده دده پر آل وي
سلامونه استوم دده امت ته
ژوندي مو پر ته عقیده او هم جهاد کړ
مسلمان ځکه خوښیږي شهادت ته

۱۳۶۲/۹/۲۶

پېښور، کبابیان

ژړا

فلکه ستا له لاسه ده وژړل، ما وژړل
هغه او دغه، خپل، پردي، دوست او اشنا وژړل
د غم لپاره یې یو ځای هم سره پرېښنودو
هر چا جبلا، جبلا، جبلا، جبلا، جبلا وژړل

۱۳۶۲
جوزا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق کور

«حق»

یو نوم دی ،

یو مفهوم دی ،

یوه وړوکې کلمه ده ؛

خو یو لوی غوندې قوت دی !

پکښې پروت یو لوی جهان دی !

حق ډېر لوی دی ،

ډېر عظیم دی !

حق ډېر لوړ دی !

له مادې او مادیت نه !

د دنیا له کثافت نه !

* * *

«حق»

یو نور دی ،

یوه رڼا ده ،

یوه وړانګه ده ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو لمر دی ،
دا د ختیځ تور جهان پرې منور دی ،
حق ته ګوتې نیول کیږي ؛
خودا لمر پرې نه پټیږي !
او دا نور کله نوریږي !

* * *

«حق»

یو جسم دی ،
یو ځان دی ،
د معنیٰ یو لوی بدن دی ؛
خو باطل یې لوی دښمن دی !
باطل تل په تیاري دی ؛
ورته جوړې کړي لښکرې ،
ورته بل کاندې اوروونه ،
ورته کښینوي داروونه ،
پرې کوي د ماشینګنو ، د بمونو ، د توپونو ګوزاروونه ؛
خو حق تش لاس ور روان وي :
هسکه غاړه
بې له پاره ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه له داره لري وېره،

نه له اوره پناه کېږي

او نه هېڅ وخت مغلوبېږي !

* * *

«حق»

موجود دی ؛

یو وجود دی ،

له ازله تر ابده ،

تل ژوندی دی ، تل ژوندی دی !

دار ته خېژي ،

خودا ستونی :

رسی نه شي بندولی ،

او ريې نشي سوځولی ؛

د بمونو ، د توپونو ګوزارونه دي پرې کېږي ،

خو حق کله شي وژلی !

* * *

«حق»

د «ح» او «قاف» ترون دی ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورکې کلمه ده ؛

خو د ژوند یو لوی مضمون دی !

په دې لار کښې قربان شوي ،

ډېر ځوانان او ډېر میړونه ،

ډېر له عزمه ډک سرونه ،

خو تیت شوي کله نه دي

د باطل ناولو پښو ته !

دوی پاللی انسانیت دی ،

دوی ساتلی د حق نوم دی !

* * *

« حق »

یو غږ دی

یو تکبیر دی !

را ولاړ له ملکوت نه !

عرش الله یې لړزولی ،

کائنات یې خوځولي !

غلی شوی کله نه دی !

لا لوېږي - لا لوېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه تندر له آسمانه

د باطل په سر رالوېږي

* * *

« حق »

یو توغ دی ،

یو بیرغ دی !

چې رپېږي په جهان کښې!

له رپا سره یې رېږدي :

د باطل ټول قوتونه !

ماتوي یې په میرانه

په قوي وسلو پسولي -

ټول پوځونه !

* * *

«حق»

یو ژوند دی ،

یو حیات دی!

ازلي دی ،

ابدي دی ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل ژوندی دی ،
لا فاني دی
مدام حی دی ، لا یموت دی ،
« چې حق راشي باطل تښتي »
دا د حق د ژوند ثبوت دی!

* * *

« حق »

یوه لاره ده ،
یو واټ دی!
د ښکلا په لوري درومي ،
د ځلا په لوري درومي ،
د جنت په لوري درومي ،
د فردوس په نړه کښې تېر دی
د انسان عالي انجام دی ،
سرپایتوب پرې مکمل دی
د ایو پول دی ، د ایو پل دی ،
د صراط په تری لاره ، د وصال په لوري یون دی!

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

«حق»

یو عزم،

یو ثبات دی!

زه د دې سنګر سپاهی یم!

په هُدې لاره راهي یم!

د توپونو، د ټانکونو په صفونو ورګډېږم!

په تش لاس ورسره جنګ کړم!

د باطل له زور او شوره:

نه په شا ځم، نه وېرېږم!

باوري یم، باوري یم!

زه برېږم، زه برېږم!

زه د دې سنګر سپاهی یم!

زه د حق په لار جنګېږم!

که شهید شم، که غازي شم!

په دې هره یوه لاره:

زه د حق کور ته رسېږم!

۱۳۶۳/۶/۲۵

کوټه، فقیر محمد رود، د پروفیسور سیال کالمرکور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر ورځ

زما امـانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی
څنګه اختر؟ د غم اختر! او د دردونو اخـــتر!
د فریادونو ، د آهونو ، د ویـرونـو اخـــتر!

* * *

ته له ما لرې یې او زه یمه له تـانه لــــرې
نه آورم ستا ورې - ورې ، خوږې - خوږې خبرې
ستا له مستۍ ، ستا له خوبۍ ، ستا له خنـــدا محروم یم
ستا له نازونو ، له رازونو مشغولا محروم یـــم
د تا د مخ له ګُله هیڅ اخیـــستلای نشم
د تاله بنګلي تنـه لېچه څرخـولای نـــشم
د تا د سترګو په نور سـترګې مې غړېږي کـــله
د تا د مخ شمع مې مخې ته بلېږي کـــله
زما امانه! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختره ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ته خو ماشوم یې ته به خوښ وې او خندان به اوسې!
له «ثُریا»، له «آریانا» سره روان به اوسې!
ته به لوییږې یاد مور او یاد دنیا په غېږ کښې
یاد تور یه، یاد ادکې او کـاکـا په غېږ کښې
ته په وړه ژبه دې تول ته «ابه» به وایې!
څه به ترې غواړې هر یوه وته «آه - آه» به وایې!
بنا یې چې زه به دې له ذهن نه وتلې وُم اوس
د تاله مینې به دې شپو ورځو ایستلې وُم اوس
زما امانه! په ماګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی زما هم اختر دی

* * *

نه! نه! زه پوه یم، ته ناپوه یې خو بې مینې نه یې
څکه چې زه مې یې جدا زما له وینې نه یې
ستا لوړ شعور دی کوچنی زړه دې له الفته ډک دی
کینه هیڅ نه پېژني تول له محبته ډک دی
ژبه دې نه کرځي خوستر کې دې حالونه وایي
ستا د خوږې او پاکې مینې ډک رازونه وایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به یوه شپه چې نه ؤم ته به شوې رنځور راپسې
پوه یم چې اوس به هم کړېږې ته ضرور راپسې
زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته خو ما شرم یې نه یې پوه چې دا بېلتون ولې دی
دا ستا ، زما ، د ټول ملت د مرګ ژوندون ولې دی
دا په زرګونو ډک کورونه اوس سپېره ولې دي؟
دا د وطن مېړني خلک خواره واره ولې دي
دا په زرګونو کورنۍ بې مشره شوي ولې ؟
دا په زرګونو کورنۍ بې کشره شوي ولې ؟
دا د ورو بچو پلرونه وژل شوي ولې ؟
دا په لکونو افغانان دي شړل شوي ولې ؟
زما امانه ! په ماګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

ته نه یې پوه چې ډېر بچیان یتیمان شوي په څه ؟
او ډېر ودان - ودان کورونه دي وران شوي په څه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوڅو تودې غیږې سرې شوې په څه؟
د ډېرو مینو د نغرې ایرې سړې شوې په څه؟
ډېر ما شومان بابا ! بابا! وایي خو پلار یې نشته
ګرځي ژوندي خو د ژوندون کولو لار یې نشته
له ډېرو مینو د بمونو دوړې پورته شولې
ډېرې بشرې وې چې د کور په ځای غم ګورته شولې
زما امانه! په ما ګرانه! ته بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

دا هغه پردې چې په وطن کښې سور وحشت راغی
تاریخ ته یاد نه دی یو داسې بربریت راغی
د روس مړییو په وطن کښې کودتا جوړه کړه
زمونږ پر مادي او معنوي شتو یې تالا جوړه کړه
د خپل بادار تودې وسلې یې را میدان ته کړلې
پر بې شرمه یې هغه اتل افغان ته کړلې
څوک یې په توپو، مشینګنو او بمونو مړه کړل
نور یې په زندانو وحشتونو، عذابونو مړه کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما امانه! په ما گرانه نن بیاهم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زمام اختر دی

* * *

مینې سپېرې، کورونه وران، خونې ویجاړې شولې
لښتې د وینو شول روان ودانۍ شاړې شولې
په نوم د خلکو یې په خلکو ډېر ظلمونه وکړل
تاریخ شرمېږي پرې، چې دوی کوم ـ کوم کارونه وکړل
د روس په لمسه قتل عام د افغانانو کوي
د خوار په نوم باندې ناشندې په خوارانو کوي
په لکو ښځې یې کونډې کړې میندې بورې کړلې
ددې وطن د زلمو ونې یې سر بسورې کړلې
زما امانه! په ما گرانه! نن بیاهم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زمام اختر دی

* * *

خو بیاهم زړې درکوم چې دا لیوان به نه وي
دا د افغان ملت د خاورې دښمنان به نه وي
ژر به ورکېږي، د پردو حلقه بگوش غلامان
دا د روسانو د روبلو نو او کوپیک نوکران

(c) ketabton.com: The Digital Library

زېږي بچيه چې افغان ملت قيام کړی دی
ددوی پرضد يې بريالی جدی اقدام کړی دی
دوی به ورکېږي، دا وطن به آزادېږي زمونږ
دا خوراو وور ملت به بېرته راټولېږي زمونږ
زما امانه! په ماګرانه! ننه بيا هم اختردی
ورځ د اختر ده، ستا اختردی، زما هم اختردی

* * *

بېرته به يو ځای شي پلرونه د بچونو سره
تو ده به مينه کړي زامنو او له لونو سره
بېرته به يوله بل بېل شوي ژروصال ته رسي
داوبو تږي به ضرور آب زلال ته رسي
څوک چې ژوندي دي بېرته ژوند به کورونوکوي
څوک چې شهيد شول خوشالي په جنتونو کوي
که ژوند وو نه اوته به هم بيا يو ځای کېږو وزويه!
لکه پخوا به يوله بل سره لوبېږو زويه!
زما امانه! په ماګرانه! بيا به هم اختر وي
بيا به اختر، زما به هم د تا پر هم اختروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شنګه اختر؟ د خوشالۍ اود خوندونواختر
داسې اختر چې وي به دا دا خترونو اختر

داخترورځ ا شوال ۱۳۹۹

۱ /٦/ ۱۳۵۸

پېښور، کبابیان

زما جرم

زما جرم له وطن سره ده مینه
په دې مینه مې که سر ځي اوس دې ځینه
چې وطن ځي زما سر دې تر ې ترسر ځي
تر وطنه به بل څه قدر لرینه

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه بې شمېرم درته څومره چې کوم - کوم دي ؟
د دنیا غمونه ټول زما په نوم دي !

د آسمان په کنارو کښې شومه ستوری
د بخت ستوري راته نه ښکاري معدوم دي

نه يې خوشي دې خوښې ته يم راوستی
چې خوښي کوي هغه کسان معلوم دي

شومه دم له انديښنو نه را بېدار شم
ارخ مې نه لګي، بستر او کټ مې شوم دي!

ها سمسوره سمسور بڼونه چې اوس نشته
سوځولي د شمال باد سموم دي

چې د تم تکي ايزدي د بشر ژوند ته
دغه بدې - بدې چارې د اتوم دي

د تلو پل دې تل ژوندی شو زما وره کښې
پرې وهلې مې د ترموا و ښکو موم دي

۱۳٦۴/۴/۱٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

منزل

دغه لاره چې ته ګورې:

دا چې ډکه په اغزو ده!

دا چې ډکه ده له کاڼو!

دغه لاره چې ته ګورې:

دا چې دروې له پیچومو!

چې تیرېږي په ښامارو!

دغه لاره چې ته ګورې:

چې غورېږي پرې جازونه!

چې اورېږي پرې اورونه!

دغه لاره چې ته ګورې:

چې فرش شوې په بمونو!

چې ورانېږي په توپونو!

دغه لاره چې ته ګورې:

چې په ستنو ده خښه!

چې په څوکو رالوېدلې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه لاره چې ته کوري ؛

چې د شپې په زړه کښې پروت!

چې تیارې پرې را خورې دي!

دغه لاره چې ته وینې ؛

چې لړلې ده په وینو !

چې ساتلې ده په وینو!

هو!

دغه لاره هم دا لاره ؛

د ګلونو لور ته درومي!

د باغونو لور ته درومي!

دغه لاره هم دا لاره ؛

د لوی وات په لوري درومي !

ارت میدان لري په مخکې!

دغه لاره هم دا لاره ؛

د آرام غېږې ته رسي!

د مرام غېږې ته رسي!

دغه لاره هم دا لاره ؛

په هوارو تما مېږې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د گلزار غېږې ته لوېږي!

دغه لاره همدا لاره :

د سپېدو آغاز ته رسي!

ښکلوي يې د لمر وړانګې!

دغه لاره همدا لاره :

سر و خرو يې ته ورو تلي!

سرلوړي لري په پای کښې!

سر منزل د مرامونو

"خپلواکي" لري په پای کښې!

۱۳۶۳/۷/۲۲

پېښور، کوز تاکال

افغان

مېړه هغه دی چې نر مري په ميدان مري

د وطن په مقدس عهد او پيمان مري

وطن نه پلوري د بل غلامي نکړي

افغان زيږي، افغان ژوند کوي افغان مري

۱۳۵۸/۲/۲۱، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سورخزان

« د فلک له چاروخره وکړم کوکار؟

زمولوي هرګل چې خاندي په بهار»

چې نسیم وي موسولي په ګلبڼ کښې

په توند باد يې کړي له واره تار په تار

مانزیګړي په زلی سوری سوری کړي

چې وي يې پرځې تازه کړي په سهار

ښکلې مخ يې بوراندوي لا ښکل کړي

نه وي کړي لا بلبلو پرې چغار

يو په يو يې د خزان په رحم ورکړي

په سر ورکړي د سیلیو توند ګوزار

جړاو کړي چې لا سونو د قدرت وي

لاله زار ګاندي بدل په خس او خار

د ماشوم غوندې په « هست » و « بود » کړي لوبې

تاروپود د « هست » نابود کړي په مدار

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځل نه دی، دوه ځل نه دی، دری ځل نه دی
څو چې دی دی دده لوېې دي تکرار
هره ورځ نوي ګلان په اوبو يوسي
په هر وخت کې نوې - نوې کاندی چار
لاس دې مات شه ای فلکه ستمګاره
چې څڼکله دې پرېښود وکرار
په سکندر او په چنګيز مودې ملك وران کړ
بیا انګرېزدې کړ تېر يو ته تيار
اوس دې سره وبا په موږ کړه رانازله
له شماله دې راتېر کړ سور ښامار
د چنګيز خونړيو ولې په وينو
د خلقيانو بې جلبه اقتدار
د زلمو سينې يې سمې کړې تو پو ته
پرې يې جوړ کړ د بمونو درز هار
د ګولو نله يې هر خوا اوروله
نر او ښځې يې پرې تو يې کړل انبار
د پروارو زاره لړزند په خپلو وينو
دروسي مېګ الوتکو په بمبار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن په هره برخه هره خوا کښې
دي د شوبلو، د تانګو نو غورم بهار
را ټیول دي، ځملول دي، قتلول دي
په سرو وینو لړل شوي هر دیار
د ځوانانو کومې کومې په شپېلو کښې
په لاشونو یې کار غلن کتار-کتار
چې تباه دي تول د دې خاورې زامن دي
کلیوال دي، که عسکر، که منصبدار
ستر کو ژاړئه! په سرو وینو اوښکې وریږئ!
دي دا پېښې د ژړا او د خونبار
وطن لوټه-لوټه، کلي-کلي وران شو
اسماني تندر نازل شو په هر ښار
نورستان تورو لوخړو کښې لنبه شو
د کونړ کور ونه شول سره هوار
بریکوټ د خاورو کوټ شو په لحظه کې
روغ دي کله چغه سراى دى كه اسمار
په نینګلام کښې د ننګ لام دی ترل شوی
په شیګل کښې شګې سرې دي په انګار

(c) ketabton.com: The Digital Library

که مومند دي ، که کامه ، که خوګیاڼي دي
که ګوشته ، که حصارک د ننګرهار
تول بمونو او توپونو هوار کړي
چلیدلي پري توپونه ، ماشیند ار
د لغمان د دولت شاه سینه غلبیل شوه
پاتې نه شو الیشنګ او الینګار
په تګاو او په پنجشیر لړې خورې شوي
شول له خاورو سره سم د ژوند آثار
پاڅیدلي د غلیم په مقابل کښې
بدخشان ، که سمنګان دی ، که مزار
په بادغیس ، په میمنه کښې درزمار دي
په هرات کښې دی د وینو شنهار
په فراه کښې فرحت نشته د وګړو
غور له غمه بیا پټ شوی په غبار
په هلمند کښې هیلې خاورو کړلې خاورې
پنجوایي او ارغنداب کښې دی ناتار
په بولدک بولک - بولک وریځې راغلي
بې آرامه دی له دوکه کندهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په روزګان کې روزګار سخت شو لوی خلکو
په تیرین کې تیري مات شول د غدار
په کلات کښې، په شینکې کښې، په مرغه کښې
په سورغر کښې بیا اوربل دی دوامدار
په مقر کې مقرور ک شولو د خـلکو
قره باغ دی په جنګونو کښې ایسار
د اورګون څمکه اورګوني شوه په اور کښې
په سرنه، وازه خوا دی ټکـهار
غرجستان غرونه په شنو دوړو کې پټ دي
شهرستان او مالستان دی عـزا دار
په غزنی او په بامیانو کښې اوربل دی
سره ده څمکه د ورد ګو، د خـروار
په لوګر کښې، په زرمت کښې، په ګردیز کښې
په ځائیو، سیدکرم دی ترسهار
ستړه ووته د سټو په کنـدو کښې
په تیره کښې تیري شنه شول وار په وار
د دښمن قوي لښکري کړي نسکوري
د ځدرانو توریالیو پـه ایثـار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کښې هم اوربل دانتقام دی
پایمال شوی چنداول او پای منار
داد اوربلي لښې به کړي چې بلي
راتولیږي کړي لښبه به يې دربار
د ملي قهر توپان به يې توپان کړي
دا چې دی د بل مزدور زمونږ بادار
څوک چې اوربلوي سوځي به پرې خپله
دا فلك دی، دا يې دود دی، دا يې کار
سور خزان د سرو لښو په تیرېدو دی
رانږدی دی د افغان ملت بهار

۱۳۵۸/۵/۱۴

پښتون دهبگری

آبادي

«زیا» دي ومرم، «ته» دي ومرې، «مونږ» دي ومرو
خو ژوندی دي وي وطن «او» آزادي»
چې د وینو سیلاب جوړ شي ملك زرغون شي
ترباران د وروسته راشي «آبادي»

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

د استقلال لمن

توري د تيري ته مې د ډال لمنه ونيوه
بيا مې د "ميرويس" او د "خوشال" لمنه ونيوه

ما په خپل وطن کښې سوله غوښته، آزادي غوښته
تا د تجاوز جنګ او جدال لمنه ونيوه

لوی سيلاب د خلکو را نسکور کړلې په ختو کې
ځکه دې د لوی صياد د جال لمنه ونيوه

زه به د مهدي په پاکه لاره باندې يون کوم
تا چې د دې عصر د دجال لمنه ونيوه

زه د خدای په مرسته، د ايمان په زور جنګيږمه
تا د روس لستوڼي تر د سوال لمنه ونيوه

ځکه پر تش لاس، زما برې په هر ميدان کښې وي
تا د لينن ما د ذوالجلال لمنه ونيوه

"الله اکبر" مې ستا په خوله کښې هورا وچرکړه
ما په خپل جهاد کښې د بلال لمنه ونيوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د مارکس، انګلز او د لینن غیږې ته ولویدې
ما د خپل «جلال» د خپل «جمال»* لمنه ونیوه
زه د آزادۍ په سپین سحر باندې ایمان لرم
ځکه مې هجران کښې د وصال لمنه ونیوه
نن نه یم کړیږې یې زړه دم د روس وحشي منګولو ته
ټینګه مې په لاس د استقلال لمنه ونیوه

پښین بازارګی ۱۳۶۳

ویر

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې ګران وطن مې د پردو په لاس اسیر پروت دی
څنګه خوښي؟ څنګه خندا؟ څنګه سرور وکړمه؟
چې کور په کور مې د ملت په کور کښې ویر پروت دی!
۱۳۵۷/۱۱/۲۷ کابل

---

* له جلال او جمال نه مراد مولانا جلال الدین بلخي او سید جمال الدین افغاني دي او په دې سربیره د افغاني جلال او جمال عام معنی هم لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میړانه

د وطن په سرله سره تېرېدل

د هېواد په مینه وینې توییول

د تاریخ د میړنیو ننګ ساتل

څپلوا کې ته سره د ولې تیارول

سرلوړي ده ، ویاړ دی ، فخر دی عزت دی

په تاریخ کښې جاویدانه نوم ګټل

* * *

د پردیو په تېرو توره و رتلل

په ټانکونو ، په توپونو ورختل

د ګولیو په باران ورګډېدل

د بمونو په اورونو کې لمبل

د ملي ننګ وناموس په ځای کول دي

د وطن په لار سرونه ځارول

* * *

په پردیو یرغلګرو یرغلل

استعمار ته خوله په سوک وروماتول

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تېروېنيو په سرتوره تيرول

ورته لار بېرته د تېښتې بندول

د هيواد د هيواد دوستو زوېيو کار دی

د وطن د مور په ننګ راپاڅېدل

***

د قوي دښمن قوت اوبه کول

دايمان په زور قوي وسلې زغمل

په پوښتو د شهيدانو هسکېدل

په سنګر د عليمانو بربېدل

غيرت غواړي، همت غواړي، ايمان غواړي

خپلواکي ګټل، ساتنه او پالل

۱۳۵۸/۲/۱۱

وردګ، آبدره

ژوند

دَ حُسَين شَهادَتْ دِيَزِيدْ مَرګْ دی

اِسْلام ژوندا هومي تر هري کربلا پَسْ

ژباړه : ۲۹ / ۱۰ / ۶۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر دُعا

بیا دی اختر را روان !

هر مسلمان ته به خوښي او هوسونه راوړي !

د خدای په پاک او په سپېڅلي کور کښې

د « بیت الله » په مقدس انګړ کښې ،

دي را غونډ شوي په لکونو مسلمان د جهان ،

د سپین او تور ، ژړ له توپیره پرته ،

په یوه صف کښې د پاک رب حضور ته سر ټکوي ،

د حج د لویې فریضې ،

د ابراهیم د سنت

د قربانۍ او د ایثار خاطره بیا نویوي !

* * *

خود افغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې سپېڅلی مسلمان له کوره

خوښي کلونه کېږي کډه کړي،

اختر رادرومي خوښي نه راولي،

سترګې تورېږي په باروتو، په رنځو باندې نه با

لاس هم سره کېږي ؛

په نوکریز و نه، په وینو باندې!

قرباني هم د اخلور کاله کېږي،

پر له پسې پېښې کاندې،

* * *

که ابراهیمؑ د خپل خوږه زوی قرباني کوله

زموږ اولس:

د پلار، د مور، د ورور، د زوی قرباني،

کوي په ډېر عالي همت او ایثار،

په ډېر همت له خپله ماله تېر!

له ځانه تېر دی ،

که آزادي نه وي له ژونده له جهانه تېر دی!

* * *

نو لوی خدایه د جهان مالکه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هست وبود ، کون ومکان مالکه !
ته کړې قبوله !
داد اخلاص، داد ایمان قرباني !
داد سپیڅلي مسلمان قرباني !
د میړني غیور افغان قرباني!
ملک یې آزاد کړې! د پردود استعمار له واکه !
د سره ښامار له واکه !
دوی د اسلام په مقدس دین باندې ننګ کړی دی!
دوی دافغان د آزادی د پاره جنګ کړی دی !
او دوی،
دوی د وحشت په هیولا باندې غور ځنګ کړی دی!

۱۳۶۱/٦/۳۰

پېښور، کبابیان

زندان

وطن لوټ-لوټ، تیره - تیره وران شو
کور په کور د هرافغان په کور افغان شو
دا عجب غونډې د خلکو حکومت دی !
چې هرچاته وطن کور شو، یا زندان شو

کابل: ۲۱/۲/۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلسلې

ورځې او شپې مې د غمونو سلسلې دي راځي

د زړه انګړته د ويرونو سلسلې دي راځي

زه به يې کومې-کومې ژاړم جنازه بې کوم

د ځوانيمرګوار مانونو سلسلې دي راځي

په هر قدم کښې نوی دام دی، نوې لومه خوره

زما په مخ کښې د داموينو سلسلې دي راځي

د وينې نيلواد همت دې يوه مې بله ساتي

له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

ای د عمرونو لامبوزنه وار خطا دې نکړي

د ژوند دریاب کښې د موجونو سلسلې دي راځي

د دنيا بامه! عظمت تر دې سجدې لګوي

د فرعونانو د سرونو سلسلې دي راځي

له سکندره، تر چنګيز، انګريزاو روسه پورې

ستا از هيبت ته د پوځونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپید و توره راته ښيي چې سحر نږدې دی
پر توره شپه د کوزارونو سلسلې دې راځي
ښکارې چې بیا به مې په لاسو کښې کړې واچوي
«رفیعه!» بیا دې د شعرونو سلسلې دې راځي

۱۳۶۳/۱/۲۹

د پلار په لار

د وطن لار کښې که مرګ وي که زندان وي
د وطن ریښتینې زوی ورته آسان وي
د خپل پلار د ننګ عزت په لار به درومي
له دې لارې به وانه وړې چې افغان وي

۱۳۵۸/۱۲/۵

کابل، د څرخي پله زندان

لوږ سر

۶۳/۷/۱۵ پېښور

نه غواړمه خدایه شش محل ته خاته نه غواړم
لوږ سر مې ټیټ مه کړې ټیټو ـ ټیټو دروازو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمونیزم شېره

بس رسوا شو او س حساب د کمونیزم
نه آبرو شته دده ، نه آب د کمونیزم

کودتاوې ، قتل عام ترینه زیږېږي
دېره وایي انقلاب د کمونیزم

ژوندیې درد وي ، غم وي ، ویره وي ، دوک وي ، آه وي
چې نازل شي پرې عذاب د کمونیزم

باغیچه یې په سرو وینو اوبه کېږي
ډک له وینو تل تالاب د کمونیزم

د منطق او علم نخښه پکې نشته
سفسطه دی "سوال او ځواب" د کمونیزم

د انسان له قیمتي وینو نه پرته
باران نه لري سحاب د کمونیزم

په عمل کښې سر چپه د تطبیق ور دی
تش الفاظ دي سور کتاب د کمونیزم

د بیزوله زویو څه سر پېتوب غواړې
څار و یتوب دی انتخاب د کمونیزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور پرچم د خونړي ښکيلاک سمبول دی
تړې وریږې سور خوناب د کمونیزم

ای په سره کتاب کښې ډوب سردې هسک کړه
بې تعبیر دی رنګین خواب د کمونیزم

هغوی هم ددې ښامار تر ستونې تېر شي
چې پرانيزې چېر ته باب د کمونیزم

خپله هم په خپلو وینو باندې سره شول
څوک چې کړ شول په سرخاب د کمونیزم

هم یې ژوند او هم مردن مردار - مردار وي
چې ډوب شوي په مرداب د کمونیزم

چې په سره کښېنتې سواره ځي په دې سیندکې
غرقوي به یې ګرداب د کمونیزم

هغه ملک بیا په سره اورکښې سوځېدلی
چې پرې شوی فتح الباب د کمونیزم

هرمزدور به بیا دستي نقش زمین وي
چې په قارشي پرې ارباب د کمونیزم

په خدمت یې چې ځان ستړی او تن آب کړ
شو په غاړه یې تناب د کمونیزم

په نښه کښې یې شیشه په ..... ولاړه
چې یې څښلې وو شراب د کمونیزم [۳]

په بالښت یې روح له باد سره روان شو
چې وُ پروت پر تخت خواب د کمونیزم [۴]

وفادار و سره هم وفادار نه دی [۵]
دا قانون دی او دا داب د کمونیزم

توپ وي، ټانک وي، بم وي، درزوي، دروزوي، ډزوي
تباه کړُ دي ټول اسباب د کمونیزم

بم یې ونه سرچپه کړې ولې پورته
لغوې دی انقلاب د کمونیزم [۶]

حق په اوتو، بوتو نښتي پټه ولې
که هر څو غاپې کلاب د کمونیزم

تندې لاندې کړل په چول بیابان کې
چې وو سم څوک په سُراب د کمونیزم

[۷] حبشي غوندې له لوږې هلاکیږي
چې راغلې پرې سیلاب د کمونیزم

چین هم پوه شو پس له ډېرو ترنګولو
چې بې سُره دی رباب د کمونیزم [۸]

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرېښنکو که هر څو وچړ ېـــږي وخت ېږدی
بېرته نه راګرځي آب د کمـــــــونیـــــزم
د اولس د قهر او ر تر به ورلـــــــوېږي
څوك چي پښـر ږدي پـــه رکاب د کمـــونيزم
د بـــــلا مخ یې څرګند شو ټول جهان تــه
څیرې شوی دی نقاب د کمـــونیزم
اوس د خلکو تر ډب ډوب لانـــدې لښکور دی
ختـم شوی نور د بــــاب د کمـــونیزم
په منطق نه ځي، پـــه تېلو ځي، پـــه ټانك ځي
دی د اګاډی اوس کـــر یاب د کمـــونیزم
چي د شپي په مـــزل ځي څـــراغ راواخــله
ځــلا نه لري شـهاب د کمـــونیـــزم
ها کتان چي کمـــونست ورته جـــامې وي
اوس څـیرلی دی مهتاب د کمـــونیـــزم
له لمر څـــرکـــه تر زواله وُکسـوف کـښي
په غروب دی ســـورآفتـــاب د کمـــونیـــزم
اوس د وینې د فشار په رنځ اختــــه دی
چي په وینــو وُ شـباب د کمـــونیزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغـان د تیـرې تـــورې په رڼاکښې
مخ لیده شي بې حجاب د کمـــــونیـــزم

هغـه لوړ څوکې، دده ټیټـ دي خواهشـونه
په دام نه نښلي عقاب ، د کمـــونیـزم

مسلمان افغانه لوی ویاړ دې نصیب شـو
چې دې وتاکه پایاب د کمـــونیـــزم

نه دبرش، بیـت قصیده یې دتوان ـنه ده
کتاب غواړي هـــر کتـاب د کمـــونیـزم

۱۳۶۳

✦ پاڼلیکونه :

۱- د کمونیزم سوال ځواب = د کمونیزم دیالکتیک مطلب دی.

۲- د ډاروین هغې نظریې ته اشاره ده چې انسان د بیزو اولاد بولي او کمونستان یې هم د خپل تکامل د قانون له مخې په کلکه مني.

۳- کله چې خلقیان او پرچمیان په قدرت سره ورګډ شول او خلقیانو پرچمیان زندانونو ته واچول ، د روس له خوا یې ددې اجازه نه ورکوله چې ویې وژني نو خلقیانو د خپل تیر سپیڅلو د پاره د زجر او شکنجې په وخت کښې په پرچمیانو باندې د فانتا بوتل استعمالول په دې بیت کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدې پېښې ته اشاره ده .

(۴) دروزي د بالښت په وسیله د تره کي شرمېدلي مرداربدو ته اشاره ده .

۵- د تره کي وفادار شاګرد حفیظ الله لعـین ته اشاره ده .

۶- چا وویل په کندهار کښې دروسانو یوه بم یوه ډېره زړه ورنه له ځمکې راوایسته او په خاښونو یې ودروله ، ما ویل د انقلاب لغوي معنی هم داده .

۷- د حبشي وروستی کاختی ته اشاره ده .

۸- د کمونـیزم د نیمګړتیا او زړښت په باب د چین د حکومت او کمونست ګوند وروستي اعـلان ته اشاره ده .

۹- پچرینګو د روس دیکتاتور .

۱۰- وایي اصیل کتـان د سپوږمۍ په وړاندې څـیرېږي چې د دري او پښتو په زاړه ادب کښې ددې عقیدې په باب ډېر شعرونه موندل کېږي ، په دې بیت کښې همدې عقیدې ته اشاره ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې نه کوي

توپ اوبم عزيزي خوانسان خبرې نه کوي
دور د وحشت شو دا حيوان خبرې نه کوي

لا به موزيم ته د پر ګنډو راز ونه هلته وو
چاويلي دادي چې بستان خبرې نه کوي

ګوره چې زما د سوي زړه حال درته وايي
نه مې لوږېږي زړه ته چې ګريوان خبرې نه کوي

څلې داير ويې د تودې مينې داستان وايي
څوک وايي چې سوې پتنګان خبرې نه کوي

کومې پرې شلوې "مسکو" بشر بشر دوستي وايي
داخوښې وينا ده چې خرسان خبرې نه کوي

ډېرې د عبرت کيسې يې خوله کښې د هر زخم دي
نه منمه دا چې شهيدان خبرې نه کوي

کسه پر شفق کښې د شهيد د وينو کربښې دي
ولې انکار يې چې آسمان خبرې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستر ګې يې د ظلم او وحشت داستان پر جار وايي
خيردې کړ د غيږې يتيمان خبرې نه کوي
او ښکوا و سلګو مې دخبرو شربه ګونګه کړه
ګوره مې ديوان ترڅې ديوان خبرې نه کوي

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ښاږ

دخره مينه

خلقيان وايي چې روسان زمونږ دوستان دي
دي دوستان يې دا وينا نه ده غلتــــــــه
خو د خرس دوستي وژل دي او شيرل دي
څه ښه وايي دخره مينه ده لغتــــــــه

۱۳۶۱/۹/۲۱

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آزادۍ شپې

زما د ژوند سیمه یې لاندې کړله
پرې راخورې شوې خونړۍ تورې شپې
په وېرې ولړلې سرتر پایه
زما د ژوند د هیلو ډکې شپې

* * *

شپې دې او شپې دې پسې شپې دې شپې دي
یوه پر بل پسې لګیا دي راځي
د تورو شپو او سپینو شپو ژنځیر دی
تولې تیارې - تیارې بیا - بیا دې راځي

* * *

که مې سپوږمۍ ده او که ستوري لري
په وینو ډوب دې زړه یې نشته
سا تونږ ګرځي ګړې هم ډکې یږي
شپه پسې شپه ده سبا یې نشته

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د حق نور را ته دا زیری کوي
چې ژر به خپره د سبا رڼا راځي
د سره وحشت دا تور کابوس به نه وي
په ملک به هر خوا رڼا راځي

* * *

د شهید وینه به رنګ کوته راوړي
دامید ګلان به وغوړیږي
د غازي توره به رڼا وکاندي
د آزادۍ شپې به ورسیږي

۱۳۶۰/۹/۴
کابل

د نور خلي

ډیر کسان دي چې دي تللي پسې تللي
پاتې شوي یې نه نخښې دي نه کلي
خو چې لار د شهادت یې ده نیولې
ابدي یې دي پرې ایښي د نور خلي

پښین، پازانګ ۱۳۶۴/۳/۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما خوبني له ما طرب مه غواړه

له ما مه غواړه د غزالو د مستی غزلې !
مه کوه هيله د کيسو، د قصيدو، د مدحو!
مه کړه آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو!
له ما خوبني، له ما طرب مه غواړه !
زه د الم د تو پاني بحر يو څاڅکی يمه !
زه د ستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه !
زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يوه څړيکه يمه !
زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه !

* * *

د تورو سترګو د سپين مخ خبرې ،
د غوږوالو د سرو شونډو خندا ،
د معشوقې د عشق او مينې دنيا ،
ها د نازونو د نيازونو جهان ،
ها د ګونګرو او د پايزيب شرنګهار ،
له ما دې پاتې !
زه ورخلاص نه يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د مينې په دنيا باندې يرغل شوی دی!

زما د ناز ماڼۍ د ظلم اور ذرې - ذرې کړه!

(نو): له ما،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ!

زه د الم د توپاني بحر يو ځاخکی يمه

زه د ستم له اوره پوره ته يو بڅرکی يمه!

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يوه څرېکه يمه!

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه!

* * *

زما د خوږ وطن تنګي - تنګي ځواناں ړه ړه دي!

زما په ګران وطن کښې پېغلې شته دي، نجونې شته دي!

خو تورې سترګې يې د اوښکو بهيرو وينځلې

په نرمو شونډو باندې رنګ د د نداسو نه لري

پټرې د وينو يې نيولې وې تل،

وربل يې جړ دی.

د ګودرونو له شنګونو د سنګرو شنګ ته

دي را ټول شوې -

له غليم سره په غزې وهي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او قربانیېږي د وطن په لار کښې .

او ردی سرې وینې دي ،

ویرونه دي ،

د وېرې دنیا !

(نو) : له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

نه د الم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه !

زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړونه راوتې یوه څړیکه یمه !

زه د ویرونو له جهان یوه اوښکه یمه !

* * *

زما په خاوره کښې د وینو تالابونه جوړ دي !

زما اولس تر !

د وحشي لښکر له لاسه څخه !

په هره ورځ باندې تازه - تازه عمونه جوړ دي !

څې را په یاد کړمه ،

ها سرې ورځې زما د وطن !

هغه په سرو وینو لړلي شهیدان د هغې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وجدان رڼې - رڼې مې لمبه - لمبه شي ،

د انتقام لمبه

خوله مې له وینو ډکه ،

آه مې سوړ دی

(نو) :

له ما

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر یو خاشکی یمه

زه د ستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه کړیکه یمه !

زه د ویروږو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زما په زخمي - زخمي وطن کښې

خندا ګناه نشته !

بس د شهید ،

تنکي زخمونه په خندا ښکاري ،

لکه غاټول په هره خوا ښکاري ،

مجنونی لاسونه سره کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوپه تکریږونه

په سرو- سرو ویښو سره دي !

سازونه نښته

د بمونو زیراوبم خوردی !

ویرجن سکوت

مدام ماتیږي ،

د راکټ په خوله ، د توپ په ږغ ،

د ماشینګن په غږ !

(نو) :

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړې !

زه د الم د توپانی بحر یو څاڅکي یمه !

زه د ستم له اوره یو سوځیدلې یمه !

زه د وحشت له توره لړونه راوتې یوه کړیکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زه به غزل وایم ، طرب به کړم ، خوښي به کړم !

خو هغه وخت چې مې وطن آزاد وي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن زوی مې په خپل کور آباد وي!

د پښتون له پېښه ورو سره

د دوی د ژوند واك او اختیار نه وي

د ظلم او زور د تورو شپو ګریوان

د خپلواکۍ نور ورڅیرلی وي

د حقیقت لمر راختلی وي

خو

څو چې تیاره وي، توره شپه وي د وحشت په وطن!

(نور)

له ما،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ!

نه دالم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه!

نه دستم له اوره پورته یو بڅرکی یمه!

نه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یو کرېکه یمه

نه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه!

له ما مه غواړئ د غزالو د مستۍ غزلې!

مه کوئ هیله د کیسو، د قصیدو د مدحو!

مه کړئ آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

۱۳۶۱/۷/۱۷

پېښور ، کبابیان

ټي . بي*

په خپل کلي ، خپل وطن کښې روغ رمټ وو
شو مړګونی رنځ ناڅاپه را عیـــــان
وو "ویروس" یې له وروسـ ـــ څخه راغلی
د ټي . بي په رنځ تباه شول افغـــانان

۱۳۶۱/۷/۱۱ پېښور

نقاهت*

د ټي . بي له رنځه خلاص شوې که خدای کاندې
بس اوس پاتې یې دوره د "نقاهت" ده !
سور سحر یې سره ما بنام ته رسیـــــدلی
د روسي ښکېلاک تخته د میخ ترکټ ده

۶۵/۳/۱۰ پنجاب ، لارنس پور

---

* ټي . بي د تره کي او ببرک د نوموړي د سرتېري دېمې چې د توبرکلوز د ناروغۍ نوم هم دی او دا نوم دا مخلس کاله د وارو ولوټه په کابل کې اخښتل کېده ، نقاهت هم د نجیب د نامه له سرتکي څخه جوړ شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو باران

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه لا د وینو بارانونه لرم
ستا څڅکو ونکی غاړتول نه غواړمه
چې د شهید ګل، پرهرونه لرم

***

آسمانه واوره باران مه اوروه !
په وینو پالم د وطن ګلونه
کړم اوبه خوربه یې د تن په وینه
تازه به ساتم د چمن ګلونه

***

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه د غلیم پر سر بلنې اوروم
چې زما لور ته یې کاږه کتلي
په سره دښمن مې سرې ګولۍ اوروم

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

آسمانه واوره باران مه اوروه!
نه لا د وینو بارانونه لرم
د وخت فرعون ته تورپان جوړوم
لا په آمو کښې عنور ځنګونه لرم

۱۳۶۳/۱/۱۴

پېښور

دولت که دولت

دا "دولت" رښتیا "دولت" دی
هم سنګنځل کاهم وهل کا
تر "دولت" لا پسې تېر دی
وحشیانه انسان وژل کا

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

زحمت کَش او زحمت کُش

زحمت کَش یې زحمت کُش په زحمت کَش کړل
جبري کارته، زندانونه، ادیروته
په رښتیا د زحمت کښو حکومت دی
زحمت ویشي ښارته، کلیوته د یروته

۲۸/۸/۱۳۶۱، پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

راسره وژړل

زه یوازې نه یم ټول افغان راسره وژړل!
هر یو بشر دوست په آه افغان راسره وژړل!

زما د سوي زړه، سوې ژړا چې یې ترغوږ شو
زړه یې چې درلود هر یو انسان راسره وژړل!

د هر لوی مصیبت زما په کور کښې ستړګې پرانیستې
دا چې هم کافر هم مسلمان راسره وژړل!

چیغه مې د غم لکه ققنس له سوزه پکه وه
ښا او خوا مې ټول ساز او سامان راسره وژړل!

سپینې مرغلرې د شبنم هر ګل را پرېښودې
د هر مې وو غوټه، ګلستان راسره وژړل!

ما چې په تور تم د رڼو اوښکو د ډېوې بلې کړې
ستورې یې راګوزکړل کهکشان راسره وژړل!

څرېکه مې د زړه چې په پټرې شونډو کې کړیکه شو
تورې یې تنې کړلې ګریوان راسره وژړل!

زه یو آواره یم، کله هلته، کله دلته یم
اوښکې سرګردانې دي آسمان راسره وژړل!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یم پوه واړه زړه کښې یې څه اندیښنه تېره شوه

ما «رفیع» چې وژړل، «امان» راسره وژړل!

۱۳۶۹/۷/۲۵

پېښور

«اکسا، کام، خاد»

په «اکسا» کښې یې حق سا «هم ترینه سلب کړه

«کام»، «ناکام» کړل د ځوانانو ارمانونه

د «وحشت دا انسان سوز ماشین چې» خاد «شو

کړل «نابناد» یې په زرګونه، په لکونه

۱۳۶۱/۸/۲۹

شاه شجاع او ببرک شا

پنځوس زره انګریزي پوځ ورپسې و

شاه شجاع بریت تاوول سپر د دفاع و

خو یو لک خرسان ترغ، ببرک ترشا ته

دا دی ځکه «ببرک شا» هم «شاشجاع» و

پېښور، ۱۳۶۱/۸/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاکِ من

برو!

برو!

برو!

از مرزهای ما

به مرزهای خویش

اشغالگر بی رحم

استمگر زمـان !

برو! برو! زین خاک ما و زین وطن ما!

* * *

این میهن آزادگان

از قرن های قرن

آزاد بوده است

آزاد زیسته است

برو!

برو!

برو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای کرگسک پیر
عقابها
اسیر صیادان نبوده است

* * *

این خاکِ پاک ما
از سالهای سال
از قرنهای قرن
از چشمه های پاک
و ز رگهای تاک
ما را باده یی
ز ازادی داده است!

* * *

اینجاست
ملتی
غیور و با ایمان
دلدادهٔ ازادی و آزادگی خویش
اندر نبرد حق
در راه حفظ خاک

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر میدهد آسان
هرگز زکف آزادی وطن نمیدهد

* * *

این میهن عزیز
فرزند تاریخی وکهنسال جهان است
آزاد و مستقل ؛
در طول زمان است
تا هست این جهان
تا هست یک افغان
این میهن ما نیز
آزاد میماند
آزاد میباشد
برو!
برو!
برو!
از مرزهای ما ،
به مرزهای خویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

آنجاست خاک تو

اینجاست خاک من !

۱۳۵۸/۱۲/۱۰

کابل، زندان پلچرخی

د لستوڼي مار

بل کاري ګوزار پرې وکړئ پرې يې نن دی

پاس په سر يې چې خوړلی دا ګوزار دی

خپلواکي نعمت ته نه شئ رسیدلی

څو ژوندی دا د لستوڼي د منځ مار دی

۱۳۵۸/۶/۲۲ کابل

رجیم

د پردو په مټو واک ته رسیدلی

سره ښکېلاک را استولی مستقیم دی

ځکه هر افغان يې ولي په سر کاڼي

د ببرک رژیم رژیم نه دی رجیم دی

۱۳۶۱/۸/۲۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو بهیر

خلکو یې ځایه تورن کړي شرمښان په وینو
یا یې بېرحمه شان بللي دي پړانګان په وینو

خو په خونرېزکښې کمونستو تر دوی وار وړو له
چې یې ماړه د انسانانو کړل لېوان په وینو

اوس مو پښېلو ستر ګو ولیدل پښپل وطن کښې
موږ اورېدلي وو چې رغښتل به اوښان په وینو

یادونه پېر دي فریادونه له هر خوانه آورم
د هسک مرغونه هم افغان کړې د افغان په وینو

زما په ګران وطن کښې دومره وینې توی شولې
چې ښایي لوند په ځای د اوبوکړم ګریوان په وینو

نورې لوخوړې د بموتو ترې راپورته شولې
کوروته رنګ شول کلي زنګ شول د انسان په وینو

سترګې تیاره شي مرې خواته وینې وینې وینم
چې راپه یاد شي لړل شوي شهیدان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګنهګارو(!)، بې ګناهو ترمنځ پوله نشته
سره پراته واړه - زاړه ښځې، ځوانان په وینو
څوک په مړو، څوک په کورو، څوک په زندان کې مړشول
هم کور په وینو دی، هم لړزندی زندان په وینو
له یوه سره د سرو په پریکولو سر شول
هم دې خانان په وینو رنګ، هم دې خواران په وینو
دوی کرار کښیناستل د وینو تویولو د پاره
هغو کورو کښې چې له ځایه وو ودان په وینو
څوک یې وژلي په ټوپک څوک د بمو په مټو
څوک په ژوندون ښخ کړل هرګور په ګورستان په وینو
صرف یې ونکړه په بیچیا د وطن په زویو
کړل یې امیان په وینو رنګ هم ملایان په وینو
د علم او فکر سرمایه یې له وطن کړه ورکه
چې په خبره وو کړل یې ډوب هغه کسان په وینو
که محصل، متعلم وُ، که مامور یا استاد
چې د دوی نه شول واړه غرق شول د توپان په وینو
دوی کله اړ شول په لیکوالو، ډاکترانو باندې
ډوب یې کړل ډېر متخصص، انجنیران په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګران وطن معنوي پانګه یې له مینځه بیوړه
علم په وینو شو ، ادب او ادیبان په وینو
کلي په کلي ، ښار په ښار یې وینې وکړلې
دوی سرتر سره ولړل د ښت او دامان په وینو
د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه
د روس په لمسه یې خولم کړل افغانان په وینو
وطن یې وینو دی ولل شوی د وحشت له لاسه
د سیاهي نه دی ښا یي لیک شي دا داستان په وینو
زه بریې وښیم جهان ته کومه ـ کومه برخــه
... ی لژندکړي هرطرف افغانستان په وینو
عزیز ټنهوي چې د کوڼړ د غمو چیغي وا وري
او به سرې شوې دي د سیند د نورستان په وینو
کله وتي شي د کیراڼې قتل عام له ذهنـــه
د خویندو میندو ورځ نه لژند شول بچیان په وینو
د « شیګل » شګې هم په سرو وینو کښې ولمبیدې
د « نیشګلام » سټېلي چې ږګې کړې باران په وینو
د « ننګرهار » د ګلو هار د وینــو عکس ښیي
چې یې په پښو کښې رغړیدلي دي زلمیان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «الیشنګ»، د «الینګار» سیند ونه سره ښکاریږي
دی لهل شوی سرتر پایه توول «لغمان» په وینو
په «حصارک» کښې ایسارشوي سره اوروونه دي
په «خوګیانیو» کښې تانکونه شول روان په وینو
که «خیرخانه»، که «پای منار»، که «چنداول» د «کابل»
«بالاحصار» یې کړلو سور لکه الوان په وینو
د «لوګر» غرونه لاتراوسه شاهدي پرې وایي
چې یې ډوب کړي دي د غیږې ماشومان په وینو
که «برکي» وُ که «پادخواب»، که د «علم پل» وُ
توول وللي وینو دي، هم دی «تنګی واغجان» په وینو
د «څرخ» ګوروونه، په څرخي الیکوپترو وران شول
په «بجاوند» کښې چا ونه مونده امان په وینو
«تیره» بیا ره شوه د توپونو په لوخړو باندې
«ګردیز» جنګرېز کړه سور په وینو، ګردیزیان په وینو
سته د «ستو» په کنډو کښې د سرو ووته
هم کلیوال وو، هم عسکر منصبداران په وینو
«زرملې» خپل به شهره مله یوځل له لاسه ورکړل
ژوندي ترې ولاړل، پاتې، پاتې مشول بې نشان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شول مرۍ کوټه «سید خیلو» وزه» «دوه مانده» کې
په «زیړوک» پریوتل لا شونه، «شوګیان» په وینو
په «سیدکرم» کې په «ځاځیو» کښې ځای پا تې نشو
«منګل» په وینو «خوست» په وینو شول «ځدران» په وینو
هلته شمال ته په «تګاب» کښې تګ د وینو وشو
شیر د «پنجشیر» په وینو رنګ شو «پروان» په وینو
«پلخمري» ده، «کړ» «دوشي» دی بیخ له وینو نه شول
غاټول د د ښتو ځیګر خوټ شول د «بغلان» په وینو
«تخار» په وینو دی، «فرخار» او «فیض آباد» په وینو
په کان کښې وژړل لالو د «بدخشان» په وینو
«مزار» مزار شو د وطن د وطن دوستو بچو
«میمنه» مینه شوه د وینو «سمنګان» په وینو
د «صلح کل» «بودا» لمن یې هم په وینو سره کړه
چې یې خوب پولي پټي کړل د «بامیان» په وینو
د «امیر بند» د وینو رنګ شو، پنجاب سو ښکاریږي
«شهرستان» ورین، لړل شو «مالستان» په وینو
حیات د خلکو په «خوات» کښې په سره وینو رنګ شو
«بهسود» په وینو دي لړلي، دی میدان په وینو

«ونخې»، «کړ»، «شنين»، کړ «جغتو» دی وينو ولمبول
«خروار» په وينو شو، «رنګين شو» «زنخان» په وينو
هغه «غزنين» چې ما ليدلی وُ اوس هغه نه دی
بوی د سرو وينو ترې راځي رنګ دې «ګلان» په وينو
«ناور» په وينو دی «واغز» دی سرو لمبو وهلی
«رباط»، «تاسنګ» او د «شلګر» دی هر مکان په وينو
په «قره باغ» او په «مُقر» بمونه واورېدل
دښتې او غرونه لمبېدلي د «روزګان» په وينو
د «اورګون» زمکه شوه اورګوڼې د لمبو د لاسه
د «وازي خوا» د «کټواز» دی هر ميدان په وينو
«شينکی» شوه سره، «دروازګی» سره «سورغر» شو سور په وينو
ښکته او پورته ډوب شو ټول «زابلستان» په وينو
«ارغنداب» وينې شو «کرز» وينې، شا او خوا يې وينې
«بولدک» په وينو، هم يې ډوب کړ «ارغسان» په وينو
په «لښکرګاه» کښې د لښکرو وينې وبهېدې
«موسی کلا» په وينو سره شوه «هلمند» وران په وينو
په «فراه رود» د وينو رود د افغانانو ګډ شو
«شينډنډ» د وينو ډنډ شو «لژند» شو «سيستان» په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هرات» په يوه ورځ کښې دېرش زره بچي مړه وليدل
هم د «بادغيس» ، «مرغاب» په وينو دی «لامان» پړوېږ
وطن په وينو باندې رنګ شو کلی - کلی رنګ شو
خو ماړه نه دي تر آخره ظالمان په وينو
د وينو - وينو په لار ولاړم د وطن په عنبر کښې
سمه په وينو ، غر په وينو ، ګلستان په وينو
ملي ماتم يې د افغان اولس په خلکو راووست
خوله مې د وينو خوند کوي ، سور مې بيان په وينو
د کونډو ، رنډو ، خويندو ، ميندو چيغې هره خوا دي
چې يې وحشيانو لوغړولي دي خپلوان په وينو
تاريخ مې پاڼه - پاڼه واړاوه په وينو پسې
لکه ددوی د بل چا لاس نه دي داشان په وينو
د ټول تاريخ د وبو پاڼې يې په وينو ولړې
تردوی شول وروسته هلاکو او چنګېزخان په وينو
عبدالرحمن له کړکړيو څوځلي جوړ کړل
دوی سراسر وزګاوه هر يو مکان په وينو
خو ناحق وينې يې لاس ناخلي له لمنې څخه
ځکه لړلي وي ټول عمر قصابان په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بادروان له شرمه دك مرلي به هېر نشي د چپا
هغه تركي چې يې سور ؤ هر «پرمان» په وينو
امين دلوى خاين په تركه ورك شو، سپك شو پسې
روسي باداريې كړلو مور بنه دخپل ځان په وينو
كارغل به هم ډېر ژر د وينو په بهير ډوبيږي
چې له اوله ؤ وطن تر را روان په وينو
داد افغان وينې به نشي بې بدله پاتې
ژر دي خولې سرې كړي خپل واره دښمنان په وينو

۱۳۵۸/۱۰/۲۳

كابل

عاشوره

رادبره شوه دكال ددرانه غم ورځ
هغه ورځ چې ياده ده دلوى ماتم ورځ
شوه حرامه آرامي په اهل بيتو
سره شوه، توره شوه له غمه محرم ورځ

٦٣/۷/۱۵

۱۰ محرم ۱۴۰۵ هـ.ق

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نور څلی

د ګړیالي غازي او سرلوړي شهيد

مولوي شفيع الله په یاد کې

هغه غازي چې يې د توري شپې په تور زړه کښې
د توغنديو د نور کرښې هره خوا ایستلې
د حق رڼا به يې د زړه ستر ګو ته نور وربا خښنه
رمې ګولۍ به يې د هدف په لور رسا ویشتلې

* * *

هغه غازي چې د باطل په سنګرونو باندې
په عقابي غورځنګ په لوړ جرأت بريد و نه کول
د دښمن زړه ته يې رسا د توري خرپ رسېده
په خپل وحشي دښمن يې سم - سم ګوزارونه کول

* * *

هغه غازي چې د جهاد ډېوې يې بلې کړلې
د کابل ښار په زړه کښې څه چې ان دارګ په خوله کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل رسا-رسا ګوزارې بې حسابه ورکړل
د دين او خاورې د ښمنان د رسوا مرګ په خوله کښې

* * *

هغه غازي چې د باطل غږ به يې غلی کړلو
دحق دلارې د راکټ په لړزوونکو ډزو
د روس دظلم، استبداد او د فساد حاله
پرله پسې برې ويشته په نړوونکو ډزو

* * *

هغه غازي چې هر غازي ورته د سترګو تور ؤ
ده ته ؤ يو که به د تور، کړ به د سپين ګوند ؤ
چا به چې زړه د روس کړ نخښه د زړه سر ؤ دده
دده نظر کښې يو د کفر بل د دين ګوند ؤ

* * *

هغه غازي چې زور، زاری او زر پېرې نه چلېدل
د عارضي سولې، تسليم په لاره تللی نه شو
سرلوړی ژوند د ژوندانه عالي هدف ؤ دده
سر يې بايللی شو خو چا ته کښېږدلی نه شو

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه غازي چې عقیده او جهاد ژوندۍ ورته
کوه صاف نه يې په صاف زړه جهادونه کـــول
په هر مصاف کښې به يې يو ښکلولې يې پښـــې
کړل تار او مار يې چې د ښمن به قطار ونه کول

* * *

هغه غازي چې یوه لحظه يې هم آرام نه کـاوه
وايي: آرام شو د ژوندون د لوړ مرام په عنبر کښې
شفیع الله ؤ شو شفیع يې الله ولاړ الله تـــه
شو لو آرام د خپلې توري د نیام په عنبر کـــښې!

* * *

خو غازي نه مري ، شهید نه مري ، هغه تل ژوندی شو
ظاهره ښکاري چې زمونږه لوی غازي غلی شـو
چې تر قیامته کړي رڼا او تر آسمانه رسـي
شفیع الله د دې محلانده ښکلي نور خلی شـــو

* * *

۱۳۶۴/۴/۳

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بت پرستي

تا پستي کړه، ماسستي کړه، ده چستي کړه
را نه لاندې دپلار نيکه هستي کړه
ها دې ياد دي زه دحق په مينه مست وم
اې دڼ زاهده! تا به بد مستي کړه!
دداړينو سرخرويي مې شوه په برخه
چې په وينو مې خيشته خپله هستي کړه
که پرون مې سومنات کښې بُتان مات کړل
نن مې مانړ دمادې بُت پرستي کړه
چې کلونړ په رنګونو کښې وه پټه
بندرسوامې اوس وحشي کمونستي کړه

۱۳۶۱/۱/۱۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زېری

زه وُم شاعر!
زه د وطن شاعر وُم
ما د وطن د عشق نغمې ویلې!
ما مې اولس ته ترانې ویلې!
ما ویښول،
ما پاڅول،
ما هڅول وګړي!
تل د لوړتیا،
د پرمختیا،
د وړاندې تیا لپاره!
زما ارزو وه چې زما ملت هوسا شي هوسا!
شي پخپل کور کښې بسیا!
د تمدن له ګړندي یون سره یون وکړي!
ملي پاڅون وکړي!
په ملي هڅه او تکل وطن آباد کاندې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مېنه - مېنه

* * *

خود پردیو ګوډاګیانو پکې شوکه وکړه ،

داړه یې وکړه ،

د داړې له لارې واک د دوی شو ،

دوی خپلواکي په بل واکي ورکړه ،

د بل په واک کښې یې زموږ آزاد ملت وړکړ ،

له هر څه تېر شو ،

خپل تاریخ او خپل کلتور یې پرېښود ،

پر خپلواکۍ مین ملت ته یې په غاړه باندې ،

د پردو ژغ کېښود !

نو زه به شاعر وُم ! د ملت شاعر !

خود نغمو او ترانو په ځای به ساندې وایم !

په خپلواکۍ ، په آزادۍ پسې به ژاړم - ژاړم !

تش په ژړا نه شي ،

او س وخت د ژړاګانو نه دی ،

دا خپل ملت به یو ځل بیا پا څوم ،

بیا مخ ــ وم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

زه باوري يم !

زما خلك غلامي نه مني ،

د بل تر ژغ لاندي ژوند ون نه مني ،

يون كوي

د روڼ تاريخ رڼا او سره لاره تري نه هيريږي !

دوى په دي خپل پنځوركلن تاريخ كښي ؛

لوړي غاللي يې كوريدا او غريبي ځاللي ،

خو بل ته نه دي تسليم شوي ، غلام شوي نه دي !

دوى پر خپل دي پنځوركلن تاريخ كښي :

ډير يرغلګر ، ډير داړه مار ليدلي ،

د دوى په خاوره بلوسيدلي ، له هر خوا راغلي ،

راغلي دي ، يرغل يې كړى ، بلوسيدلى هم دي ،

خو پاتي شوي نه دي بېرته ژوندي تللي نه دي ،

چا سر خوړلى ، څوك برايه‌ن عوندي تېي تښتلي ،

وطن فروشه افغانان يې بېګا نه بللي ،

په هماغه لار يې ليږلي ، چې بادار يې تللى ،

ژوند تريې نه دي پريښي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه شجاعان یې ټول په ګور منډلي !

* * *

اوس ــ هم هغه وینه شته لا سره شوې نه ده !

اوس ــ هم هغه مینه شته لا زړه شوې نه ده !

اوس ــ اوس هم شته د وطن دوستو افغانانو بچي

نه پرېږدي دلته په دې پاکه خاوره ،

پردي تېرزن ،

د دوی ځايي ایجنټان

د دوی په روبلو اخیستي شوي داخلي نوکران !

* * *

که باور نه لرئ نو ورشئ نورستان وګورئ !

د کونړ لوټه ـ لوټه ،

کلي ـ کلي

هلته تګاب ، بلخ ، سمنګان وګورئ !

پکتیا ، اورګون ، هرات ، هلمند او بدخشان وګورئ !

ټولو ځوانانو ،

زړو ـ ښځو

او وړو ـ زړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نهوړتیا او په مېړانه ،

سینې سپر کړلې

د توپ ګولو ته ،

د ټوپک ښلیک ته ،

د دوی سرونه ټا نکو لاندې کړل ،

خو ټیټ نه شول ،

د بل نوکر ته ، د پردوا مر ته ؛

غاړه یې ورکړه ، خو په غاړه یې قبوله نه کړه

د مړئیتوب کړۍ

غاړه یې خلاصه کړه وطن ته

او ملي تاریخ ته !

دوی قرباني شول د وطن په مقدس جهاد کښې ؛

* * *

زه باوري یم چې داسې ورځې به رنګ راوړي

د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا

افغان ملت به یو ځل بیرته کړي آزاد تنفس ،

په خپل آزاد ،

د مېړنو هیواد کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه باوري يم چې دا كېږي
او ډېر ژر كېږي ،
دا د آزادو مېړنو وطن غلام نه پاتېږي!

* * *

زه ګډ يو ځل د آزادۍ سپېڅلې ورځ وويينم !
بيا مې په زړه كښې بل ارمان نشته ،
بيا نو كه مرم نو ډېر هوسا به مرم !
په خوشالۍ به مرم ،
زړه خوښي ،
په خندا به مرم !
زه باوري يم چې وطن به آزادېږي زما
خو كه زه مړ يم په دې منځ كښې
نو خوږو ملګرو!
تاسو تر هيله كوم ،
خواست كوم ،
غوښتنه كوم !
چې د وطن د آزادۍ په مقدسه ورځ
زما تر قبره څوك راواستوئ !

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ما ته زېرې د وطن ـــــ د آزادۍ راکړي
زه به په قبر کښې خوشاله شم، خندان به شم
زه به په قبر کښې هوسا شمه، آرام به شم
دا زېرې ـــــ
ما ته دی د ژوند زېرې!
د نوي ژوند
او د تل ژوند زېرې ـــــ !

۱۳۵۷/۱۲/۲۳
کابل

د ورشو، ورشو*

چې د ټول جهان نیول یې وو په نیت کې
ها حریص ته او س ساحه د پښو شوه تنګه
چې بې سره پکښې هره خوا یې خر ـــــ و ځ
قطبي خرس ته د ورشو، ورشو شوه تنګه

* لومړی ورشو د پولینډ د پایتخت « وارسا » او د وهم ورشو د ځمځای « په معنی ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخه لار

په وطن چې د وحشت سېلۍ خوره شوه
هرې خواته ویرانه شوه - ویرانه شوه
ورځ وې سپینه، شپه وې توره په دنیاکې
خو زمونږ ورځ هم سره او شپه هم سره شوه
آرزوګانې مې د ژوند شوې ځوانیمرګې
د ولمه نه ښکارې هرلورته جنازه شوه
ګریوانونه ترلمن پورې پېڅه شول
د کفن خبره پاتې شوه، زړه شوه
عرش پرې نولي له آسمانه د نور څاڅکي
چې سنګر کښې د شهید وینه د پوه شوه
او ښکې لاندې کړې د وینو بهیرونو
د غمونو قافله د پره درنه شوه
آزادي به پرې سرلوړې ځي «رفیعه!»
په سرلوړو ګړو چې لار پخه شوه

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځاروي ګوند ترانه

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
چې ترېځ يې نابغه خوګک قهرمان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا!

« نور به نه وي استثمار د فرد له فرده
بڼ موپاك كړ د انسان د پښولو ګرده »
د عوايو عوبل دل كړى هر انسان دی
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا

* * *

« نور قابض زموږ ملکري په هر څه دي
که غوجلې، که ځنګلونه، که وابنه دي
په خپل واك مو شروكړى چور تالان دی »
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی »

(c) ketabton.com: The Digital Library

امبا ! امبـــا ! امبـــا!

هورا! هـــورا ! هـــورا!

* * *

ای ښاروو ملګرو خوښ شئ، خوشالیږئ

وړ پرانونه مو ټول خپل دي پري پېلوېږئ!

ګلان خورئ په بو یو وکښي يې تاوان دی!

په ژوبڼ کښي خوشالي ده چراغان دی

امبـــا! امبـــا ! امبـــا!

هـــورا! هـــورا! هـــورا!

* * *

د خوګانو مشري وړ وړ افتخار دی

د غوايه بغـــاوت نوی ابتـــکار دی

د ښارویو نهضت توند پرمخ روان دی

په ژوبڼ کښي خوشالي ده چـــراغان دی

امبـــا! امبـــا ! امبـــا!

هـــورا! هـــورا ! هـــورا!

۱۳۵۸/۷/۲۳

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

وينه او مينه

وينه په مينه تو ئيدو تر پيدا
په کومه مينه ؟
د وطن په مقدسه مينه!
په هغه مينه چې تر ي پاکه بله مينه نشته
او هغه وينه چې تر ي صافه بله وينه نشته
دا وينه جوړه د وطن د مور له تيو نه ده
دا وينه وينې د چينو له سپينو پيو نه ده
دا د وطن د مور له وينې ده
له مينې ده
دا د وطن په لار تو يېږي
زر غو نېږي پرې،
تازه گلونه،
سره گلونه،
د لاله گلونه،
په پسرلي تازه کوي د وطن د بنستې غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وطن په لار تويېږي له دې وينې قربان!
چې د وطن ناموس خوندي کړي له دې مينې قربان
وينه په مينه تويېدو ته پيدا
په کومه مينه؟
د وطن په مقدسه مينه!

۱۳۵۸/۲/۱۰
وردګ، آبدره

سالنګ که سالنډ*

۲

"هندوکش" مو له ازله عدوکش دی
چا چې کړې پرې تېرې، تېرې بې شنډ دی
خو روسانو چې يې زړه ته غوړ وزلنده کړ
دوه يې وخوت ويل: "سالنګ نه دی سالنډ دی"

۱۳۶۱/۸/۲۰
پېښور

---

* دا توره په سالنګ کې د شوروي روسانو د مړو دارېدلو په ارتباط ويله شوېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونیستي

خلک قتلول "بشر دوستي" بولي
کور د چا په زور نیول "دوستي" بولي
جنګ او تجاوز ته نوم د "سولې" ږدي
حق پایمالول "حق پرستي" بولي
چور ته، لوټ ته "عدل" ، "مساوات" وایي
لوټ تېرې "د سولې همزیستي" بولي
روس ته غلامي کول "شرف" ګڼي
لا ږد آزادي نیول "پښتي" بولي
کور په کور نفاق کړل "وحدت" شمېري
حق جهاد د دین په "بانډیستي" بولي
فسق، فساد "اخلاق" او باطل "حق" ګڼي
ټولې بشري هستي "نیستي" بولي
هر څه یې چې په قاموس کښې وي
ګرانه بس هغه "کمونیستي" بولي

۹/۱۰/۱۳۶۱ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وينو رنګ

په ګلبڼ کښې پاڼې شوې دي ګلګونه
پرې راغلې د خزان دي سره بادونه

سرو لمبو دي سره ګلان له منځه وړي
پاتې شوې يې اغزي د باغ په خونه

طبيعي پسرلی سره خزان تالاکړ
ګل ګيډيو ته يې واچول اورونه

د غوايه عوبل هرڅه سره دل ول کړل
په وطن وکړل غويو غوايه کارونه

د روسيې د کښت له پاره يې قلبه کړل
که کورونه وو يا وو ودان ښارونه

ودانۍ يې کړلې وراني په بمونو
پرې يې کړ کړل د ځوانانو تاند سرونه

څوک يې کړل په تراکټور ترخاورو لاندې
په چا تېر شول د روسيې درانه ټانکونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراك د ماشینګن څوك د توپو شول
چا ته ګور کړل الوتکو خپل کـــورونه
نه واړه او نه زاړه تري په امان شـــول
قتل عام شول: ښځې، ووړکي، زلمي، نجونه
څوك هجرت ته شول مجبور له ګران وطنه
په چا ډك شول په وطن کښې زندانونه
زندان څنګه د قصاب قصابخانې د ي
پرې کوي پکښې غوښې وته اولاســـونه
په برقي ډنډو وهل دي څورول دي
په څرندوني بېلوي تر ښه پوســـتونـــه
درسته ورځ وږل دي، وېښ دي، وحشت دي
څړوي یې په ریشمو لکه پســــونه
چې شعور یې و، چې درك، چې یې احساس و
ځ ېه ګور شول چې ور او ښتل محو ننه
چې عالم، چې په شعر پوه، چې بادانش وو
پرې انبار یې کړل د خاورو انبــارونـــه
چې وطن ور باندې ګران چې وطندوست وو
د وطن د ښمنو پرې ښول میـــــړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردیو زرخرېدو نوکـــــرانـــو
د وطن په بچـــو وکړل ستمـــونه
خو باور دی چې داوېښ برنا راوړي
شي پرې تاند به مو باغونه او راغـــونه

۱۳۵۸/۹/۲۳

وردګ، آبدره

سرونه کړل

خلک په شاره هم ګلونه کـــړي
یار* په ودانه ګټي بمونه کــــړي
ودانه ورانې خلک ژوندي خښوي
سرخښول نه دي، سرونه کــــړي

۱۳۵۸/۲/۲۱

کابـــل

---

* یار د لته د ملګري، رفیق، تواریش په معنا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

للــــون

د وحشت لرې له فضاء نه به خوريږي، ځي بـه!
د ايمان لاس به په باطل باندې بريږي، ځي به!
د نور د کرښې خنجر ننووت د شپې په زړه کې
نور د تيارو د رګو وينه به وچيږي، ځي بـه!
د وصال لمر د غزه په څوکو راختونکی سبکاري
د بېلتانه د واورې غرونه او به کيږي، ځي به!
زه به له ياره سره ځمه خپل اشنا دیار تــــه
د رقيبانو سره مخونه به توريږي ، ځي بـه!
د برې زړې به زرغون شي د شهيد په وينــو
دا هرزه بوټي په للون له منځه خيژي، ځي به!

۱۳۶۱/۱۰/۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا وطن

دا د افغان وطن دی ،
دا افغانستان وطن دی ،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي ،
په وینو سرې دي او رنګینې دی !
* * *
دا د افغان وطن دی ،
دا د اتلانو کور دی !
دا د وطن په مینه مست او شازلمیانو کور دی
سرونه ږدي په خپل وطن ،
خو د چا پښو کې نه ږدي ؛
له افغاني غروره ډک سرونه !
د وطن ننګ کې ،
د ډګر په جنګ کې ،
خوښېږي مرګ ته ،
هیڅ وخت نه خوښوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کور په منځ کښې د تلتک مرګونه

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د عقابانو ځاله ،

دا استعمار قفس ته نه ننوتي غاره !

په خپله پاکه او آزاده خاوره ،

کله پرېږدي د بل ناپاك پلونه !

دا استعمار بابنې په ځمکه ولي ،

د دوی ځایي کونګان په خاورومنډي ،

نه پرېږدي ، نه پرېږدي

په خپل دې مقدس وطن کې

د مردارخورو تپوسانو د وزرو ټپېدل !

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د میړنو مېنه ده !

دلته پردي تېری کوونکي تم کېدلی نشي !

که شي پښېمانه هم په تېښته - تېښته ،

سرونه وړلی نشي ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که په ژوندیو پښو راځي
په مړو پښو بېرته وزي،
ځيني يې بېرته هم په هیڅ شکل وتلی نشي
په تېښته تللی نشي
سرخېل ساتلی نشي
دا د افغان وطن دی،
دا افغانستان وطن دی،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي
په وینو سرې دي او رنګینې دي.

۱۳۵۸/۲/۱۰

وردګ، آبدره

د شهید وینه

که سینه سینه د کابل سینه
ته چې را لوېږې ترا با سینه
سوات ته غېږ ورکړې خوږې ګلګونشي
په یون کښې ساتې د شهید وینه

اټک ۱۳٦۴/٦/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه ونه وایي؟

په ملک د بل حکمراني ده چې څه ونه وايي؟
د سره ښکېلاك خر دواني ده چې څه ونه وايي؟
کړي وطندوست وطنفروش ، انقلابي قلابي
د تومتونو پريماني ده چې څه ونه وايي؟
که خپلواکي غواړې چټك څه د زندان په لوري
د مېنې مينه زنداني ده چې څه ونه وايي؟
که سر دې ټيټ نه کړ تېښتېږي د برچې په څوکه
سر ايښود ل لويه ځواني ده چې څه ونه وايي؟
د عوه د ټول انسان کوي فکر يې سيمه کې دی
دلته تراوسه ځانځاني ده چې څه ونه وايي؟
د سردارانو امتياز دی او س د دوی ميراث دی
په عيش او نوش زندګاني ده چې څه ونه وايي؟
ماهر درزي تور استعمارته سره کالي واچول
رنګ دی بدل زړه خاني ده چې څه ونه وايي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تن زندان ته، سر مې دار ته، ځان مې ګور ته درومي
مقابله مې ایماني ده چې څه وته وایې ؟

۱۳۵۷/۸/۵

کابل، باغ بالا مینه

جبه زار

پلار وطنه «جبهه» څه دی بر «جبهه» ده
د چا پلار وطنه نشې ځنې کرلې
له کابل نه که کا، بل لوري ته هڅه
په تابوت کې مړ «جبې» پورې شي تللی

* * *

پلار وطن جبهې ته ورچې شي سړی
د چا پلار وطن جبې نه نه شي کړي
«سیل هله وي خښتن چې دخره راشي»
بیا ایله «مردار» عونډی ته ځان شي وړی

۱۳۶۱/۹/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شمال له خوا شمال دی

د افغان په پاکه خاوره، نوې دوره راخوره شوې
د توپونو، د ټانکونو، د ټوپکو، د بمــــونو
د شمال له خوا شمال دی، را خوځیږي، راتوندیږي
د آزاد ملت په کلیو، په کورونو، په باغونـــو

* * *

د اتوپان د غلامۍ دی، د اتوپان د بربادۍ دی
غوارې وران کړي زمونږ کلي، غواړي وران موکړي کورونو
غواړي وباسي له بیخه، خپلواکۍ سمسوره ونـــه
چې ورکړي موپلرونو دي د وینو بارانـــونـه

* * *

دا د نوي وخت انګریز دی، دا د روس سوراستعمار دی
په خوږو کې يې ترخه دي، په پستو کې يې زیږه دي
تر انګریزه خوځل تېر دی، خونیرنگ او رنگ یې بل دی
هغه خه یې په خوله نشته، چې نیولي یې په زړه دي

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلسوځي ماران روزي ملتوبږ ته په کور کښې
تود میدان شي جوړولی ، ډېر پیاوړی مداري دی
سرې ریتارې کړي ورپورې ، ګډوي یې په میدان کې
بې خبر خلک پرې راټول کړي دایې راز استعماري دی

* * *

کور ، کالي ، ډوډۍ شعار دی ، وږي خلک پرې دوکه کړي
خولې یې ډکې له اوبو شي ، چې ورګډ یې په اوبو شي
چې لاهوشې دې سره سیندته ، هر هرڅه ورځنې یوسي
د غه وخت چې په ځان پوه شي ، په توبو شي ، په توبو فني

* * *

نن راغلې هدا ورځ ده ، په وطن مو افغانانو
په میدان د سیاست کې خوځښې شوي سره ماران دي
ډولکي د روس ته ناځي ، کله ځملي ، کله پاځي
خوروي په ملک کښې زهر ، ډېر بې رحمه دښمنان دي

* * *

بدل کړی یې خپل رنګ دی ، هر یو کار یې د نیرنګ دی
را روان په نوي لار دی داد عصر استعمار دی

←- - - -

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګونو غلط نشي، نیرنګونو یې رسوا کړه
د افغان اتل ملته! بیا دې وار دی - بیا دی وار دی

***

د تاریخ عنبتلیه زویه، بیا په کار ده ستا میړانه
چې ژوندي درنه یو نسي، د سبمنان دې خپل سرونه
ستا په وار به ګوزاریږي، ستا په مټو به ختمیږي
استعمار ته په سرور کړه، څو یې سره ګوزارونه

***

باوري یم! باوري یم! آزاد کله غلامیږي
ولاړ شوي، روان شوي پتنګان د آزادی دي
افغان کړی بیا قیام دی، نن یې بیا ترلې لام دی
وړاندې کړي یې میدان ته سربازان د آزادی دي

***

بیا ډک شوي سنګرونه، بیا په غرونو کې مورچې دي
بیا جګړه ده په ټوپکو، په چړو او په لښتونو
بیا د توپ او رد ټانکونو، د بمو مقابله ده
په تبرونو، په لورونو، په ډبرو، په سوکونو

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا راسي خبروبړ د ملت د قربانیو
د افغان د میړنوالي ، شهامت او د بریو
په ټوپک نیسي توپونه ، په دلګي نیسي غونډونه
په تش لاس به ټانک ورخیژي روسان نیسي ترمریو

* * *

بیا سره کړي یې ده زمکه ، د دې وخت سرو استعمار ته
د « ګوره » په سرنوشت یې اړولي « سره روسان » دي
بیا د سرپورته کولو که خدای کاندې بېرته نه دي
په کاري ګوزار یې ویشتي د لستوني سره ماران دي

* * *

له سروبڼو نه تېرېږي ، په خوبنیو ، خوشالیو
له وطنه نه تیریږي ، په لویشت - لویشت یې بړ دي سروبڼ
چې سمسوره شي ، چې شین شي ، چې آباد شي ، چې زرغون شي
سپېروي پرې د سرو وینو ، خوبږي سره سیلابونه

* * *

باوري یم ، باوري یم ، غلامي په ختمېدو ده
را نژدې اتل ملته ! اوس شیبې د خپلواکۍ دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو ورځو، په څو شپو کې، نتیجې په راوتـــلو
د غازي د مېړنوالي، د شـهید د قربانۍ دي

۱۳۵۸/۴/۲۵

وردګ، آبدره

ستالین او امین

د هر ظالـم خونخوار وېښتیا ده چې "ستالین" دی
خو سل ځله اوس او ښتی ترې «امین» دی
خلك وژني، کلي سيځي او ښار وران کـړي
د ملت په کورکې جوړ ملي نـــاورین دی

۱۳۵۸/۲/۲۱ کابل

یو بیت

زما د ژوندانه بې ثباته تلـون کـې
زما د فکر رخته بنه شوې زوړ نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

توقفگاه زمان

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
افسانهٔ سازقرن
اینجا همینجا
هزارها هزار
انسان این وطن
فرزند این خاک
سرمایهٔ ملی
درخاک وخون چومرغ نیم بسمل تپیده است!

* * *

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
اینجا کتاب نیست
قلم در قید و بند
رادیو وتلویزیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

بودن بود گناه

تلاش علم وفضل

جرمیست جرم سخت !

* * *

اینجا پلچرخیست !

زندان بس بزرگ !

اینجا زمان نما

آهسته میگردد

آهسته - آهسته !

اینجا ثانیه گرد

اینجا دقیقه گرد

اینجا ساعت نما

یک از دیگر آهسته میگردد .

به پیش نمیرود

گویا که درینجا توقفگاه زمان است !

کابل، پلچرخی ۱۳۵۸/۱۲/۱۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننګ تدبير

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځير پروت دی
چې ګران وطن مې د پردو په لاس اسير پروت دی

له ما نه مه غواړئ خوښي، خندا، هوس خوشالي
چې کور په کور مې د ملت په کور کښې وير پروت دی

روښن فکران، رښتين فکرانو ټول خواره واره کړل
څوک په مړستون، څوک په زندان، څوک په بونير پروت دی

ملت ويرجن، چاپير ويرجن، زمکه آسمان ويرجن دي
زما په شعر د ويرجن محيط تاثير پروت دی

د وطن زويه! په تا وخت د امتحان راغلی
د تا په غاړه د وطن د ننګ تدبير پروت دی

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غــوړېدلی؟ افغانستان

که وه ونه، که کلا وه، که انســـان
چې د زمــکې پر مخ وو څه شی ودا ن
په ټانکونو، په بمـــونو یې هـــوار کـــړل
ښه یې وغــوړاوه ګـــران افغانستا ن
د کـــورو په ځـــای یې وویشل ګورونـــه
خو بې شــنختې او بې نښې ، بې نښـــان
د کـــالو په ځای یې خـــلاص کړو له کفنـــه
نې راپرېښوده لمنـــه ، نه ګـــرېوان
د ږوږې په ځای یې وینې را خـــوراک کړې
کـــړل مـــاړه زمـــوږ په غوښـــو یې لېـــوان
کـــړل یې لوټـــې - لوټې کلي، لوټ کورونه
په لوټمار پسې خواره شول لوټمـــاران
کور، کالي، ږوږې یې واخیستل له خلکو
په وژنـــه یې هـــم اړ نه شـــول خلقیـــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوك د باندې، څوك په بندكې ترتيغ تېرشول
شول خواره واره، خواږه - خواږه يـاران
چې تودې به پرې زموږ مشـاعرې وې
بيل شـول هغه شـاعران او اديبـان
نه يې لورى، نـه لـودن، نه يې درك شـتـه
شول يې پټې دوطن د پټ زلميـان
دوطن دښمنوكـړل د ځمـكې زړې
دوطن په مينه مست خيـالي ځوانان
تويې شوې دومره وينې په وطن كښې
نه يې اوښكې شي وينځلى، نـه بـاران
دبرچې اود نـېزې په څـوكه باندې
خاينـانو غوښتل ځان كړي امينـان
دبرچو اود نېزو تر څوكو لانـدې
ددوى زړه ؤ صـادقان كړي خـاينان
خبر نه وو چې وخت نشي غولـولـى
چې خاين او امين بنيي دى زمـان
روسيه شول هم ملت ته هم تـاريخ تـه
په روسيه باندې يې وپلوره ايمـان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوی زړه ؤ چې افغان د روس غلام کړي
روس ته وسپاري آزاد افغانستان

خبر نه وو چې زمري په زنځير نه دي
په قفس کښې ژوندون نه کړي عقابان

دوی پوه نه وو تل به دا افغانستان وي
په جهان کښې څو ژوندی وي يو افغان

چا چې کړي ده سودا د ملك پلورنې
دي منډلي يې په ګور شاه شجاعان

چې سپك ګوري د وطن د مور لمن ته
سپك په ژوند وي هم په مرګ دا حراميان

د تره کي عوندې مري د لښ له لوري
شي ناولي روح يې باد سره روان

دامين عوندې د سپي په شان مردار شي
د پليت مړي يې قبر وي ويران

چې اسلاف يې اول سپك او پسې ورك شول
دي اخلاف يې هم په دې لاره روان

دا وطن د ښکېلاکګرو هديره ده
ژوندي راشي، مړه نه شي ايستی ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغان ملت وطن افغانستان دی
دلته ژوند کړی شي رينښتيني افغانان
چې راغلي ببرته نه دي ژوندي تللي
د ېر قوي استعمار کړ د دې جهان
دا وطن د آزادۍ په خښته روغ دی
دی تول ژوندی غلامي نه په امان
آزاد ؤ، آزاد به وي، آزاد به اوسي
آزادي يې ده ليکلې په فرمان

۱۳۵۸/۱۱/۱۷

کابل

دُردانې

دماشوم په لاس مې ورکړې دُردانې
څکه داسې شوې دانې - دانې دانې
چې له سترګو نه يې هيڅ شر لای نشو
نن په ما باندې رشيد کړې زمانې

۱۳۶۲/۱۱/۱۹

پښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناجات

بیت نیکه علیه الرحمه یو مناجات ویلی ؤ؛

دا وګړي د هرکړې خدایه !

لوی خدایه ! لویه خدایه!

څو کله چې په داؤد خان کښې زموږ هیواد وال د بېکارۍ له لاسه ایران او عربستان ته په مزدورۍ پسې ولاړل، په عربستان کښې به څورول کېدل، شړل کېدل او سپکېدل او په ایران کښې به کله د قاچاقبر په نامه اعدامېدل او کله به یې نور زجرونه ګالل نو ځکه دې حالت وځورولم او د بیت نیکه د مناجات ځواب مې په دې ډول ووایه:

[۱]

داوګړي د هر شول خدایه !

لویه خدایه ! لویه خدایه!

د خوراک او څښاک په غم کې خواره شوي په عالم کې

له عربو تر ایرانه لالهاند او سرګردانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژې په لټه بنوري　　دي بې ستوري او بې سیوري

لېږدېدلې له خپل ځایه!

لویه خدایه! لویه خدایه!

د دوی مېنې کوې کښتې　　ډکوي د نورو خښتې

بشري قوت یې درومي　　هومره مومي چې بې شرمي

د پردو له خوا ځورېږي　　د مړښت په ځای مړ کېږي

ژوند یې غم دی سر تر پایه

لویه خدایه! لویه خدایه!

د اولس وینه وڅېښي　　د څو تنو جام ډکېږي

د کېږدۍ زامن هېر شوي　　د بنګلو خښتن ډېر شوي

هغوی ورځ په ورځ خوارېږي　　او دوی سات په سات مړېږي

لوی واټن شو رانمایه!

لویه خدایه! لویه خدایه!

نو له دې نه دي هم تېر شي؟　　د دې وږیو شمېر دې ډېر شي؟

وږي تږي دې زیاتېږي؟　　بیاله لوږې دې مړه کېږي؟

داسې ژوند ښه دی که مړینه؟　　چې مړ ژواندي ژوند کوینه؟

د تاخه ده پکې رایه!

لویه خدایه! لویه خدایه!　　کابل ۱۳۵۶/۲/۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو کله چې د غوایي تر غویل وروسته په ۱۳۵۷ کال کښې په افغانستان سره بلا را نازله شوه او زموږ مادي، معنوي او بشري هستي یې ونغړله د خپل تیر مناجات په ځواب کښې مې دالاندې مناجات ووایه :

[۲]

دا وګړي ورک شول خــــدایـــــه!
لویه خـدایـه ! لــویـه خـدایه!

سور وحشت پرې رانازل شو　　یو د بل د سر قاتــل شــــو
د سر و وینـــو سیند روان دی　　اور دی، وینې دي، افغان دی
هیواد ټول په وینو سور دی　　وحشیانه قتل او چور دی
وطن وران شو درد نمــــایـــــه!
لویـه خــدایـه ! لویـه خدایه!

لوټماران ورته راغــــلي　　مال او سر ته یې دي غــلي
کور په کور باندې ویر خور دی　　د چاپلار مړ د چا ورور دی
هر لور وینې - وینې - وینې　　کله شوې دي ترې میـــنې
هر خوا دکه له وای وایـــه
لویـه خــدایـه - لویـه خدایه

څوک شهید کړل الوتــکو　　څوک یې مړه کړل په ټوپکو
په چا پرېوتل بمونــــــه　　پرې یې بل کـړه سره اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراک شول د کولیو د وحشت د سرو ږ لیـــو
د چا کور وران شو له ځـــایه
لویه خــدایه ! لویه خدایه !

څوک ژوندي په ځمکه خښ شول څوک د ځان په وژله خوښ شول
د چا قطع شول ســـرونه د چا غوږ پښې او لاســونه
څوک تېکتږ کړل خاورو لاندې څوک راووتل د باندې
ټول په وېر شول سرتر پـــایـــه
لویه خـــدایه ! لـــویه خدایه !

ډېرې مېنې وې سپېرې شوې د وطن هستۍ ایرې شــوې
سره کموږ واره تبا کړل عالمونه یې فنا کـــړل
څوک ژوندي ولاړل څوک مړ شول افغانان خواره واره شـــول
له مـاره نه ترګــــدایــه
لویــه خــدایه ! لــویه خــدایه !

دا وګړي وو ډېر شـــوي هرې خواته خواره شوي
په خپل ډک کور کښې وو وږي د اوبو په غاړه تـــږي
د مړینت په بدل مـــړه شول په غمو ناندې مــاړه شـــول
د تا داوه پکښې رایــــــــه؟
لویه خــدایه ! لــویه خدایه !

۱۳۶۱/۸/۱۸
پښتنور

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه

د حسرتونو په دنیا کې مې عیشونه زیات شول
هومره مې درک زیات شو چې څومره مې دردونه زیات شول

د بېلتون اور مې دزړه خامه حونه ښه پخه کړه
سینه مې هغه ټینګه شوه چې څومره پرې اورونه زیات شول

د پېرو اغزیو مې په ښکې سر راپورته کړلو
اغزي که پېر شول ورسره زما ګلونه زیات شول

د غلامۍ سره زنځیرونه زیاتي مات در واخله
چې مې په پښو کې په لاسو کې زنځیرونه زیات شول

ښه دي د غوټې پرېکړې لاره یې را وښودله
که مې سوچونه، که فکرونه، که چورتونه زیات شول

نور به د لټ کاروان نه بند دم د سبا په غاړه
زما درانه- درانه غمونه له پرونه زیات شول

د ناکامۍ خپېړو لاره د کامیابۍ پرانسته
د ناهیلیو په سبب مې امیدونه زیات شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

له سرنه تېرو ليونود صف سر لاري شو مه
چې په شليدلي ګريوانه کې مې درزونه زيات شول

۱۳۵۸/۵/۳۱

پېښور

عقد

قران چې وويني قرآن نه ويني
چې پيمانزوي بيا پيمان نه ويني
عقيدې نه لري عُقدې يې ډېرې
ځکه د عقد ساتلو ځان نه ويني

۱۳٦۲/۷/۲۷

د اتفاق صف

نفقه يې چې ده نغښتې په نفاق کښې
چې يې شق او تخصص دی په شقاق کښې
کاميابېږئ به هله غيورو خلکو!
چې ځای ورنه کړئ په صف د اتفاق کښې

۱۳٦۲/۲/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

زندان

نه یم زندان کښې،
د څرخي پله په لوی زندان کښې!
زما وطن ترډې زندانه تنګ دی
ځکه په هره خوا کښې جنګ دی جنګ دی
د وطن هر لوري ته وینو رنګ دی
هر یو افغان له ژوندانه نه تنګ دی
د آزادۍ د بل څراغ پتنګ دی
په ډېر اخلاص سرونه ږدي د خپل وطن په لار کښې
د هندوکش غونډې ټینګ ناست دی د دښمن په لار کښې
وطن که تنګ دی د دښمن له پاره هم تنګ دی
په هر طرف د میړنو غور ځنګ دی
د مجاهد سوک کار د بم ورکوي
غلیم ته نوی - نوی غم ورکوي

* * *

نه یم زندان کښې
د څرخي پله په لوي زندان کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وطن تردې زندانه تنګ دی

خو په هر کوټ کښې روان ؛

د آزادۍ جنګ دی

په دښمن ځمکه تنګه شوې آزادي به راځي

په تودو وینو يې چې کيږي

او به خور هره خوا

په ګران وطن کښې سرخرويي او آبادي به راځي !

۱۳۵۸/۱۲/۲۸

کابل ، د څرخي پله زندان

جوړه

بريژنف سولې (!) ته جنګ کړ، دې بې ننګه

خو په جنګ - جنګ کښې د سولې مرغۍ مړه شوه

اوس اميد دی چې بيا سوله »(!) ترې پيدا شي

»انديرا« له »اندريپف« سره جوړه شوه

۱۳٦۱/۸/۱۲

پښنور

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلاني

نیسه ! لاس طبیبه زخم مې ناسور شــو
چې بې تمې شوم ایله مې زړه مسرور شــو
غاټول شین وُ چې راشین شو په بېدیاکښې
خو چې ولې خندل، زما په وینو سور شو
بې له ډاره چې تر داره ودروان یم
اوس شوې پوه چې سکنې ورور مې منصور شو
تل چې ګرځم سروهلی ، بروهلی
د علیم له لاسه ملک راته تنور شو
د هېواد د لوړو غرونو سیلاني دی
دا رفعت رفیع هاله موند چې مغرور شو

پېښور: ۱۳۵۸/۶/۱۱

یوه لنډۍ

ترکیه داسې دې کور وران شه
لکه چې وران دې کړل زمونږ ودان کورونه

۱۳۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

پور

(د پښتو لنډ بحر شعر)

وطن کور دی   وطن ګور دی

وطن پلار دی   وطن مور دی

دده نوم د   ژوند انځور دی

دده یاد د   زړه تکور دی

دده عشق د   ایمان زور دی

په بېلتون کښې   لېږ سور اور دی

بل وطن کښې   ژوند پېغور دی

چې وطن نه   وي ورک لور دی

په وطن پسې   مې شور دی

استقلال یې

په ما پور دی

۱۳۶۳/۱۱/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمان بابا په ليکه :

دسپېدو خط

شپه او ورځ د ژوند لړلې مې په غم دي
جوړ غمونه مې له غمه سره سم دي

ژوند تېرېږي خوښي نشته، غم را درومي
خوښي واړې شم، سبا دي وبله ضم دي

نه پوهېږم دغه چارې د آسمان دي
او که ترېښې مې د لوح او د قلم دي

نور و نوره شپه هم ځان ته رڼا ورځ کړه
زما ورځې هم پوښلې په تورتم دي

د افغان د انغان دود آسمان ته رسي
سرې لمبې وربانديې بلې د ستم دي

د وطن سکون، آرام یې دی مات کړی
په هر لوري د بمونو زیروبم دي

په هر کلي، په هر ښار، په هر دیار کېښې
د افغان ملت وګړي په ماتم دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وینو ارزاني په وطن وینم
دزړه وینې مې مدام دسترګو نم دي
میرویسي فال د بابا په دیوان ګورم
بیا پردی منګولې ښخې مې په چم دي
ها کشور چې ده په شعر معطر غوښت
بدبوی پکې خورې د ټانک و بم دي
د سپیدو له سینه خطر داسي ښکاري
چې رابرې نښانې د صبحدم دي
دې واړه قبر کښې لوی عالم ویده دی
د رحمان د شعرکوکې په عالم دي

حمل/۱۳٦۴

بریژنف

یا زوی مری* یا پښې مات** یا چانماری*** شول
چې کار په کټلې چا افغانستان نه
بریژنف چې په دې خاوره تېری وکړ
شو زړه چاود ارمان یې یو وړ ګورستان نه

۱۳٦۲/۱۱/۲۲

---

* تکه چنګیز، ** تکه تموړ تیمور، *** تکه کرکین، مکناتن او کیوناري

(c) ketabton.com: The Digital Library

وینې

وینه په هره خواکښې وینې - وینې
په وینو تکې سرې دي مینې - مینې
بشر دی تږی د بشر وینــو تــه
څښي یې په مینه - مینه، پیېنې - پیېنې

***

په خولو بشر وایي: بشر غواړي
خو په عمل کښې شور او شر غواړي
سوله، ورورولي، برابري وایــي
خو په میدان د جنګ شرور غواړي

***

بشر دښمنه به څوک څه ګرمــوي؟
بشر دوستان چې سرې لنبې بلــوي
کله کامبوج، کله ویتنام پرې سیځي
یو یمني بل یمني قتــلوي

(فیمګړی)

کابل / ۱۳۵۷/۱۲/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

(د تره‌کي په مړینه)

د وطن مور مقدسه ده درنه ده
احترام يې احترام د احترام دی

پاکه غېږه يې هم پاکه هم سپېڅلې
د هرچا تر حق يې لوړ د حق مقام دی

په اغزو کښې يې هم ګل عوندې ښکلا ده
په خزان کښې يې هم عیش مستدام دی

د ربښتینې زوی له پاره يې پر پښو کښې
هم خوبي ده، هم هوس دی، هم آرام دی

سر پرې بندې د نور و پښه به پرې پرې نه ږدي
د مرګ لوري ته يې هر د ننګ کام دی

چې ناموس حیا يې ساتي هغه زویه
ګرامي دی، په کابل، کر په باګرام دی

چې (خو) پلو تر يې په سپکه سترګه ګوري
تر ښکي نه سپک دا نمک حرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې خیانت ورسره کړي مخ یې تورېږي
د وطن خاین په هر وخت کې بدنام دی

چې آبرو او حیثیت یې په بل پلورې
چې د مور په غیږ کښې پروت د بل غلام دی

رسوا کیږي، بدنامیږي، منفوریږي
انتقام یې انتقام د انتقام دی

لعنتونه له هر لوري پرې وریږي
چا چې کړی یې د زویو قتل عام دی

د امین په نوم که وي هم چې خاین وي
د خیانت مزل یې لنډ، آس یې ناکام دی

تره کی غوندې نړ کیږي په ټکولو کښې
ترکولی یې چې چا په بم و بام دی

په ژوند سپک شي بیا په سپکه پسې ورک شي
چې یې مورته نظر کړی هسې خام دی

مړ شي یې سپک وي، پس له مرګه هم سپکیږي
دا خیانت، دا یې آغاز، دا یې انجام دی

۱۳۵۸/۷/۱۸

پېښور، بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورپورې شو

بهاره مه راځه ګلونو باندې اورپورې شو
چې پرې راتلې په هغو غرونو باندې اورپورې شو
چې تا به ښکلي کړل په ګلو، مونږ بې سیل کاوه
په هغو ښتو او کڅونو باندې اورپورې شو
د ګل درنګ د رنګو وینه سرې سیلۍ کړه وچه
هم بې په بوی، هم په رنګونو باندې اورپورې شو
د زېړو ګلو پرځای سرې لمبې تاوېږي پکې
د پسرلي په چمنو باندې اورپورې شو
د شګوفې موجونه لوټ کړه د وحشت پوځونو
د ګران وطن تاندو باغونو باندې اورپورې شو
ګلاب، نرګس، مرسل هر یو بخیل ځای وسوځېدل
په رامبېلو، چامبېلونو باندې اورپورې شو
د بنفشې، شبو، ببرې ځانګې لوخړې شولې
په میخکونو، ریحانونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هم یې بوی، هم یې ښکلا وه، هم میلې پرې کیدې
د ارغوان ښکلو ښاخونو باندې اور پورې شو

د هیڅ افغان له پاره ځای د آرام پاتې نه دی
هم په فرشې، هم په فرشونو باندې اور پورې شو

چې ګل یې پېښې ښکل کړې او دې به تر وریله یووګا
د هغو حورو په پرونو باندې اور پورې شو

چې یې تومبلې یکې وود پسرلي ګلونه
په هغو تورو وربلونو باندې اور پورې شو

نه لاله زار دی پاتې شوی نه خارزار پاتې دی
هم په ګلو، هم په خارونو باندې اور پورې شو

د اګران اوخوږ جنت نظیر وطن لنبه لنبه شو
هم په سارا، هم په ښارونو باندې اور پورې شو

د اور حلقو کښې دې راګیرې د وطن سیمې مو
چې یې په کلیو، په کورونو باندې اور پورې شو

چې دوی ته کور وُ او دښمن ته پوخ سنګر وُ د دوی
هغو کلاؤ او برجونو باندې اور پورې شو

د ننګرهار د ګلوهار پر وت د شهید په قبر
په شنو سمسورو کونډونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الیشنګ ، د الینګار سیند وته سره ښکاریږي
چې د لغمان په ښتو فصلونو باندې اورپورې شو
د جګدلک د ونو ډک یا قوت لنبه - لنبه شول
د ماهیپر په کږ لیچونو باندې اورپورې شو
په شیوه کیو را ښوره شوې د د ښمن لښکرې
د کمریو په کمرونو باندې اورپورې شـــو
باغ بالا باغ د بلا شو افغانانو لـــــره
قرغه یې قروغ کړه په بندونو باندې اورپورې شو
بالاحصار او ښکنې ایسار کابل توپه - توپه شو
ښکلي پغمان په محلونو باندې اورپورې شـــو
په استالف کښې لیږې - لیږې ګولې و اورېدې
د شمالي په ښتو تاکونو باندې اورپورې شو
شکردره او ګلدره داوردره غونډې شـوه
هم یې په غرو، هم په رغونو باندې اورپورې شو
پروان په زړه باندې پرېمانه ګـولې وخوړلې
د ګلبهار په بهارونو باندې اورپورې شـــو
غوربند کښې بندې دي لوخړې د روسي ټانکونو
چې د پنجشیر په زمرګونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغل سرخ د نند ارو لارې اوس شاړې شولې
د لاله زار په ګلزارونو باندې اورپورې شو
په شهرستان او مالستان کښې ښار او مال تالاشول
بامیان تړکوره یادګارونو باندې اورپورې شو
میدان ، میدان دخونړین جنګ شو، په سرو وینو رنګ شو
تنګي ، خوات په شنو باغونو باندې اورپورې شو
لوګر ، ګردېز په اورکښې پټ شول د اورین بموتو
زرمل اورګونې اورګونونو باندې اورپورې شو
د آسمان څکو ښنترونو ځای سکروټیو ونیولی
چې د پکتیا په ځنګلونو باندې اورپورې شو
د تاریخي غزنې له زړه نه دوړې پورته شولې
په حصارونو، نیارتونو باندې اورپورې شو
په قره باغ ، شلګر، مقر بمونه وا اوربېدل
د شنه زابل په باداموبو باندې اورپورې شو
د کندهار تاکونو لاندې کړل خوني ټانکونو
په ارغنداو او په کرزونو باندې اورپورې شو
په لښکرګاه د سره غلیم لښکرې وبلوسېدې
د زاړه بُست په تاریخونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیستان سور او ر شو په نیمروز کښې سختې ورځې راغلې
د دلارام په آرامونو باندې اور پورې شو
په ارزګان کښې ارزونګانې خاورو لاندې کړلې
بې غوره خلکه په غورونو باندې اور پورې شو
فراه فرحت له لاسه ورکړ، د دښمن له لاسه
د استقرار په شینډنډونو باندې اور پورې شو
هرې دهرې قواؤ وران کړ په وحشي جنګونو
د مدرسو په منارونو باندې اور پورې شو
د شنه بادغیس پستو لاخولې پر ناټ سپړلې نروې
ترشول مات وړاندې په شولونو باندې اور پورې شو
په میمنه کښې یې د امن مینه پرېښښوده
د جوزجانې په یادګارونو باندې اور پورې شو
اُم البلاد د خبیثانو په لاس وسوځېده
په هغولوړو برغونو باندې اور پورې شو
په سمنګان کښې د مېړانې یادګارونه وسول
سنګلې تخار او بغلانونو باندې اور پورې شو
په چاردره کښې ماشومان لکه دوړو حلال شول
د کندز کلیو او کورونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د واخان د یګړې وړل یې د روس پښو کښې کښېنود
د بدخشان په سرو لالونو باندې اوربورې شو

* * *

چې به سجدې پکښې کېدلې د پاک رب حضور ته
په هغو پاکو محرابونو باندې اوربورې شو
کور ونه وران، اور ونه مړه، تغرې ساړه ـ سالې شول
د روس له لاسه په اورونو باندې اوربورې شو
دېرې مو ولاړې ادېرې شوې ادېرې ایرې شوې
کور ونه څه چې په قبرونو باندې اوربورې شو
تنها ژوندي او ژوي نه دي چې سره او ور وسېځل
په زیارتونو مزارونو باندې اوربورې شو
چې فرش د ګلو به د نورې کېږدې د غم تر خوره وو
په هغو د ښتو دامانونو باندې اوربورې شو
هم د کېږدې او هم د زړونو مراندې وسوځېدې
د عشق او مینې په تارونو باندې اوربورې شو
د سرو او بنا نو کاروانونه به نور چیرې لېږدي؟
چې په کېږدیو، پیښولونو باندې اوربورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

رمې اوس نشته، په ګلو هم ګولۍ واورېدې
پر ایلبندونو، څړځایونو باندې اورېدې شو

چې له مستۍ نه به اوبو پکښې ټوپونه وهل
هغو شېلو، هغو ناوونو باندې اورېدې شو

چې به مېلې وې، ساتېرې به وې، سیلونه به وو
په اخترونو، په جشنونو باندې اورېدې شو

د ژوند لمحه ـ لمحه په سره وحشت لنبه ـ لنبه شوه
په ورځو، شپو، په مهالونو باندې اورېدې شو

چې انتظار به د پردیس لالي کېده ورپکښې
په هغو لارو کندوونو باندې اورېدې شو

لیلا به ونې ټولول، لالی به لوښکه کړي
چې په لوونو درمندونو باندې اورېدې شو

د خزانونو پاڼې سوې نه دي ایرې ـ ایرې دي
د بهارونو په هارونو باندې اورېدې شو

* * *

سهار عوبل د عوایه وشو، روس ما بنام ته راغی
په سهارونو، ما بنامونو باندې اورېدې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ثور برج ، د جدي برج په موږ قيامت راوستو
خونه په هسک ، نر په برجونو باندې اور پورې شو
په شپه بندېز، په ورځ ګرځېدو باندې بندېز کېښېښود شو
د آزادۍ پر ساعتونو باندې اور پورې شــــو
چې د اسلام او د ملي فرهنګ دښمن پرې راغلـــل
په مکتبو او کتابونو باندې اور پورې شـــو
تنکي ځوانان او ماشومان په اورکښې وسوځېدل
په ناسپړلو ارمانونو باندې اور پورې شـــو
دا او ښکي وينې سره ګډې دي خوناب جورېږي
که پر تنکیو کبابونو باندې اور پورې شـــو
چې به رپاند وو د غیرت او د عزت په شمـــال
اوس پر شملو او پلوونو باندې اور پورې شـــو
چې یوې سر قلم او بل به یې نظر قلـــم کــړ
په هغو تورو، قلمونو باندې اور پورې شـو
د پرون هغې مودنن په اورکښې وسوځېدې
د بره تلک پر تګلونو باندې اور پورې شو
انسان یې ناوړي د آسمان فضاله دوړه که
د مظلومانو په آهونو باندې اور پورې شـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسیه به شنګه روسیاهي کړي اوس له خلکو پته
چي د افغان په افغانو بانـدي اور پوري شو

***

که زما مینه روس کړه ورانه خومزه یې وکړه
چي هر - هر ځای یې په ټینګو باندي اور پوري شو

د هر خوږمن افغان په زړه کښي خوښي ودوېده
چي د دښمن په واحدو باندي اور پوري شو

د هري پوري مور د زړه د زخمو خولې ورغلې
چي د لیـدن په سرو بچو باندي اور پوري شو

شوبلې یې ورانې عصري زور یې تول او بر- او بر شو
په زغرورو جهازو باندي اور پوري شو

د ګران وطن په هره برخه کښي په شور - شوځله
په قطارو قطارو باندي اور پوري شو

په ډېرو سیمو کښي د روس قوي - قوي پوځونه
صفاً صفا شول، په صفو باندي اور پوري شو

ایمان ترګوره چي تو پك په تانك کښي لاره کوي
په پولادینو مِقتلو باندي اور پوري شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کم نظر یې چې کتلي وو غیور افغان تـــه
د سره دښمن په سرو خوبونو باندې اور پورې شو

چې د جنګ اور ته له روسیې نه پکې تېل را درومي
په هر - هر ځای په دې ټینکونو باندې اور پورې شو

چې یې د سولې د کوترې کوڅو وســـوځـول
الیکوپټرو په خڅرخونو باندې اور پورې شــو

هغه سالنګ کښې چې یې جوړ کړ د تېرې له پاره
د روس په سرو وحشي پوځونو باندې اور پورې شو

دارالامان دښمن ته ځای د امن نه ورکوي
پکښې د روس په میخ‌بینونو باندې اور پورې شو

چې د اوربل په قوماندې یې راډیو ستیشن کـړله
د سره ترهٔ کي په هډوونو باندې اور پورې شـــو

چې استخمار کړ روس، خپل بار یې پرې تړځایر یوو
د خره امین په خرو مغزونو باندې اور پورې شو

دوی که نشکور زموږ سرلوړه دآزادۍ بیرغ کړ
د خلق، پرچم په پرچمونو باندې اور پورې شـــو

انسان دوستي مې یې اوس تول جهان تـه وښــودلــه
د روس په تشو سرو لفظونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زما کور یې کړ ایره مسکو هم ولړزیده
په کرملین کښې په تختونو باندې اوربورې شو

***

چې د پولینډ کارګر څوټک دی وا اخیستی پسې
د روس په لور او څوټکونو باندې اوربورې شو
چین هم اوس پوه شو چې مارکسیزم دی تریاق د خلکو
چې د مارکسیزم کتابونو باندې اوربورې شو
د کمونیزم شرارت دنیا لمبه - لمبه کړه
په کمبودیا او ویتنامونو باندې اوربورې شو
چې دې پیلي یو د بل ترڅنګ چمتو ولاړ دي
په ناپیلو هیوادونو باندې اوربورې شـو
لوی قدرتونه یو وبل وته په شا تیــــوي
ایران ، عراق په اولسونو باندې اوربورې شو
په موږ قیامت دی خو دزړو دوک بهوووزی هله
که په دې لویو قدرتونو باندې اوربورې شـو
چې زور حق بولي دوینو حق د هغوی دی پکښې
نور په ملکونو ملتونو باندې اوربورې شـو

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې کېږي نتيجه يې د جنګ اور کړې لاندې
د ژنيوا په مجلسونو باندې اور پورې شو
افغان سوځېږي او فرياد کړي د نيا هيڅ نه وايي
جوړې يې په سترګو او غوږونو باندې اور پورې شو

***

ظلمي اتن کوي خوږول ورته د جنګ غږېږي
اوس د ښادۍ په اتڼونو باندې اور پورې شو
يتمنې پېغلې دي روانې د سنګر په لورې
چې د غرمې په ګودرونو باندې اور پورې شو
ډوډۍ پخېږي خودلو پرځای سنګرته درومي
د مازيګر په تنورونو باندې اور پورې شو
پکښې عکسونه د شهيد د پاکو وينو ښکاري
سهار ماښام په شفقونو باندې اور پورې شو
رفيعه هغه طراوت اوس پکښې نه ښکارېږي
ستاد هجران سوي شعرونو باندې اور پورې شو

۱۳۶۳/۱۲/۲

پېښور، کوزناکال

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ځایېږي

وجود مې له خپګانه په وطن کښې نه ځایېږي
غمونه مې دي دومره چې په تن کښې نه ځایېږي

ګلونه خزان شوي دي، باغونه دي وران شوي
د سره خزان بادونه په ګلشن کښې نه ځایېږي

راغلی سور وحشت دی، په اولس مې سور ساعت ګ
سرې وينې د ظلمو په سپين کفن کښې نه ځایېږي

رودونه دي د وينو په هر لورې چې بهيږي
ځوانان دومره قتلیږي چې مدفن کښې نه ځایېږي

ودانې ورانې شوې دي هر لور په وير لړلې
ويرونه د وطن د مور لمن کښې نه ځایېږي

وطن سورې - سورې دی د روسيو په سرو ګوليو
تر دې يې زيات زخمونه په بدن کښې نه ځایېږي

خلقيانو داسې ظلم په وطن کښې کړ برپا
شرمیږي پرې تاريخ نې لري بارې سرتر پا

۱۳۵۸/۹/۱۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ردیف بندگی

زندگی:
رادمردان
از همان اول
با زندان بسته است؛

* * *

زندگی
بردگان روسیه
تا به آخر
در ردیف بندگیست!

۱۳۵۸/۴/۸

کابل، زندان پلچرخی

یو بیت

زما د ژوندانه په بڼ شپانه تلون کښېږي
زما د فکر رخته بنه شوي زړه په نه شوي تازه شوي

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی دام

د سره استعمار نوی دام د ذهن غولول دي
څو کسه کړي د ځان نوم د ملت ور پاندې کېږدي
د سره لښکر په مرسته په تخت کښېنوي مغرور
د پاسه نوم د خلکو حکومت ور پاندې کېږدي
قومونه سره جنګوي ، پلار ، زوی سره په جنګ کړي
په ډېره بې شرمۍ نوم د وحدت ور پاندې کېږدي
بمونه اوروي په خلکو ظلم چلوي
اورونه بلوي نوم د خدمت ور پاندې کېږدي
آرامه آرامي وي په یو ملک کښې چې دوی ورشي
جنګونه کړي نوم سوله ، امنیت ور پاندې کېږدي
کوي قتل عامونه د وګړو د ملت
څو نوم په سپین سترګۍ د عدالت ور پاندې کېږدي
ترې واخلي خپلواکي او آزادي او خپل اختیار
په خوله نوم د ملت د حاکمیت ور پاندې کېږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځان په ګټه چوړیږي کړي کلتور او اقتصاد
خوبوم د وروروولۍ او محبت وربانديږي کېږدي
غلام کړي بل ملت په ډېر ولوموکېښي بې تشکيل کړي
د خولې په تش ويل نوم حريت وربانديږي کېږدي
نازله په ملت کړي سره وحشي ډېکټاتوري
خو نوم او لسواکي، ملي قدرت وربانديږي کېږدي
که داوي سوسياليزم ترقي او امـــــــنيت
هر څوک به لوی پښــه ونه دلعنت وربانديږي کېږدي

جدی / ۱۳۵۸

وردګ، آبدره

د مسافر جنازه

له سوي سرې دښتې له خالو له زړ و خيمو منز
د څوکسانو په اوږو د مسافر جنـــــــازه
له هيلو ډک زړه د بې پـايه دښتې زړه تړولاړه
د يوه بې کوره، يوه بې کوره مهاجر جنـــازه

۱۹ / ۷ / ۱۳۶۱، پېښور، کچه ګړۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېدې

سپېدې دي خوښي زما زېری دسحر لري
په خره پره کښې تر شا شیره د لمر لري
سپېدې دي خوښي زمـــــا

* * *

تیاره ځیري په ځای ېې هره خوا رڼا راوړي
د باطل مراندې پرې کوي د حق خنجر لـــري
سپېدې دي خوښې زمـــــا

* * *

د تاندو هیلو غوټه حوړین زړه کوتی نه پرېږدي
د سرو ګلونو په خندلو کښې اثر لــــــــري
سپېدې دي خوښې زمـــــا

۱۳۵۷/۹/۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباغ

باغ زاغ ته حواله شو له دې باغ نه والوتم
بلبل مین په ګل وم خوله زاغ نه والوتم

زما او د لاله د زړه داغونه سره یو وو
زاغ تن ور سره یو چې کړ له داغ نه والوتم

خطر د تن د پوست وکنه حوږ نه وم الوت ته
له باغ نه کله تلمه له د باغ نه والوتم

ارزو مې وه چې بیا - بیا د خپل ځان سولو ته خپر شم
پتنګ غوندې پر سوی له څراغ نه والوتم

لوړ سر مې ټیټ همت و ته هېڅ شان ټیټیدی نه شو
په لوړو غرونو سر شوم له "برباغ" نه والوتم

عقاب په دام کښې نه نښلي دانه دې بل ته کېږدې
لوړ الوت یم له باغ نه کړ له زاغ نه والوتم

۱۳۵۹/۲/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل جهان

چې آسمان یې پټ په وریځو
تورې لړې پرې خورې دي
نې د بخت ستورې ښکارېږي
نه یې "تلې"
نه "نغرې" نښته
او نه یې "کټ د بوډۍ" پروت دی
نه "پرېوونې" یې ځلېږي !

* * *

خو؛
د اوړې سوګند لمر یې
د قیامت د ورځې لمر دی
ټول مخونه یې ښکاره دي
د خېمو له زړه نه لوېږي
او؛
د ژمي سوګند باد یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمهریر دی !

زمهریر دی !

چې چلیږي

له هډوکو هم تیریږي

دا دنیا د مهاجر ده

دا جهان د اواره دی !

۱۳۶۴/۳/۶

پېښور

مُجاهد مهاٰجر

اولسونه دېر ښکېل شوي، پرې راغلي ښکېلاکګر دي
لا تر ننه مهاجر دي، مهاجر دي له خپل ځایه
خو پر تا چې دا ورځ راغله، مجاهد شوې مهاجر شوې
مجاهد شوې مهاجره! ستا برې به وي تر پایه!

۱۳۶۱/۲/۱۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما قاتله!

ارته دنیا داور تبي شوله زما د پاره
له تحمل نزيم وتلی د دنیا د پاره

اوس راهنکاره شوه مليونونو ککړي په کار دي
ستا د خيالي جنت ددې خيالي بنا د پاره

دا ستا رژيم دی چې ژوندون کړي د انسان پرېنږدو
زه به ژوندځار کړم د انسان داعتلا د پاره

زما قاتله! اما چې ئن د بلا په لاسو وژنې
ښکارېږي ستا لاس به هم نرېږي د سبا د پاره

خبر دې که سرمې ترکټو ترڅمکه لاندې کړلو
د ښکار نرېږي به ميوه ورکړه هرچا د پاره

زه که فنا هم شم بقامې په فنا کښې وينم
ځکه فنا به وي زما ملي بقا د پاره

د وحشي شپې تور ه سينه کښې چې بلکه غوندې مشي
ماتر دی وياړ چې شم بڅرې دې رڼا د پاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما «سواد» دی په ختیځ کښې پرې رڼا برا شي
تر تولو وړاندې پرې لمر څیره د «سبا» برا شي

۱۳۶۰/۸/۲

کابل قلعهٔ فتح الله

د ملت لښکر

سره يې په سرلي سوري راته ښکاريږي
د لاله داغ يې ناسور راته ښکاريږي
خونړی سیلاب راتلونکی په وطن دی
د ملت لښکر مخسور راته ښکاريږي

کابل / ۲۲ / ۲ / ۱۳۵۸

غلامي

د یوې توري کودتا په بڼه راغـــــــی
انقــــلاب يې د ظلمو په وینو ســـــوری دی
د افغان د میړنی ملت په تن ـــــ یې
لګــــولی غلامی زخم ناســــــــوردی

کابل/۱۳۵۸/۲/۲۲

د محبوب غېږ

ساقي پاڅه پياله راکړه — ماله ځان څخه جلا کړه
دا خپل ځان راځنې هېر کړه — سرسبند و ترمې سر تېر کړه
بڼ مې مينه لېونۍ کړه — بڼ مې مينه سپېلنۍ کړه
چې زه هم ور دانګم دار ته — چې ځان وا چوم انکار ته
چې قربان کړم خپله وينه — پرې ترلاسه کړمه مينه
چې منصور د خپل دلدار شم — يار ته ور د دار په لار شم
چې سرلوړی شم مجنون ته — مؤمن خان غونډې پښتون ته
چې ربښتينی يو عاشق شم — چې په مينه کښې صادق شم
چې د مينې مينتوب کښې — چې د مينې ليونتوب کښې؛

تېر تر ځان شم، تېر تر سر شم
د محبوب غېږې ته ور شم

۱۳۵۸/۷/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وي وړې - وړې اشنا تړې سترې جوړوي
څکه هره ورځ راته خبرې جوړوي

دا د ګرېوانه صدف مې څکه خوله سپړلې دي
عشق زما له او ښکلو ملغارې جوړوي

ښکارې چې د سرو روسانو قبر به جوړېږي پرې
بیا غازیان مصروف ښکارې سنګرې جوړوي

ګوره په ټوپك راګوزارېږي ایمان وګوره
روس که الوتکې نغوږې جوړوي

پوه دی چې سالنګ د سرو لښکرو د مرګ کنده ده
بیا هم لا نادان ګوره لښکرې جوړوي

داد شرق او غرب ښکېلاك مجرم دا انسانانو دی
تښتي نور آسمان پر لوړ وزرې جوړوي

څو به په قناد پسې ځي را شر له شاعر ګوره
ګوره له الفاظو نه شکرې جوړوي

۱۳۶۳/۱۱/۲۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملي ماتم

کله چې زه پرچمیانو د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د لارې له سره ونیولم او زندان ته یې واچولم زما په تن کښې زما هغه تورې جامې وې چې د کمونیزم د یونیم کلنۍ زورواکۍ په دوره کښې یې زما د غم او ویر د ډېرو ترخو لحظو په وخت کښې ملګرې راسره کړې وه او زندان کې مې هم په تن کښې وې، دا پارچه مې هغې جامو ته ویل شو:

زما جامو!

ای زما تورو!

اې د غم جامو!

تاسې ملګرې یې مدام زما د ځان جامو!

هم د سفر، هم د حضر، هم د زندان جامو!

تاسو زما د زړه د غم ښکارندويي کوئ!

تاسو د لوی ملي ماتم ښکارندويي کوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما جامو!

ای زما تورو!

اې د غم جامو!

۱۳۵۸/۱۲/۶

کابل د خرخې پله زندان

وطن پلوري

د وطن د خرڅوونکو مرګ روا دی!
که پلورلې یې په "روبل" که په "ډالر" دی
د افغان په پاك وطن کښې یې ځای نشته
که د سره دی، که د تور بنګلاك لښکر دی

تکل

شوم سرګردانه خوله تانه روګردانه نه شوم
خوږه جانانه ستا په عشق کښې بې ایمانه نه شوم
تکل مې وکړ د منزل په لور د سر په بیه
ستومانه ډیر شوم، خو ښې داده چې پښیمانه شوم

پېښور: ۱/۶/۱۳۵۸

راز

که د خولې شي کړای د زړونو لارې مه بندوه!
ګرانه لا لیه د رازونو لارې مه بندوه!

نن د وختونو مجبورۍ که دیوالونه جوړ کړل
د مستقبل د امیدونو لارې مه بندوه!

که ما او تا ته شولې شاړې خبرې شاړې دې وي
خو دې بچو ته د پلرونو لارې مه بندوه!

زما د زړه درمل په تا د تا په ما کېدای شي
خو بنې دې ستا وي د دردونو لارې مه بندوه!

پرون هېر نکړې، سبا خوار نکړې د نن د پاره
ها تېرې شوې د عمرونو لارې مه بندوه!

که د وروړې د شعور سترګې دې په روبلو برېښي
د لاشعور دې د شعرونو لارې مه بندوه!

۱۳۶۱/۷/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ سرونه

ورک شوئ، بې کوره شوئ، بې ګوره هم شوئ!
د لوی سفاک ځاني خونړیز د لاســـــه!
په پاکو وینو مو خړوب شـــو وطن
د شلم قرن د چنګېز د لاســــــه!
کلي، ښارونه مو داور لنبه شـــول
د نوی عصر د انګرېز د لاســـــه!

* * *

ای د وطن خورو وروڼو امنو!

څوک په شپلو څوک په د ښتونو مړه شوئ!
د چا په سر د رانه ټانکونه تېر شول
څوک په برچو څوک په بموټو مړه شوئ!
د چا سینه د ماشینګن مورچه شوه
څوک په درنو - درنو توپونو مړه شوئ!
څوک په زندان کښې قصابي شوئ وروڼو
په کوټکونو، په برقونو مړه شـــوئ!

څوک د اعدام په تخته وختلل

په ستمونو په ظلمونو مړه شوي!

د دوزخي ژوند نه وحشت مو ولید

په تکلیفونو، عذابونو مړه شوي!

څوک یې ژوندي په تراکتور خښ کړي

د ظالمانو په لاسونو مړه شوي!

سرونه ور مو کړل خو ټیټ مو نه کړل

د خبیثانو، رذیلانو پښو ته!

د دې وطن د دښمنانو پښو ته!

۱۳۵۸/۱۰/۸

وردګ، آبدره

یو تصویر

دوران کوږ په وره کښې ناسته ده حیرانه

«خواره» «شته» او «کور» یې ټول له منځه تللي

د «ورور»، «کالي» او «کور» دعوه دارانو

په روسي بمونو دي ورته سیځلي

۱۳۵۸/۶/۲۱

د مور غېږ

ماشوم چې له مور بېل شي د هر چا ښېرې خوري
بې واره وار په وار له هرې خوا ښېرې خوري
ښاپېرۍ ورته حوره، چې په هر لوري یې مخ شي
که خپل وي که پردي ترې په بیا - بیا ښېرې خوري
ګلونه د دنیا ورته تېره - تېره اغزي شي
د ګل په شان مخ یې د دنیا ښېرې خوري
د مور په ودان کور به یې چې ټول عمر را ټول وو
ددې ټولي له لاسه د جفا ښېرې خوري
سپین ملګري، سپین سباوې خوشا پېرې یې پرې تورې کړې
"سبا" ترې وتې هیله یې "بېګا" ښېرې خوري
څو مور وي تر هغه د مور د غېږې آرزو نه مري
تېرېږي به دا وخت که نن سبا ښېرې خوري

۱۳۶۱/۱۲/۲۱

پېښور

بريالي پاښون

هر افغان وُ پخپل کور خوښ او مسعود
خپل يې شته، خپل يې تاوان وُ خپل يې سود

د عادي ژوندون څښتن و وپخپل کور کښې
نزول هم نه وُ کړ نه يې ؤ صعود

بل واکې نه وه، خپلواک يې خپل وطن ؤ
واکداران يې که هر څو وو ښا محمود

د خپل خدای په عبادت يې ملا کږه وه
د بل چا پېښې يې نه وه وړ په وجود

افتخار او سرلوړي يې وه په برخه
په خپل ژوند په خپل وطن وو ټول خوشنود

په خندونو بريدل او پرمخ تلل به
کړ کوله به يې هڅه د بهبود

خو څو کسه نا خلف پکښې پيدا شول
کړل يې ړنګ د عقيدې پاخه حدود

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام او د افغان لاره يې پرېښوه
روس مردود، لېکن مردود دوی مردود
د شوکت او اقتدار لېونه مېني
کړل د تورو په کړېو کښې محدود
خونړی غوبل يې جوړ کړ په وطن کښې
ورځ يې توره کړه په شپه کښې په داود
د راډيو شچې يې ونيوې په لاس کښې
په روسي ټانک الوتکو شول فرود
د وحشت دوره يې پيل په هېواد کړه
ټول احرار يې په زندان کښې کړل مسدود
ډېر يې مړه کړل په کورو، په زندانو کښې
کړل يې وضع په ژوندو باندې قيود
د روسي ارباب له حکم سره سم يې
د وطن په هره خوا باد کړل بارود
ويل يې نور د خپل معبود عبادت پرېږدئ
روس زموږ نه دی بادار زموږ معبود
خو مؤمن ملت دا کله شي زغملی
چې روس ومني او پرېږدي رب ودود

یوه خوا ملحد خلقیان د روس بچیان وو
د وحشت یې نه ثغور وو ، نه حدود
الوتکې وې ، بمونه وو ، ټانکونه
هره خوا یې کړه په اور وه او په دود
کلي وران ، کورونه وران ، ښارونه وران شول
په وطن کښې وو خواره وحشي جنود
نامحدود روسان یې راوستل وطن ته
خو پرې کې یې ښوده نوم د پوځ محدود
داسې ظلم او وحشت یې دلته وکړ
چې نه کړی و فرعون ، نه نمرود
د چنګیز او هلاکو تاریخ یې سپین کړ
کړل تاریخ ترې بري ، هټلر ، یهود
نه په ښځو ، په سپین ږیرو باندې بند شول
نه یې پرېښودل ځوانان ، نه نو مولود
قتل عام یې په هر لوري کښې برپا کړ
خرابۍ یې کړې تر حد ځنې افزود
هغه بلخ چې د جمشید د جام جمال و
رېبېدل پرې بېرغونه زراندود

ها مزار چې د اسد د خدای مدفن وُ
رسېدل يې هر طرف ته د فيض عمود
کندهار چې پايتخت د احمد شاه وُ
وُ روزلي يې ميرويس او محمود
ها غزنين چې د ښارونو د سر تاج وُ
وُ پلازمينې د محمود او د مسعود
تود يې وران کړل په بمونو په توپونو
د ژوند نښې او آثار يې کړل نابود
خو بل خوا ته افغانان مسلمانان وو
نې الحاد شول او منلي نه قيود
وُ سرلوړه ژوند يې کړی په تاريخ کښې
هر دښمن يې ژړلی په سجود
هيڅ تېری يې په وطن نه وُ زغملی
نې لوړ سر هيڅ نه وو ته وُ فرود
په تش لاس يې بريالي پاڅون شروع کړ
په قيام يې کړل و مات خمود جمود
په وحشي دښمن يې وکړل گوزارونه
دين يې حفظ کړ په قيمت د خپل وجود

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر دا هسې مېړنيو سلامونه
تعظيمونه، تکريمونه او درود

۱۳۶۳/۱۲/۱۷

پېښور

اسير

چې وې ذهن يې آزاد زنداني نه دی
که په پښو کښې يې پښځه منه زنځير دی
چې لاسونه يې آزاد نکر غلام وي
حقيقت کښې دا اسير رښتيا اسير دی

۱۳۶۲/۱۲/۲۷

پلی نوم

کمونيزم د وحشت او زور مسلک دی
هر يو لوز، هر يو قول يې موهوم دی
مصلحت دی دانسان د قتلولو
خو چې نوم يې پليسنوم دی پلی نوم دی

۱۳۶۳/۹/۱٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه غوټۍ

شو پسرلی په هره خوا توکیږي سره ګلونه
په سمه، غر، دښت او دیوار بروي خواره ګلونه
په پاڼه - پاڼه کېږي تصویر د شهیدانو ښکاره
چې د وطن په دردېدلې غېږ دي څه ګلونه
د خاورې مخ به ولې فرش په سرو ګلونو نه وي
تري لاندې پټ چې دي تر دې ګلونو ښه ګلونه
ستا عظیم قبر ته شهیده یوه د الی ده کنه
د جنت ګلو ته فاني ګلونه نه ښکلونه
چې د غمونو لوېږي - لوېږي غوټۍ وسپړېږي
خاونده کله به غوټۍ مې شي د زړه ګلونه

۱۳۶۱/۱۲/۱۴

د اټک پل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کربلا ته سلام!

د کربلا دښتې ، په پاکو وینو سرې دښتې
د نارولو اماما نو د اسرې دښتې
تا ته سلام ستا د سینې سرو پرهرو ته سلام
چې ستا په غېږ کښې لوېدې ها ارادو ته سلام

د کربلا دښتې د کرب او د بلا دورځو
دې ستا سینه کښې د استانونه دڅرادورځو
ته په میدان کښې یې د داسې لوی ایمان شاهده
چې باطل وې ورته امان! امان! امان شاهده
ستا په سینه کښې حق د باطل په ضد قدم پورته کړې
د استبداد په مقابل کښې یې علم پورته کړې
عقیدې تېښتي وې دعقدې ارادې ونکړې
توره یې ښکل کړه خو باطل ته یې سجدې ونه کړې

* * *

د کربلا دښتې! ستا یاد دي هغه نوي سرونه
له تنه بېل خوشال خوښ نر شول څو سرونه
ستا په سینه کښې د ایمان داسې داستان پاتې دی
چې په زړه کښې تر ابده جاویدان پاتې دی
د بشریت تاریخ پرې وياړي افتخار پرې کوي
د حق د لارې فدایان ګوره تکرار پرې کوي
د تا سرخرویه لاره پالي د خپل سر په وینه
د حق دوی کړي په مینه، اوبه خو پرېږدینه

* * *

ګروهمن افغان د حسیني پاڅون په لاره درومي
دا لار به پالي کړ تر اوره، کړ تر داره درومي
د کربلا دښتې، په پاکو وینو سرې دښتې
د فان ولو امامانو دا سرې دښتې
تا ته سلام، ستا د سینې سرو پرهرونو ته سلام
چې ستا په غېږ کښې لوېدي ها ازادو ته سلام

۱۳۶۶/۷/۱۹
د عاشورا ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوې کوې

توپان مې بيا په سرو ګلونو باندې لوېږي کوي
پرغوړېدلو بهارونو باندې لوېږي کوي
څومره نادان دی نتيجه يې چې په پام کېږي نه ده
په ازمويلو شمشيرونو باندې لوېږي کوي
کډوڅونه دی د افغان سر دی بې سره نه ځي
سربېږي ځي چې په سرونو باندې لوېږي کوي
د يلدا شپه که وې اوږده هم طرا خېژي پسې
تياره برڅو په سحرونو باندې لوېږي کوي

۱۳۶۶/۱/۲۲

د يلدا شپه

په سودا، سودا مې تېره کړه سودا شپه
شوه اوږده را ته ترکال نه د «يلدا» شپه
اوريدل برمې اوس - اوس مې تجربه کړه
په رښتيا ترټولو شپو اوږده ده دا شپه

۱۳۶۶/۱۰/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام

ای نړیوالو !

نیاو غوښتونکو !

امن خوښو !

سوله دوستو !

نړیوالو واورئ !

* * *

واورئ پیغام !

د یوه مظلوم

خو میړني

او با ایمانه ملت

ای نړیوالو واورئ !

غوږ شئ !

د مظلوموخپه شوی پیغام

د انسانیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واقعیت ،
د حقیقت په غوږو
واورئ!
په دقت یې واورئ!

***

دلته په زړه کښې د آسیا ،
یو تاریخي ملت دی .
چې د پېړیو په پوړیو کښې روان ژوند لري
له ویاړه ډک ،
له پته ډک
له ننګه ډک ژوندون!
د ه لوښې، تنده یې دي ګاللي ،
بې کوره زغلي
خو غلامي ته یې د چا غاړه نه ده ایښې
دا یې ګناه ده
په هغه ګناه تېرې پرې شوي
د زړه په زور لویو - لویو قوتونو مدام
د استعمار قوي لاسونو مدام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دده د سر د ټيټولو ملي ځلي کړي
خوناکام شوي په مړو پښو تري تللي

* * *

ای نړيوالو واورئ !
غوږ شئ !
کيسه پاتي واورئ !
ددي ملت د سرلوړي کيسه :
زوړ استعمار دلته پخپله راغی
مات چي شو
بيايي د خپلو نوکرانو دلته لته وکړه
هغوي يي راوستل، خو پاتي نه شول
مات کړل ملت
ملي تاريخ تري د سرو زرو بابونه ورکړل
دا پاڼه واوبنته هدلته ،
بيا بربسيره نه شوه

* * *

سره استعمار کړي سترګي پټي
په دي ټولو پښو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ورورولۍ، سولې، آزادۍ، بشردوستۍ

د غولوونکو شعارو تر شخلې یې

د تېرې توره کړه تېره

ددې ملت د ښکېلولو لاره یې جوړه کړله

لومړی یې دلته ایجنټان په روبلو وپېرودل

څو ناخلف یې له ملت بېل کړل

د ښکارې زرك په شان یې ځان ته ښکېل کړل

د کور، کالي، دودۍ خوږې غاړې یې ورولې

بس یو څو وږي پرې غلط شول

خو نور وپوهېدل

د دوی پردۍ لومې یې ولیدلې

خو دوی په ډېره بې شرمۍ

د خپل باداره په متو

په رڼا ورځ کښې په بې رحمۍ داره واچوله

په همدې ورځ یې په زرګونو افغانان

په وینو ولمبول

په خونړۍ کودتا واك د دوی شو.

د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د ملت ځواك يې ملګري نه شو
ځکه ملت هر څه منل (خو:) غلام کېدلای نه شو:

* * *

ای نړیوالو واورئ!
غوږ شئ!
کیسه خلاصه نه ده:
دوی د ملت د ایل کړو او سنبالو د پاره
روسي ټانکونه،
الوتکې،
ماشینګنې
او بموونه راوړل
په بې رحمۍ یې پر تش لاسو خلکو وچلول
ډېر ماشومان، ښځې، زاړه، ځوانان یې ووژل پرې
او ډېرې خونې یې د روس په وسلو ورانې کړلې
غوښتل یې چې د وینو څاڅکي کړي په سره جنده کښې
خو د قصاب د لمن خاپ هم پټېدی شي کله؟

* * *

ای نړیوالو واورئ!

واورئ !

کیسه اوس خوږه شوه ؛

په سپین میدان کښې د ایمان او د وسلې مقابله توده شوه
یو خوا ؤ روس، د روس ټچیان، قوي وسلې ورسره
ؤ د ټینکونو غرهار، د ماشینګن ټکهار
د الوتکو غورهار
او د بمو کړسهار
را خلاصېدل، راوریدل پر بې دفاع ملت
بل خوا ملت ؤ تش لاسونه
بس څو ناپه ټوپک، کوتک ورسره
خو ټینګ ایمان او اراده یې وه تر شا ولاړه
مقابله وه د لېو او د کتو په میدان
ټوپک په ټانک کښې لاړه وکړه را نسکور یې کړه
قوي دښمن داسې ترور شو چې شوکړ بې کړه
شو بلې پرتې لکه ترخې مندتې
په یوه لحظه کښې د لمبو خوراک شوې
پاس په آسمان شوې الوتکې ښکاره
د ټوپک ډزو پرې ترېې شړوکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو لحظو کښې لکه بيګې باښې وغورځېدې
څوچې تر زمکه رسېدې، لمبې يې شوې دودونه
په هره برخه کښې تباه شول دا قوي پوځونه
ملت بري وموند په هولو زغورو قوو
د ايمان نور وُ
دافغان غيرت وُ
دا د تاريخ د قهرمان غيرت وُ،
چې هم يې روس، هم يې ددوی نوکران وپرزول
اوس سرو ټلي، بروهلي په ځان نه پوهيږي.
باور دی ژر به محوکيږي
سور استعمار به هم د تور سنګلاك دقبر خواکښې
د ميړنو په ملك کښې د بر پر بې خوندی خښيږي
او ددې آزاد ملت څلواك څوندون به بيا پيلېږي
نوای ربنتينو!
واقعبينو!
نړيوالو واورئ
دغه پيغام
دا د بري پيغام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دواړه خوځيږي ملت د سوبې کيسه
دا د يوه لوی استعماري قوت د ماتې داستان
دا ټول مظلوم انسان ته ور سوی!
او ورته وايي چې ملي اراده نړماتېږي
ملت په ټولو قوتو برېږي !!!

۱۳۵۸/۵/۲

عمر

پنځه ديرش کاله مې د ژوند تېر شول د لمر په حساب
شپږ ديرش کلونه مې وتلي د قمر په حساب
چې لا ژوندی دی د وطن په سرکېږي نه دی تللی
بې شکه سر نه وته بولی د سر په حساب

۱۴۰۰ هـ، ق د کوچنی اختر ورځ (۱۳۵۹)

د ايمان سوک

د توره کې سرې وخوړې، د «امين» سرې اوبه کړې
«برژنف» يې کړه زره چاودی «اندروپف» زره يې اوبه کړه
د افغان د ايمان سوک دی، په «باطل» د «حق» گوزار دی
چې «مسکو» يې غمخانه کړه، په «برک» يې بل وير وکړه

۱۳٦۲/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړې شملې

قدم - قدم کښې سلسلې دي زلزلې دي راځي
زړګیه زار ستا حوصلې دي قافلې دي راځي

د افغان همت پامیر د ټیټېدلو نه دی
چې په هر وخت د دښمنانو پرې حملې دي راځي

د بېرته تلو لاره یې نشته ګورستان ته درومي
زموږ وطن ته د خرسانو سرې ګلې دي راځي

د وینې تېلو د همت ډیوه مې بله ساتئ
له هرې خوا د توپانونو سلسلې دي راځي

سر لوړې مړینه د اصلي ژوند پیلامه ده اشنا
سر ټیټی ژوند، د مړینې نوې مرحلې دي راځي

د ککرو ځلې دې لوړشي، لا دې لوړشي پسې
چې پرې رپاندې د غیرت لوړې شملې دي راځي

۱۳۶۲/۱/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدو ماشومانو ترانه

سپېځلي مسلمان قهرمانان یو د وطن !
قربان یو د وطن !
قربان یو د وطن !
بچیان د لوی افغان یو فدایان یو د وطن !
قربان یو د وطن !
قربان یو د وطن !

* * *

ساتو یې آزادي د خپلو متو په همت !
لرو ملي غیرت !
لرو ملي غیرت !
په لار د قرباني باندې روان یو د وطن !
قربان یو د وطن !
قربان یو د وطن !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

چنګېز دی، که انګرېز دی تسلیم شوی زموږ زور ته!

روس هم روان دی ګور ته!

روس هم روان دی ګور ته!

د خدای په کومک بري په هر میدان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

د روس ناولې پښې به پرې پرېږدو هیڅکله

سا تو به یې په خپـــله!

سا تو به یې په خپـــله!

زامن د میرویس خان یو او امان یو د وطن!

قربان یو د وطـــــن!

قربان یو د وطـــــن!

* * *

خوشال به اروا د احمد شاه او د روښان کړو!

هو سا به خوشال خان کړو!

هو سا به خوشال خان کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ئن که ما شومان سباځوانان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

۱۳۶۲/٦/۹

پښین، بازارګی

د ایمان زور

د افغان د ایمان زور دی لیدلی

«کمونست» به «کم» و «نیست» شي که خدای کړه

د کمون وحشت بربېرته ځي کمون ته

له دې وخت بر «جم» و «نیست» شي که خدای کړه!

۱۳۶۱/۷/۲۳

شهیدانو!

مېړنیو! قهرمانو! اتلانو!

د وطن د پاکې لارې شهیدانو!

زمون هم د خپل وطن په ننګه جنګ کړی

ستا سو لاره خوبنه کړې سربازانو

۱۳۵۸/٦/۱۲ وردګ، آبدره، زیری شهیدان

(c) ketabton.com: The Digital Library

چیرته ولاړ شم؟

لاس مې تړي وحشي قاتل ترمې په بېرته سپاري
د ټول جهان قضاوت دادی نو چېرته ولاړ شم؟

د حق غاصب به مې د حق غوښتونکی؟ له جرمه تېرشي
چې د انسان قضاوت دادی؟ نو چېرته ولاړ شم؟

د امن خوښو امن او سر له خومې هم ولېږدل
امن و امان! قضاوت دادی؟ نو چېرته ولاړ شم؟

د عالمي ضمیر وجدان مې تجربه هم وکړه
افسوس! ایمان قضاوت دادی نو چېرته ولاړ شم؟

تکیه په خدای ده، مې د توري بله لاره نشته
د هر افغان قضاوت دادی نو چېرته ولاړ شم!

د خدای مدد به وي، لوی غرونه، سنگرونه به وي
د ټینګ ایمان قضاوت دادی نو چېرته ولاړ شم!

افغان د مور غېږه کښې پایي، ځکه وایي: وي به
افغانستان قضاوت دادی! نو چېرته ولاړ شم!

۱۳۶۲/۳/۲۹

کوونکی: فقیر محمد ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاریخ غبرګون

د ۱۳۵۹ کال د ثور میاشت له روسي وحشي ښکیلاک سره د کابل ښار په واړو ښوونځیو کښې د ځوانانو او پېغلو د روښنفکرې پاڅون میاشت وه، دوی په تش لاس او مېړانه په رڼا ورځ د روسانو په لښکرو راووتل او له روسي ښکېلاکګرو سره لاس او ګریوان شول، لاندینۍ کیسه د دې میاشتې د پاڅون یوه تاریخي حماسه ده چې د "آسمايي" د تاریخي غرۀ په لمنه کښې د "جوي شیر" د ویالې په غاړه پېښه شوې او د تاریخ په زړه کښې به تل خوندي وي او ما د دې پېښې لنډې مثنوي په کالب کښې نظم کړې ده.

یوه کیسه ده حماسه ده
د افغاني قهرماني
را روان وُ لوی توپان وُ
د ځوانانو د پېغلانو
پوهنتون وُ په پاڅون وُ

په کابل کښې سهارمل کښې
پورته غبرګو دا یو څوبرګو
«مړه روسان شه! مړه خلقیان شه!
روس دې دروځي! زموږ له سیمې!
روس دښمن دی! روس مېرځمن دی!
روس نه غواړو! روس نه غواړو!
آزادۍ ته! خپلواکۍ ته!
به رسېږو! نه ستنېږو!»
په دې چیغو په دې کریغو
راتلل ښار ته زرنګار ته
څو هجوم کړي روس محکوم کړي
دې بهیر ته «جوی شیر» ته
روس ټانکونه او پوځونه
ور چمتو کړل سپي یې تو کړل
پر ځوانانو پر پېغلانو
ور حمله شوه در بله شوه
د ګولیو په ږلیو
تویېدونه زلمي نجونه

څو کسانو څو ځوانانو
کړلې منډې له دې غونډې
غره ته ټولنه تښتیدنه
خو یوې ځوانې قهرمانې
ورته غږ کړه جوړې ځوږ کړه
"څه کړئ؟ تښتئ! ځان نه پوښتئ؟
ژوند خپلواک وي! که بې واک وي -
ژوندون نه دی! مرګ ترې ښه دی!"
په دې چیغه په دې ترېغه
دوی په تښتنه پرېښوه تښته
حمله ورشول سینه سپر شول
مردکو ته ښوپکو ته
هېر ترې مرګ شو تاریخ غبرګ شو
د ملالې بې مثالې
احترام دی صد سلام دی
دې میدانه دې ایمان ته
دافغانې
قهرمانې ۱۳۶۳/۱۱/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استاد پژواک په لیکه :

دحق لمر

بیا «بشر» بې سره شوی جوړ پرې «بشر» دی
بشر دوستو(؟) اړولی په محشر دی
زیر و بم د بم په هره خوا کښې خور دی
د ویر ساندې دي عالم زیر و زبر دی
په هر ګام کښې لوېې کندې، لوړ پاڅونه
مسخ په وړاندې توپانونه دي، خطر دی
مکانې اثر پرې شوی دی د عصرونو
په کنډو د زمانې موتل سفر دی
پښو تر نه ځي هسکه غاړه به اوسېږي
زمانه ده، حادثې دي، زموږ سر دی
روغ زړه نه دي لا دې خاوره نه وتلي
که چنګېز، که هلاکو، که سکندر دی
د انګرېز جهانې زور دولت اوبه شو
په زاریو د تزار نوی لښکر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرخروي يې تل په وينو د دښمن ده
د کابل بالاحصار کښې دا اشر دی
که د روس «شاپرک» هر څو بمباري کړي
چا وژلی په ګوليو د حق ملر دی؟
شپه اوږده، تاريکه ده، خو داده يم
خښ په زړه يې د سپېدو ځلند خنجر دی
دا منمه شپه اوږدېږي کله کله
خو سحر نه مري په دې مې همر باور دی
يخ به تېر شي خو نوری به د سکروي
«پايښت بوله استثني قانون ګذر دی»

۱۳۶۲/۵/۲۹

کوټه

د ځان مرګ

ډېرو سرو نه دي داؤ کړي د ايمان د پاره
تاسو ايمان کړ تر پښو لاندې د امان د پاره
ژوندون ايمان او عقيده ده، ګني مرګ دی مرګ دی
افسوس چې پله غوښتی مرګ تاسې د ځان د پاره

۱۳۶۲/۲/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تره کي په یاد

سور تره کی ،

په سره کلي کښې پيدا شو

سره روس ورکړل

ورته سره - سره کتابونه

ترې نه زده يې د سرو وينو تويول کړل

په خپل مغز کښې يې ساتل سره - سره فکرونه

څو چې سرې کودتا ور ووست د ارګ تخت ته

کړل جاري يې ژر - ژر

سره - سره فرمانونه

سور بيرغ ،

سور يې ديرک ،

سور يې تناب شو

کړل يې ځوړند په سينو سره نښانونه

په وطن کښې يې سرې وينې کړې روانې

ټول يې سره کړل که وو کلي ، که ښارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوايې سره ورځ راوسته

په خلکو

په افغان باندې يې بل کړه سره اوروونه

څوچې سره باداريې کتش کړ قربانۍ ته

ترينه پاتې سرې څوکې شوې

سره تختونه

روڼتيا ډېر فشار پرې راووست

خو سره نه شول

د تره کي په سرو وينو بالښتونه

د «سره عمر» شرمېدلي پاتې يې «ژړ» ؤ

وو په «سره» نيکړ يې جوړ

«ژړ - ژړ» خاپونه

کوټه: ۱۲/۴/۱۳۶۴

د سر سيوري

نه يې کوره مسافره کومه ولاړ شم؟

ګاډي درومي هر څوک ورځي خپلو کورو ته

چې د سر سيوري مې دې پکښې موندلي

زه يې خوشاله يم يوازې دې دوو شپو سته

پېښاور: ۲۲/۸/۶۲

درېڅونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم

نه د ځان په غم کښې نه يم، د جهان په غم کښې زه يم!
چې له ما څخه ګوښې کړي، د جانان په غم کښې زه يم!
په دې زه يم چې څه وشول؟ په دې زه يم چې څه کيږي؟
د چپو په غم کښې زه يم، د توپان په غم کښې نه يم!
زمانه شوه ولې ورانه؟ مکان نو نه ولې وران شول!
د زمان په غم کښې زه يم! د مکان په غم کښې نه يم!
د تعمير په ځای تخريب دی، د تجليل په ځای تعذيب دی
د بدلون په غم کښې نه يم، د بحران په غم کښې زه يم!
که دا ځمکه نسکوريږي، که آسمان پرې رانړيږي
د زمين په غم کښې نه يم، د آسمان په غم کښې زه يم!
که ناپالم که ايټم دی، نايتروجن که راوريږي
د جبران په غم کښې زه يم، د درمان په غم کښې زه يم!
خير دې شلېږي دې، دا ګېږي، په ګلونو پسې زه يم
د لمن په غم کښې زه يم، د ګريوان په غم کښې نه يم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سوال تر ټولو لوړ دی، زما غم تر ټولو بر دی
د افغان په غم کښې نیم، د لبنان په غم کښې نه یم!
زما غم بس هم دا غم دی، چې انسان هم چېرته شته دی؟
چې الفت او انس یې نه وي، دې حیوان په غم کښې نه یم!

۱۳۶۳/٦/۲۹

پېښور

فلکه!

په خپل وطن کښې د وطن د آبادۍ په تمه
اوس بې وطنه د وطن په آزادۍ پسې یم
هضم دې نه کړمه فلکه ان مو ییبنت خو دې کړم
ستا خو له کښې هم د خپل غلیم په بربادۍ پسې یم

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ناقي غابښې

ګران

ځان ګران دی خو تر ځانه مې جانان راباندې ګران دی
ثابته مې جهان ته کړه چې ګران راباندې ګران دی

سر بدم پرې خو د زړه محبوب مې نه پرېږدمه بل ته
رښتیا راباندې ګران دی، په ایمان راباندې ګران دی

چې کړې مې خاپوڅې یې په مینه دې په غېږ کښې
دا مور راباندې ګرانه، دا دامان راباندې ګران دی

زما د تن ذره - ذره یې جوړه ده له خاورې
ذره - ذره د ملک تر ټول جهان راباندې ګران دی

جلال د "جلاله" لرې، جمال د "افغانې" مې
"کونړ"، که "ننګرهار" دی، که "لغمان" راباندې ګران دی

هر غر جنګې کلا ده، هره تره یې سنګر دی
"ځاځي" دی، که "منګل" دي، که "ځدران" راباندې ګران دی

"لوګر" لکه لوی غر تل د دښمن مخ ته ولاړ دی
"پادخواب" دی، که "سرخاب"، "تنګي واغجان" راباندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«کابل» چې حال کابل د دښمنانو د غرور
زور کېر کړي په زاریو دا مکان را باندې ګران دی
«ماهی» چې د «برې» یې تر آسمانه پورته رسي
یادګار د خپلواکۍ دمې دی «پغمان» را باندې ګران دی
مغرور دښمن یې څو څو ځلې مات کړ په میرانه
«پنجشیر» را باندې ګران دی او «پروان» را باندې ګران دی
دښمن چې ورغلی ژوندی نه دی تری راغلی
سرلوړی «کاپیسا»، مغرور «بامیان» را باندې ګران دی
د روس وحشي لښکرې چې د مرګ کندې تر سیاړې
«سالنګ» را باندې ګران دی او «خنجان» را باندې ګران دی
د روس د سرو لښکرو یې مات کړي قطارونه
«دوشي»، «پلخمري» ده، که «بغلان» را باندې ګران دی
«کندز» رښتیا کندیس دی که د دښمن تر د مرګ کنده
چې نغري د سمنان، هغه «آبدان» را باندې ګران دی
لا لونه د سرو وینو د شهید یې په ځلا دی
چې د اسې وینه لال کړي «بدخشان» را باندې ګران دی
د «بلخ» په «ذبیحانو» مې تاریخ کړي افتخار
«مزار» د لوی اتل «شیر مردان» را باندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«سرپل» بازار يې وران شو خو د ښمن تر يې سرپل نه شو
چې روس پکښې «قاش» «تاشقرغان» رابانده ګران دی

د کوڼ د ښمن سر ونه يې سم - سم پکښې هوار کړل
قربان يې له بچونه «سمنګان» رابانده ګران دی

هر څو مره که روسان ور بانده بلوسي، سر وړي نه شي
چې لوړه غاړه اوسي «چغچران» رابانده ګران دی .

چې ساتي خپل وياړونه، د پردو له يرغلونو
«فارياب» رابانده ګران دی او «جوزجان» رابانده ګران دی

«تخار» دی، که «فرخار» دی، هر يو د افغان دی
چې هسکه غاړه ژوند کړي «شبورغان» رابانده ګران دی

چې کنده يې شوي د کې په روسي ټانک او عسکرو
«سبزک» رابانده ګران دی او «لامان» رابانده ګران دی

لوی وات په رڼا ورځ کښې سره د ښمن ترسو رتنور کړي
دښمن تر يې ميدان نه شي وړلی، «ميدان» رابانده ګران دی

له اور يې کړې ور کړې، پر دښمن خپلې ټوپکې
«ونخې»، «خوات»، «تنګی»، «شينز»، «زنخان» رابانده ګران دی

«غزنی» که «قره باغ» دی که «شلګر» دی، که «مقر» دی
هر يو قوي سنګر د قهرمان رابانده ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړګونه رستمان دې زالوی شوي په زانګو کښې
"زابل" ستا هر زوی، هر قهرمان را باندې ګران دی

روزګار چې پکښې تل په مېړنتوب دی د دښمنه وژ
پرې ویاړم، پرې نازېږمه "روزګان" را باندې ګران دی

"قندهار" ستا د قندو زهر ښېلي دي روسانو
"زوړ ښار دې، زوړ سنګر دی" د ایمان را باندې ګران دی

"هیلمند" د ملي هیلو او ملي پوځ "لښکرګاه" دی
که "ګرشک" دی، که "نیمروز" دی، که "سیستان" را باندې ګران دی

"فراه" کښې د پردیو د فرحت لارې بندېږي
"شینډنډ" چې پکښې روس دی سرګردان را باندې ګران دی

زاریږم د "هرات" له قهرمانو توریالیو
دښمن ترې چې ورنکړ امان را باندې ګران دی

چې هر تېری شنډېږي، پکې هر زور اوبه کېږي
وطن د مېړنو افغانستان را باندې ګران دی

الحاد او کمونیزم یې ځپلي ابدي دي
دا خوږ ملک د سپېڅلي مسلمان را باندې ګران دی

چې تل سنګر سنګر دی او سرخرو یه دی پر وینو
وطن د ننګ، غیرت او د ایمان را باندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ویل اې چې وطن وران دی او وړانو به خه خوند وي؟
ویران دې وي، ویران دې وي، ویران را باندې ګران دی
چې ننګ او غیرت زموږ او ووږ او ځوان یې تول جهاد کړي
دا نن ملت، دا نسل قهرمان را باندې ګران دی
په نره یې سر راوړ کړ او په نره دښمن ولي
«شهید» را باندې ګران دی، «غازي» ځوان را باندې ګران دی
چې لار کوي د روس په الونکو او ټینکو کښې
د حق د مرد کیو توند باران را باندې ګران دی
دا سره خونړۍ وږمه یې نور په ستړکو لیدی نه شم
افغان ځکه کومه چې افغان را باندې ګران دی
غافل یم په وصال کښې د خپل ګران اشنا له قدره
د وصل تر خوښونه ترخ هجران را باندې ګران دی
«رفیعه» چې په درد کښې د وطن دې قلم خوځي
د تاهره انشاء او هر بیان را باندې ګران دی

۱۳۶۳/۱۲/۱۹

تروو شعر

د حالاتو په دُرشل کښې مې ښارانو
نن دا شعر زماني هسې تروو دی. ۱۳۶۴/۵/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

یولیک

دیو بېل اشنا په نوم

فلک څنګه مهربان شو نه پوهېږم؟
چې د بېل اشنا له یاده بیا خبرېږم؟
نوی کین یې نوی مهر کښې دی نغښتی؟
که رښتیا یې نن د ناز غېږې ته لوېږم!
ما ویل دواړه به تر مرګه سره مله وو
چې هم بېل یو هم ژوندي یمه شرمېږم
شکر دادی چې د لیک لاره شوه خلاصه
څپل لیکونه را لېږه څپل پرې درلېږم!
هیوادې یاران وو څنګه؟ حال یې څه وُ؟
له هیچا نه خبر نه یمه ځورېږم!
د ژوندون د سختو لاروپه سفر کښې
څه به کېږي، څه به کېږي، څه به کېږم؟
او سنګو ژاړې چې له سترګو را جلا شوې
نما کال د بېلتون وشولا خندېږم!

١٩/٦/١٣٦٢ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه
هغه ودان وطن اوس وران دی
دي پرې راغلي توپانونه

* * *

داد غوایه له بغاوته		په وطن جوړې غلبلې شوي
د سرو روسانو له وحشته		بلې په هره خوا لنبې شوي
د کمونیزم په لعنته		ټولې دېرې مواد پرې شوي
ورکه د نیاو او عدل پته		چې سرې لښکرې راخورې شوي

په وطن کښې چور او تالان دی
وهي یې بې سرونه او مالونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

* * *

سهې خواره پرې راخواره دی		جنت نظیر وطن ورانیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوا پلي دي، سپاره دي — خرسان په وينو نه مړيږي
وطنداران خواره واره دي — هره خوا کښې ني بار پريږي
پاتي پراته په تناره دي — نمر وديږي اور دې پري بليږي
په هره خوا کښې بمباران دی
دي د زنګيرو ويو آوازونه
په وينو رنګ افغانستان دی
په هريو کور کښې دي ويرونه

* * *

د کور پر ځای يې نصيب ګورشو — د کمونستو په وعدو کښې
هر چا ته خپل وطن سور اورشو — وسول د ظلم په لمبو کښې
وحشت په هره خوا کښې خورشو — آرام شو ورک کليو ښارو کښې
له ورانې ځالې پورته شورشو — آورو په تنو غبلو کښې؛
« دا بشر دوست دی؟ دا انسان دی
چې بلوي په مونږ اورونه!»
په وينو رنګ افغانستان دی
په هريو کور کښې دي ويرونه

* * *

خو پاڅېدلي شاڅليان دي — په کاميابۍ مو اعتماد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې جهادي سنګر ودان دي　　آزاده ونکی موهـواد دی
په غزا بوخت موچې غازیان دي　　آخر راتلونکی عدل وداد دی
په وینو رنګ موشهیدان دي　　د سرخرویی د زیری یاد دی

د سبا ستوري مو روښان دی
«رفیع» اهن کړ دي غمـــــونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویــــرونه

سنبله ۱۳۶۴ هـ، ش

د ننګ تاریخ

ستا په مخ چې را خورې شوې د شهید د وینو پرخې
سرخرويي دې کړه حاصله، ای د لوړو غزونو پښې!
کتیبه ده د میړانې، د شهید په وینو لیک　ده
ترابده ژوندی ساته، دا د ننګ د تاریخ کرښې

۱۳۶۲ پېښور منظور عام پرېس

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې مسرې

په وطن کښې د وحشت لړې خورې شوې
کندو وانړې کړلې خولې سرې خورې شوې
پسرلې چې به غاټولو سرې کولې
هغه د ښتې په سرو وینو باندې سرې شوې
چې درنې وې، چې تودې وې، تالې دلې
هادرې اوس سرترپایه هډېرې شوې
چې ښادې چې آبادې ته مولې
ځوانیمرګې د عمرو - عمرو اسرې شوې
ځوانان ولاړل د وحشت ترکومې تهرشول
رانه لوټ مو ملې پانګې او پاسرې شوې
اوښکې ورکې شوې د وینو په سیلاب کښې
په سرو وینو باندې سرې سوې مسرې شوې

۱۳۶۶/۸/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیل پر غاړه
(بکرنش النیل)

زه د نیل پر غاړه ناست یم !
نیل روان دی !
نیل روان دی !
ورو - ورو اخلي قدمونه !
د هدف په لوري یون دی !
دا روان دی له پرونه
د سبا غیږې ته رسي !

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم
چوپې - چوپې یې څپې دي
خو په تنتو اشاره کښې
راته سپړي ډېر رازونه
کوي تېر حکایتونه
راته یاد کړي تېر وختونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته سپړي تاریخونه

***

زه د نیل پر غاړه ناست یم!

را یادیږي هغه ورځې!

چې د نیل چوپو څپو به

تېرولې د نیل ناوې

او حسینې به نغرلې

دا د نیل غوښتنه نه وه

دا هوس د ها پاچاؤ

چې به نجونې خوښولې، غرقولې

د وحشي شهوت تسکین به پرې کولو

***

زه د نیل پر غاړه ناست یم!

څپې چوپې - چوپې دروې

اشارو کښې راته وایي:

"څه شول هغه هوسونه؟

بې ځلیه شهوتونه؟

زه شاهد یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی پناه شول
او د نیل حسینې ناوې
بیا په امن او سېدلې
نه چا ماته راوستلې !
نه او بو کښې ډوبېدلې ! "

***

نه د نیل پرغاړه ناست یم
زمانه وهي څرخونه
راته ښکاري تېر فلمونه؛
د فرعون شاهي تخت دی
ځان ته خدای د خلکو وایي
کړي چېه - چپه حکمونه
په ترلو - په وژلو
د مظلومو انسانانو
نه سرېږي، نه مړېږي!

***

نه د نیل پرغاړه ناست یم!
نیل روان لکه پرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په یون کښې راته وایي:

" ها فرعون د لته ګوره ؟

هاخدایي مقام یې کوم دی ؟

زما عنبره کښې زبون دی !

غورځولی مادی بهرته

دی عبرت د تاریخونو !

* **

زه د نیل پر غاړه ناست یم

پر زاړه قلم کښې ګورم

مصر یوک له شر او شور دی

د زرګونو عالمونو پر منځ ــ منځ کښې

ښایسته یوسف خرڅیږي

په پیسو او په مالونو

هر یو نیسي یې له لاسه

غواړي دا ښکلی غلام کړي !

د انسان مقام بدنام کړي !

***

زه د نیل پر غاړه ناست یم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

قلم څرخ خوري راتاوېږي!
ښايسته يوسف ښکارېږي!
غلامي يې شاتر کړې
د شاهي په پالنګ ناست دی
او د نياوې دور چلېږي!
د انسان سوداوې نښتنه
ودور په ودور باندې نازېږي!

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم!
راته کړي حکايتونه،
راته کړي اشارتونه،
د نسل په ژبه وايي:
ډېر زوروکي دي ماليدلي
چې زما پښنوته لوېدلي
له غروره ډک سرونه
په دې کانو دوړېدلي؛

***

نه د نيل پر غاړه ناست يم
او د نيل له حاله وايم؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرعونان تل نسکوریږي
حق باطل باندې برېږي
زور زیاتی نه پاتې کېږي
بې له خدایه! مصنوعي خدایان غرقیږي!
***
نو:
نه د نیل پرغاړه ناست یم
په ډاډمنه لهجه وایم:
چې ای د عصر فرعونانو!
ای وحشي ښکېلاکګرانو!
ای د روس وحشي لښکرو!
نور راغلی هغه وخت دی
چې په لاره د فرعون به روانیږئ!
او د مرګ په رود نیل به ورګډیږئ!
دا به کېږي، دا به کېږي
ګرځېږه او که خوښیږئ!
***
نه د نیل پرغاړه ناست یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د نیل په ژبه وایم:

د افغان اولس د قهر رود نیل بر

غرقوي د تزاري فرعون لښکري

دا آزاد وطن به بېرته آزاد بېږي

د افغان مؤمن اولس به

خپلې خوښې ته رسېږي

د هدف رڼه منزل ته

به سمېږي هسکه غاړه!

زه د نیل پر غاړه ناست یم

نیل روان دی

نیل روان دی

ورو ـ ورو اخلې قدمونه!

۱۳۶۵/۹/۹

۱۹۸۶/۱۱/۳۰

مصر، قاهره

د راډیو تلویزیون ودانۍ

د نیل پر غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وحشت غېږ

سرې - سرې اوښکې چې تويېږي مې ګرېوان ته
څه به وبخښي د مېنې ګلستان ته؟
نه يوازې ګل په سوي ، بلبل په سوي شو
يوه چاره په کار ده دې سوي خزان ته
د وحشت په خوره غېږه کښې شلم پروت دی
حيرانېږم د شلم قرن انسان ته
ميته نښته ، مېنې سرې دي په سروونو
ته لا اوس هم انسان وايې دې حيوان ته؟
يو ويښتي پېږه ته چې را برېږي
څوك به پاتې وي چې ويې غواړي ځان ته؟

۱۳٦۲/۸/۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چرنینکو د مړ کېدو په ارتباط څو قطعې:

خرس مړ کې

خرس مړ کي ده په روسیه کښې لګېدلې
لوی خرسان یې سر په سر مري، کال په کال مري
عجیبه ده تول زره چاودي څي له تنخته
د افغان د ارادې په پاخه ډال مري

۱۳۶۳/۱۲/۲۰

د اقتدار جنګ

اورو ؛ «یو» کله یې «بل» مشر مردار دی
چې ګوښه شي ورپسې یې د مرګ وار دی
کودتا د کمونیزم هم اسرار وي
په مسکو کښې روان جنګ د اقتدار دی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوړيـــن

چرينکو ؤ اندروپف ګورته لېږلی
اقتدار د کی جي ، بي بې ؤ رټلـــــی
خو زوړين يې لکـــه مړه رانسکور کړ
ګربه چف لکه ګربه ؤ ورتــه غـــــلی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

* * *

برېژنف يې چې مـردار شو کار يې زار شو
اندروپف يې له يو پف سره ګوزار شو
چرينکو که هر څو وچربده وخت تېر ؤ
ګربه چوف يو چوپ پرې وکړ په قـرار شو

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتحان

که هرڅو مې د افغان قصه اوږده شوه
د ښته! ستا هم هغه شان قصه اوږده شوه

پروا دار مې نه د مال او نه د سر یم
او س چې ماته د تاوان قصه اوږده شوه

توجه! کنږ ته مې دامن بېرېږد باسه
چې پر ما د سره توپان قصه اوږده شوه

ځکه وینې مې له اوښکو سره درومي
د بمونو د باران قصه اوږده شوه

د بېزو نویه! د سره سحره پلوري
غرق خوږ دې شو کاروان قصه اوږده شوه

د روسي ښکېلاک قصر مې هم کړه ختمه
که زما د امتحان قصه اوږده شوه

د خوابه اشنا وصال به مې لا خوږ وي
که هرڅو مې د هجران قصه اوږده شوه

اور بې پوزې کړ د عصر په دیوانو
دریغ که د دیوان قصه اوږده شوه

۱۳۶۴/۱۲/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه؛

د خوشال بابا په مزار

که ته نه وای دې خړ غر ته به راتلل څوک
په حضور به دې داسې ژړېدل څوک
ستا کشش، ستا جذبه، ستا مقناطیس دی
گنې نه څوک، دې لوړ ځای ته رسېدل څوک؟
هغه درد چې تا درلود ما سره هم شته
بنکېلاک یو دی، که روس څوک دی، مغل څوک
بیا نا اهله خېل له بله سره مل شو
که مینه د افغان څوک وه اوبل څوک؟
د نفاق درد چې تالیدلا دوا نه دی
ځکه زه څوک یم او ځان پالې کېدل څوک؟
ته ترې لاړې جانکوړې، زه اکوړې ته
که بخت بد نه وي نو موږ څوک وو او تلل څوک
ستا له لاسه اوس زما لاس ته رسېږي
په دې شان دې کړي د تلک توره تړل څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاڅو چې له اجازه رفیع تر ورکېږه
کښېنه نه څوک، دې مقام تر راختل څوک؟

۱۳۶۳/۱/۲۱

مقابله

په ننګ، په غیرت، په سپین میدان مقابله ده
روانه په وطن کښې د افغان مقابله ده
یو لور ته دي ټانکونه، الوتکې او بمونه
بل خوا دارادې او د ایمان مقابله ده

۱۳۶۱/۷/۱۸

ټپي غاټول

په وطن کښې اوس ـ اوس هم لاله غوړېږي
څو له لاسه د وحشت ټپي کېږي
لا یې داغ د سوي زړه ښودلی نه وي
چې په غېږه د بیدیا کښې ورژېږي

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلخ د نامتو قوماندان
ذبیح الله په شهادت

د دین د پاره ، دحق په لوري
د وطن لار کښې لاړې فدا شوې
ستا قرباني کړه الله قبوله
ذبیح الله وې ، ذبیح الله شوې

۱۳۶۳/۱۱/۱۲

پېښور

فردوس

چې محروم نشم محشر کښې له فردوسه
ځان ساتمه پېښور کښې له فردوسه*
شیخ به ناست وي انتظار به د قیامت کا
شهید حظ مومي سنګر کښې له فردوسه

۱۳۶۳/۱۰/۱۸

---

* فردوس په پېښور کښې د یوې سینما نوم دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په ليکه ،

منظوم ليک

ياره څه به درته کښمه ، په څه باب کښم ؟
زه به تا وته د هجر کوم عذاب کښم ؟
د «هجرت» او د «هجران» غمو بيتاب کړم
نو به څنګه دا بيان په آب و تاب کښم؟
د دوستانو دښمني درته بيان کړم؟
که دوستي د دښمنانو په کتاب کښم؟
له هر لوري مې زړه خوږيږي حال مې خراب دی
درته څه به د دې خپل خاطر خراب کښم؟
نه وُم پوه نه به هيواد، نه هيواد وال وي
«چې به دا د غم بيتونه په پنجاب کښم»؟

پنجاب، دريل سيون

۱۳۶۶/۸/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلطان محمود غزنوي د مزار د ورانولو په ویر کښې :

لوی فاتح

هاغه لوی محمود چې مات یې سومنات* کړ
د منات، لات او عزی** ورور یې میرات کړ
کمونستو د هندوانو خوښېدنکو ته
د هغه فاتح گنبد په بمو مات کړ

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

دروند غم

یو خلو یښت کلونه دژوندون راباندې تېر شول
ټول په غمو تېر شول، ورځ په ورځ غمونه دېر شول
سور وحشت د روس چې په وطن کښې زمونږ پلی شو
دا داسې دروند غم وُ چې پرې تېر غمونه هېر شول

۱۳۶۴/۹/۳۰

---

* سومنات د هند د مشهور بت نوم دی .

** لات، منات او عزیٰ د جاهلیت په دوره کښې په کعبه شریفه کښې ایښوول شوي مشهور بُتان دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمن

په خوله یې سوله ده، په زړه کښې یې د سر دښمن دی
د باطل مرسته کښې، د حق د حق سنګر دښمن دی
بشر-بشر وایي جهان یې ټول له شره پاک دی
بشر یې سره کړی، رښتیا چې د بشر دښمن دی
مخ ترې یې تندر راولي دا د ښکلا لوټماران
معنوي چې غواړي سور سحر د ځلند لمر دښمن دی
د کمونیزم د رژیم، رژیم دی وینې خوړل
دا رژیمونه انسانیت ته سراسر دښمن دي
که کمونیزم ګورئ ورشئ د خیبر نه هاخوا
هم د حیوان، هم د نبات، د سم او غر دښمن دی

١٣٦٢/١١/٢٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شینډنډ کښې د روسي الوتکو
د یو ځایي سوځولو د عملیاتو یاد

○

ټول وطن مې يې شو دیاره کړ په چین
بیا یې تخم پکې وکاره د مین
ما یې هم مېلې لکه مېږې قرباني کړې
ګوندې خه یې شي ادا د دوستۍ دین

۱۳۶۴/۲/۳۰

پښین

پر لیبیا تېری

ظلم دی یو، وحشت دی یو او بمباري یوه ده
که په پولینډ، په فلسطین، یا په لبنان کېږي
ښکېلاک: سور، تور، بشر دښمن او بشر دوست نه لري
تېری تېری دی په لیبیا، که په افغان کېږي

۶۵/۱/۲۷

پنجاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مینې بقاء

دا د نیا ټوله زما شي ، په د نیا کښې چې تا وینم
له دنیا مې چې ته خپل شې ، بیا نو څله دنیا وینم

څه عجبه زمانه شوه ، ټول کار ونه په بل پیرشول
له پردي هم ستم وینم ، له آشنا هم جفا وینم

لا قیام د قیامت نه دی ، چې نفسي نفسي نفسي شوه
دي چاغ شوي په نفسونه که امي که ملا وینم

زړه پریشانه پریشانی کړي ، ستا په مینه یې راټول کړم
ځان له مانه چې ټول نه کړي ، ټولیده مې د سا وینم

لاس مې پریږده د زړه سره ، ستا د زړه د سرد پاسه
چې دې زړه هره درزا کښې ، نه د مینې بقاء وینم

جمعیت که رانه ټول دی ، ټول په یوه سیلۍ خواره شي
رفیع ځکه په دې ټول کښې ځان بې یاره تنها وینم

۱۳۶۲/۹/۲۵

یو هدف

چې د باران یوه رڼه اوښکه یې ترخولې ننوشي
په سمندر کښې مرغلره شي صدف دپاره
ټوټې - ټوټې زړه به راټول کړم که راټول شي یو ځل
دغه بې نظمه تنظیمونه یو هدف دپاره

۲۸/۹/۱۳۶۳

د روس ښځې

د افغان د ویرانیمو د زړه دوکو
چې راپورته شو په کیف کښې له ښځې نه
دا نړۍ کله مضمون یې، ښکاري داسې
چې روسیه به کاندي ورکه له نړۍ نه

۱۰/۲/۱۳۶۵

نوې سا

زما نارام زړګي له ډېرو اندېښنو ویده شي
لکه ما شوم چې بې له مورې په سلګو ویده شي

د وطن خاورې ستا ګردونه مې رانغه دسترګو
لېچن به څنګه بې له دې پستو رنځو ویده شي

د آرزوګانو په مقتل کښې به خوب څرې آشنا
په دې بسترچې وغزېږي په عمرو ویده شي

رقیبه عزم یې یوه نوې غوندې سا اخلي
ستړی که هر څو په دروغو دروغ خوبو ویده شي

د خیال د نیایې د عمرو-عمرو ږنګونه اخلي
چې د غزل په رنګین تال کښې په جونګو ویده شي

۱۳٦۲/۱۲/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه قصه

زما د زړه قصه د زړه پېغور و واوره آشنا
د سر غوږونو کله ـ کله سرسري اورېـ
مامعنوي ماته ورکړې خپل مادي د ښمن ته
خلک به محض د میدان لرې برې اورې

۱۳۶۳/۷/۱۶

د زړه کور

زړه مې وړوکی دی خو دومره لوی دی
د هر مظلوم غم ځاییدی شي پکـــې
هر یو ظالم ته د نفرت مینـــه ده
هر یو جابر تلعـــین کېدی شي پـکـې

کوټه: ۱۳۶۴/۶/۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار په لوري

د زړګي سترګې مې کړې شولې د یار په لوري
د یار په لوري داشنا ځوندې دیار په لوري
د ننګ او ننګ ولتن وېښته هومره نرې ګ اشنا
خپل قدمونه چستوه د افتخار په لوري
د حق قصه راته اوږده شوه د منصور تر دره
ځکه بې واره ور روان یمه د دار په لوري
زه باوري یم چې سیلۍ به مدام نه لګیږي
داخزانونه به مې درومي د بهار په لوري

۱۳۶۲/۱۰/۲۲

یوه لنډۍ

پسرلی بیا پر وطن راغی
ګلان راځي خو شهیدان خاورو ته ځینه

۱۳۶۲/۱۲/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصلي رنګ

کمونيزم لفاظي ده، فريبکاري ده
خو زموږ ملک کښې ښکاره په اصلي رنګ شو
يورش وکاندې په خلکو اعلان مارشکا
جومات «رنګ» کړې په راډيو کښې وايي "رنګ" شو

۱۳۶۳/۳/۲۵

دار

څنګه ښه بېلتون دی تر وصلتـه لا خو بلت لري
هر څه ته چې ديد کړمه ديدار شي د آشنا
زه هغه منصور يم د خداى نصر مې ملګری دی
دار ته چې مې بوزې راته دار شي د آشنا

۱۳۶۴/۷/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان فخر

د افغان فخر په هغو ننګيالو دی
چې نه دار لري له بند او نه له داره
داسې فخر د افغان له پاره عار دی
مفتخرچې وي د روس له افتخاره

۱۰/ ۳/۱۳۶۵

نوبنار، د موټر یون

○

يار مې مار شو له بنماره سره مل شو
له بې سره استعماره سره مل شو
افغان څرنګه شي فخر پرې کولی
چې د روس له استعماره سره مل شو

۱۰/۳/۱۳۶۵

اکوړه، د موټر یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاصله

پرون خر به ؤ هغه کته بدله
اون خره بدلیږي کته یې یوه ده
نوړ سنګبلاك په سره سنګبلاك دی بدل شوی
د پرون او د نن دغه فاصله ده

۱۳۶۵/۳/۱۰

خیرآباد، د موټریون

ولایت

پرون وروړ ؤ د ببرك خوین یې نه دی
هی توبه د سیاست له اخـــوته
چې الهام ورته رادرومي له مسکوه
اوس اګاه شوم دولې له ولایتـــه

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټك، د موټریون

(c) ketabton.com: The Digital Library

رشته

چې شپیته کاله پخوا یې سرې جامې وې
ماویل دا یې نښانه د قربانۍ ده
خو چې نن د روس په سره بیرغ نازیږي
سنګاري دا سې چې رشته یې پخوانۍ ده

۱۳۶۵/۳/۱۰
اتک

د روس بار

مفتخر چې د روسانو په دوستۍ وي
کله ودروي یو او کله بل خر
څو دا خر وي د روس بار زمکې ترنه ځي
نجیب راولي او لرې کا، کارمل خر

۱۳۶۵/۳/۱۰

اتک ؛ دموټریون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابدي مینه

مسخره مې کړلې نوري یـــــــاراني
چې مې ووې ستادمینې تـــــــراني
ابدي مې کړه وطنه د تـــا مینـــــــــه
زماغزنشي وژلې زمـــــــاني

۱۳٦٤/۳/۲۳

کویټه

هیـــواده!

که ګـــرانه ګـــرانـــه! ګرانه هیـــواده
فارغ مې مه کـــړې د استاله یـــاده
یم راوتـــلی ددې له پـــارهٔ
چې دې آزاد کـــړم له اســـتبداده

۱۳٦٥/۳/۱٦

پنجاب، ګجرات، دریل یـون

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرام

په ځای کښې ګښېناستل او یو لحظه غافلېدل
لوی جرم یې ګڼې چې څوک قیام لري په مخ کښې
په دار باندې زنګل لکه په ټال باندې زنګل دي
معنوي ته چې هدف لري، مرام لري په مخ کښې

۱۳۶۴/۴/۶

د سپېدو خنجر

ظاهري زخم مې نښته خو په زړه مې وینې ډنډ دي
نه پوهېږم څه راپېښ شول دا د سترګو په ټکر کښې
په سحر کښې نه ښکارېږي، په غرمه کښې یې نه وینم
چې لیدلی مې کوم نور دی، د سپېدو په سپین خنجر کښې

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لفظي بشر دوستان

چې کورونه ورانوي د کارګرانو
چې کښتونه سوځوي د بزګرانو
چې مالونه لوټوي د زیارکښانو
چې سرونه غوڅوي د ماشومانو
چې وژل کاندي، د ښځو بوډاګانو
چې کړي قتل د مظلومو افغانانو

د دغه کار دی د لفظي بشر دوستانو
تف لعنت په کمونیزم، په روسانو

حرارتونه

له موږ ګان "وهي شرخوي پرې خپل غرغرونه"
راکوي "بم، ورانوي مو پرې کورونه
دا دوستي ده؟ دا وروري؟ برابري ده؟
چې بدلېږي پر دې راز حرارتونه

۱۳۵۸/۲/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپښتون پښتون

چې مين په ملي واك، په ملي ځواك دی
چې د ښمن د هر ښكيلاك، د هر زبيښناك دی
که هر څو تري لري ځي بيا را نغبرګينږي
د اولس غوبن خلاصوي د اسي پښتون دی

۱۳۶۵/۲/۲۸

آسيا

په افغان او په لبنان كښې كربلا ده
په ايران عراق نه ان له لوبلا ده
د انسان د ككرو دانې دل كبږي
آسيا ځكه سرګردانه ده، آسيا ده

۱۳۶۵/۱۱/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

قدمونه

ناشنا لوري ته راغلم د آشنا په قدمونو
پلونه مې بيا کېښول د بابا په قدمونو
يوسف پاچا د حسن دی د ناز په نيلي سپوری
په مخ کښې يې ښکارېږي زليخا په قدمونو
کتهوند د ګدايۍ يې پټوي شړۍ خودۍ خوښېږي
مجنون ښکاري چې پروت دی د ليلا په قدمونو
تازه يې قرباني د امامانو کړه دنيا کښې
روان افغانستان د کربلا په قدمونو

۱۳۶۳/۹/۱۶

ائتلاف

يو هدف ته مو وحدت و اتحاد شو
اتحاد د اختلاف په لوري درومي
های افسوس دی طلايي وخت مو تلف شو
ائتلاف اوس د اتلاف په لوري درومي

۱۳۶۵/۴/۵

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library